प्रभाव दैनिक

National Daily

१३औं वार्षिकोत्सव

वर्ष १३ | अंक १ | काठमाडौं | शुक्रबार, ११ वैशाख २०८३ | Prabhab National Daily | Friday, 24 April 2026 | www.prabhabonline.com | पृष्ठ ८+२० | मूल्य रू. ५।-

प्रकाशकीय

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको आगमनसँगै यात्रा सुरू गरेको **प्रभाव दैनिक** आजबाट १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको छ । यो गौरवपूर्ण घडीमा हामी हाम्रा सम्पूर्ण आदरणीय पाठक, विज्ञापनदाता र शुभेच्छुकहरुमा हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछौं ।

गत भदौ २३ र २४ को जेन-जी विद्रोहले मुलुकको राजनीतिले कोल्टो फेरेको छ । सुशासन र भ्रष्टाचार नियन्त्रणको मुख्य नारासहित भएको उक्त विद्रोहपछि नयाँ जनादेशसहितको सरकार गठन भइसकेको छ । नयाँ सरकारको कार्यसूचीमा सुशासन विशेष प्राथमिकतामा पर्नु सकारात्मक पक्ष हो । तर, सुशासनको नाममा सरकारले निजी सञ्चारमाध्यमलाई सरकारी विज्ञापन रोक्ने निर्णय गरेकोमा हाम्रो घोर आपत्ति रहेको छ । लोकतन्त्रको मर्मविपरीत जनआवाज बन्द गर्ने यो विभेदकारी निर्णय विनासर्त फिर्ता लिन सरकारसँग हाम्रो माग छ ।

विविध अस्थिरताका कारण १२ वर्ष हाम्रा लागि सहज रहेनन् । प्राकृतिक विपत्ति, विश्वव्यापी महामारी र मुलुकको तरल आर्थिक अवस्थाकाबीच पनि हामीले आफ्नो प्रकाशनलाई निरन्तरता दियौं । आर्थिक चुनौती पन्छाउँदै हामी आफ्नो लक्ष्य र मार्गबाट विचलित नभई अगाडि बढिरह्यौं । यो सफलताको श्रेय तपाईंहरूको अटुट विश्वास र सहयोगलाई जान्छ ।

लोकतन्त्रमाथि उठ्ने प्रश्न र नेतृत्वको कार्यशैलीमा देखिने विचलनका विरूद्ध हामीले सधैं खबरदारी गर्दै आएका छौं । व्यावसायिक पत्रकारिताको मर्म र पत्रकार आचारसंहितालाई हामीले सधैं शिरोधार्य गर्‍यौं । संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रलाई बलियो बनाउन र मुलुकलाई आर्थिक समृद्धितर्फ डोर्‍याउन सञ्चार गृहको रूपमा हामीले कहिल्यै सम्झौता गरेनौं ।

समयको माग र प्रविधिको विकासलाई आत्मसात् गर्दै हामीले आफूलाई परिमार्जित गर्दै आएका छौं । छापा माध्यममा पाठकको चाहनाअनुसार गुणस्तरीय सामग्रीको निरन्तरता, डिजिटल संस्करणमा प्रभावअनलाइन डटकम र प्रभाव टेलिभिजन (युट्युब) मार्फत सूचना प्रवाहमा हामी अग्रसर भएका छौं ।

१३औं वर्ष प्रवेशको अवसरमा हामीले 'सुशासन विमर्श' नामक २० पृष्ठको विशेषांक प्रकाशन गरेका छौं, जसमा सुशासनको अवस्था, आवश्यकता र नयाँ सरकारको सुशासन यात्रामा देखिएका चुनौतीहरूको विषयमा विमर्श गरेका छौं ।

विगतका अनुभव र सिकाइबाट थप जिम्मेवार बन्दै, देशमा हुने अनियमितता र भ्रष्टाचारको उजागर गर्न हामी सदैव सक्रिय रहनेछौं । निष्पक्ष र तटस्थ पत्रकारिता नै हाम्रो मूल मन्त्र हो । हाम्रो यात्रामा अहोरात्र खटिने सिर्जनशील पत्रकार, स्तम्भकार, कर्मचारी, वितरक र सहयोगी सबैमा आभार व्यक्त गर्दछौं । हाम्रा कमजोरी औंल्याएर हामीलाई जिम्मेवार बनाउनुहुने सम्पूर्ण शुभचिन्तकमा धन्यवाद ज्ञापन गर्दै, आजै परेको लोकतन्त्र दिवसको अवसरमा हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

कृष्ण कार्की
प्रबन्ध निर्देशक

वालेन्द्र सरकारको नयाँ चाल

अध्यादेश ल्याउन अधिवेशन स्थगित

- सरकारले संसद् सचिवालयसँग समन्वय र तयारी नगरी हतारमा अधिवेशन बोलाएकोले तत्कालका लागि स्थगित गरिएको दाबी
- बुधबार वैशाख १७ गतेका लागि बोलाइएको अधिवेशन बिहीबार स्थगित
- बाधा अड्काउ फुकाउका लागि केही नेपाल ऐन संशोधन गर्ने ऐन, २०८२ संशोधनसहितको अध्यादेश ल्याउने तयारी

■ जेवी योञ्जन

काठमाडौं– बुधबारमात्र संघीय संसदको अधिवेशन आह्वान गरेको सरकारले भोलिपल्ट यसलाई स्थगित गरेको छ। राष्ट्रपतिको कार्यालयले बिहीबार साँझ वक्तव्य जारी गर्दै वैशाख १७ गतेका लागि डाकिएको अधिवेशन स्थगित भएको सूचना जारी गरेको हो।

बिहीबार मन्त्रिपरिषद्को बैठकलगत्तै प्रधानमन्त्री बालेन्द्र शाहको आग्रहमा राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलले संयुक्त अधिवेशन स्थगित गरेका हुन्। 'राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलले मन्त्रिपरिषद्को मिति २०८३/०१/१० गतेको सिफारिसबमोजिम विशेष कारणवश संघीय संसदको दुवै सदनको उक्त अधिवेशन आह्वान हाललाई स्थगित गर्नु भएको छ,' राष्ट्रपति कार्यालयले जारी गरेको विज्ञप्तिमा उल्लेख छ।

बजेट अधिवेशन भनेर चिनिने यो अधिवेशनमा प्रि-बजेट छलफलसमेत हुने गर्छ। यसअघि पर्याप्त तयारीका साथ सरकारले संसद्को दोस्रो अधिवेशन बोलाएको भनिएको थियो। तर मन्त्रिपरिषदमा यसबारे थप छलफल हुँदा आवश्यक तयारी नपुगेको प्रधानमन्त्री शाहले मन्त्रीहरूसँग 'ब्रिफिङ' गरेका थिए। बिहीबारको मन्त्रिपरिषद्को निर्णय सार्वजनिक गर्दा सरकारका प्रवक्ता सस्मित पोखरेलले यसबारे कुनै जानकारी दिएनन्।

संसद् सचिवालयले भने समन्वय र तयारी नहुँदै सरकारले हतारमा अधिवेशन बोलाएकोले तत्कालका लागि स्थगित गरिएको दावी गरेको छ। 'अधिवेशन बोलाउन पर्याप्त तयारी गर्नुपर्छ। सरकारले समन्वय नगरी हतारमा अधिवेशन डाकेको हुनाले केही समय होल्ड भएको हो,' संसद् सचिवालयको एक अधिकृतले भने।

ती अधिकृतका अनुसार स्थगित भएको अधिवेशन कहिले डाक्ने भनेर कुनै मिति तय भएको छैन। यता सरकारले भने सदन स्थगित भएको मौका छोपी अध्यादेश जारी गर्ने तयारी गरेको बताइएको छ। झण्डै दुईतिहाइ नजिकको सरकारले सदन छलेर अध्यादेश ल्याउन लागेको संसद् सचिवालय स्रोतले जनाएको छ।

सरकार गठन भएको दिनबाटै 'एक्सन'मा उत्रिए पनि ऐन तथा कानुनका कारण असफल हुँदै आएको छ। यो बीचमा सरकारले सम्पत्ति शुद्धीकरणलगायत विभिन्न प्रकरणमा पूर्वप्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीदेखि उच्च तहका व्यक्तिहरू पक्राउ गरे पनि उनीहरू सर्वोच्च अदालतको आदेशमा छुटिसकेका छन्।

त्यसैगरी सरकारले गरेको निर्देशन ऐन नियमका कारण अड्किएका छन्। ती कामको बाधा अड्काउ फुकाउका लागि केही नेपाल ऐन संशोधन गर्ने ऐन, २०८२ संशोधन अध्यादेश ल्याउने तयारीमा सरकार देखिन्छ। पछिल्लो समय आर्थिक संकट पनि गहिरिँदो छ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

विज्ञापन रोक्ने निर्णय फिर्ता लिन सञ्चारमन्त्रीलाई दबाब

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं– नेपाल पत्रकार महासंघले सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्री डा. विक्रम तिमिल्सिनालाई सरकारी विज्ञापन निजी सञ्चारमाध्यमलाई प्रकाशन तथा प्रसारण गर्न नदिने निर्णय फिर्ता लिन दबाब दिएको छ। महासंघको टोलीले बुधबार सिंहदरबारस्थित सञ्चार मन्त्रालयमा मन्त्री तिमिल्सिनालाई भेटेर उक्त निर्णय फिर्ता लिन माग गरेको हो।

महासंघले सरकारी विज्ञापन सरकार नियन्त्रित सञ्चारमाध्यममामात्रै प्रकाशन/प्रसारण गर्ने निर्णयलाई विभेदकारी भन्दै उक्त निर्णय खारेजयोग्य भएको जनाएको छ। देशव्यापी दबाब अभियानमा रहेको महासंघले सरकारी विज्ञापन सरकारमाहतका सञ्चारमाध्यममामात्रै सीमित गर्ने निर्णय प्रेस स्वतन्त्रता, संविधानको भावना र खुलाबजार अर्थनीतिविपरीत रहेको ठहर गरेको छ।

महासंघकी अध्यक्ष निर्मला शर्माले मन्त्री तिमिल्सिनासमक्ष निजी सञ्चारमाध्यमलाई विभेद गर्ने नीति असंवैधानिक भएको उल्लेख गर्दै सरकारको कदमको कडा विरोध गरिन्। 'विज्ञापन प्राइभेट र सरकारी सञ्चारमाध्यमलाई दिने भन्न मिल्दैन,' उनले सञ्चारमन्त्रीको ध्यानाकर्षण गर्दै भनिन्, 'संघ सरकारले प्रदेश र स्थानीय सरकारलाई पनि सरकारी मिडियालाई मात्रै विज्ञापन दिनु भनेर गरिएको पत्राचार त संघीयताको मर्मविपरीत छ। प्रेस स्वतन्त्रता र खुलाबजार अर्थनीतिको विरुद्धमा छ, त्यो खारेज गर्नुपर्छ।'

सञ्चारमन्त्री डा. विक्रम तिमिल्सिनासँग बिहीबार मन्त्रालयमा भएको छलफलमा सहभागी नेपाल पत्रकार महासंघको टोली। तस्बिर: रासस

विज्ञापन सरकारी सञ्चारमाध्यममामात्रै प्रकाशन र प्रसारण गर्ने विभेदित निर्णय सच्याएरमात्रै विज्ञापनमा पारदर्शिताको सवालबारे छलफल गर्नु उपयुक्त हुने अध्यक्ष शर्माले बताइन्।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

सन्दर्भ: वैदेशिक रोजगार

साउदी र युएईमा डेलिभरी राइडरमाथि चरम शोषण

> प्रतिवेदनअनुसार ९९ प्रतिशत राइडरहरु तेस्रो पक्षबाट भर्ती गरिएको छ । अनुसन्धानका क्रममा कुरा गरिएकामध्ये ४२ प्रतिशतलाई कामको प्रकृतिबारे गलत जानकारी दिइनुका साथै देश निकाला गर्ने धम्की दिइएको जनाइएको छ ।

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं– साउदी अरब र संयुक्त अरब इमिरेट्स (युएई)मा कार्यरत डेलिभरी राइडरहरू शोषणको सामना गरिरहेको पाइएको छ। मानवअधिकारवादी संस्था ह्युमन राइट्स वाचले हालै सार्वजनिक गरेको एक प्रतिवेदनले ती मुलुकमा कार्यरत आप्रवासी श्रमिक जबरजस्ती श्रम, कार्यस्थल हिंसा तथा असुरक्षाको जोखिममा रहेको जनाएको छ।

साउदी र युएईमा कार्यरत १०८ जना डेलिभरी राइडरसँग गरिएको गहिरो संवादमा आधारित भएर प्रतिवेदन सार्वजनिक गरिएको ह्युमन राइट्स वाचको भनाइ छ। उक्त संस्थाका अनुसार अन्तर्वार्तामा नेपाल, बंगलादेश, क्यामरुन, भारत, केन्या र पाकिस्तानका कामदार सहभागी रहेका थिए। अनुसन्धानकर्ताले डेलिभरी क्षेत्रमा काम गर्ने ५६० जना कामदारसँग सम्पर्क गरेको जनाइएको छ। तीन चरणमा सञ्चालन गरिएको अनुसन्धान २०२३ नोभेम्बरमा सुरु भएर २०२५ अप्रिलमा सम्पन्न भएको भनिएको छ।

उल्लिखित गन्तव्य मुलुकमा बहुराष्ट्रिय खाद्य वितरण कम्पनी: डेलिभरी हिरो, डोरड्यास र उबरले आप्रवासी कर्मचारीको शोषणबाट लाभ कमाइरहेको उल्लेख गरेको छ। डोरड्यास र उबर संयुक्त राज्य अमेरिका तथा डेलिभरी हिरो जर्मनीको कम्पनी हो। डेलिभरी मार्केटमा नियन्त्रण जमाइरहेका यी कम्पनीहरूले आफ्ना कर्मचारीलाई तेस्रो पक्ष आपूर्तिकर्ता कम्पनी (थ्री पिएलएस)मार्फत भर्ती गरेर अत्यधिक शोषणमूलक कफला प्रणालीको अभ्यास गरेको प्रतिवेदनमा भनिएको छ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

संघका महासचिव बस्नेत निलम्बनमा

काठमाडौं (प्रस)– नेपाल वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघका महासचिव महेशकुमार बस्नेत निलम्बनमा परेका छन्। संघका अध्यक्ष भुवनसिंह गुरुङले बस्नेतसँग बिहीबार तीनदिने लिखित स्पष्टीकरण माग्दै यस विषयको किनारा नलागेसम्मका लागि निलम्बन गरिएको जानकारी दिए।

यसअघि महासचिव बस्नेतले एकलौटी निर्णय गरी दुईजना सल्लाहकार हटाएको भन्दै अध्यक्ष गुरुङसँग २४ घण्टे स्पष्टीकरण सोधेका थिए। त्यसको प्रतिवादमा अध्यक्ष गुरुङले उनलाई निलम्बन गरेका हुन्।

निलम्बनपत्रमा महासचिव बस्नेतले अध्यक्षले गरेको कामकारवाहीमा प्रत्यक्ष अवरोध गरेको र गुटबन्दी गरेर समग्र क्रियाकलापलाई असहयोग गरेको आरोप लगाइएको छ। केही पूर्वव्यावसायिक पृष्ठभूमिका व्यक्तिसँग साठगाठ गरी...

क्रमशः पृष्ठ २ मा

अर्जेन्ट आवश्यकता

अफिस सेक्रेटरी- २ जना (महिला)
रिसेप्सनिस्ट- २ जना (महिला)

योग्यता तथा अनुभव :

- मेनपावर क्षेत्रमा कम्तीमा १ देखि २ वर्षको अनुभव भएको अनिवार्य ।
- जिम्मेवार, अनुशासित तथा सेवामुखी व्यक्तिलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

तलब सुविधा :

रू. २०,००० देखि ३०,००० सम्म (अनुभव अनुसार)

इच्छुक उम्मेदवारहरूले आजै सम्पर्क गर्नुहोस् !

Nepal HR Solution
Kalimatidol-9, Sinamangal, Kathmandu, Nepal
Tel: 01-01-4593555/4593554,
Mobile : 9852651444, E-mail : snepalhr@gmail

मीननाथको रथ | वर्षा र सहकालका देवता रातो मच्छिन्द्रनाथको रथजात्रासँगै मीननाथको रथ मंगलबजारबाट तानेर तेस्रो दिन बिहीबार अपराह्न सुनधारातर्फ लगिँदै । मच्छिन्द्रनाथको रथको पछिपछि मीननाथको जात्रा हुने परम्परा छ । *तस्बिर: रासस*

व्यवसायी शेखर गोल्छा पक्राउ

काठमाडौं (प्रस)– हिमालयन रिइन्स्योरेन्स लिमिटेडका तत्कालीन अध्यक्ष एवं नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघका पूर्वअध्यक्ष शेखर गोल्छालाई प्रहरीले बिहीबार पक्राउ गरेको छ ।

नेपाल प्रहरीको केन्द्रीय अनुसन्धान ब्युरो (सिआइबी)को टोलीले काठमाडौंको नागार्जुन नगरपालिका-८ बस्ने गोल्छालाई नक्सालबाट पक्राउ गरेएको हो । सिआइबीका प्रवक्ता एवं प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक शिवकुमार श्रेष्ठले नेपाल धितोपत्र बोर्डको प्रारम्भिक जाँचबुझ प्रतिवेदनसमेतका आधारमा गोल्छालाई पक्राउ गरी अनुसन्धान थालिएको जानकारी दिए ।

गोल्छालाई धितोपत्रसम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा ९४, ९५, ९६ को उपदफा (१) र दफा ९८ बमोजिम कसुरमा सोही ऐनको दफा १०३ को उपदफा (३) बमोजिम थप अनुसन्धान तथा कारबाहीका लागि नियन्त्रणमा लिएको प्रवक्ता श्रेष्ठले बताए । धितोपत्र बोर्डको प्रारम्भिक जाँचबुझ प्रतिवेदन, २०८३ ब्युरोमा प्राप्त हुन आएकाले सोही आधारमा बिहीबार नै काठमाडौं जिल्ला अदालतबाट अनुमति लिएर पक्राउ गरिएको सिआइबीले जानकारी दिएको छ ।

थापाथली क्षेत्रका अतिक्रमित क्षेत्र खाली गर्न माइकिङ

काठमाडौं (प्रस)– थापाथली क्षेत्रमा रहेका अतिक्रमित घरटहराहरूबाट अन्यत्र सर्न सुरक्षाकर्मीले बिहीबार माइकिङ गरी सबैलाई अनुरोध गरेको छ ।

नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी र महानगरीय प्रहरीको संयुक्त टोलीले बिहीबार सार्वजनिक सूचना जारी गर्दै वैशाख १२ गतेदेखि खाली गरिने भएकाले त्यसअघि नै बस्ती खाली गर्न अनुरोध गरेको हो । माइकिङमार्फत अनुरोध गरिएको छ, 'वैशाख १२ गते बिहान ६:०० बजेदेखि घरटहरा भत्काउने र अतिक्रममित जग्गा पूर्ण खाली गर्ने कार्य सुरु गरिने र त्यस कार्यमा अवरोध गरेमा कानुनअनुसार कारबाही हुने छ ।'

नेपाल सरकारले वास्तविक भूमिहीनको लगत लिई आवश्यक कार्य तत्काल सुरु हुने सूचनामा भनिएको छ । त्यसमा बस्ने अपांगता भएका, बालबालिका, सुत्केरी, वृद्धवृद्धा र बिरामीलाई प्राथमिकता दिई सुरक्षितरूपमा सार्न अनुरोध गरिएको छ । त्यसका लागि सुरक्षाकर्मीको सहयोग चाहिएमा सहयोग माग्न अनुरोध पनि गरिएको छ ।

पृष्ठ १ बाट क्रमश:

संघका महासचिव...

भेला गरेको र अध्यक्ष गुरुङको बारेमा अफवाह फैलाई समग्र वैदेशिक रोजगार व्यवसायीको मान मर्दन गरेको पत्रमा उल्लेख गरिएको छ ।

कार्यसमितिका अध्यक्षले गरेको काम चित्त नबुझे लिखित असहमति प्रकट गर्ने अवस्था रहँदारहँदै कपोलकल्पित र निराधार आरोप लगाइ संस्थाको लेटरहेडको दुरुपयोग गरेको आरोप महासचिव बस्नेतलाई लगाइएको छ । बस्नेतले संघको विधान २०४९ को दफा १९.२ को उपदफा क र घ कोसमेत उल्लंघन गरेको जनाइएको छ । साथै, दफा १० मा उल्लिखित भएबमोजिमको आचारसंहितासमेत उल्लंघन गरेको भनिएको छ । उक्त पत्रमा बस्नेतको स्पस्टीकरण चित्त नबुझे विधानबमोजिम कारबाही गरिनेसमेत निर्णय भएको भनिएको छ ।

पृष्ठ १ बाट क्रमश:

अध्यादेश ल्याउन...

यसका लागि भूमिसम्बन्धी ऐन पनि पटक-पटक अड्किँदै आएको छ । घरजग्गा व्यवसायी हदबन्दी फुकुवा नहुँदा डुब्ने अवस्थामा पुगेकाले केही दिनअघिमात्र अर्थमन्त्री डा. स्वर्णिम वाग्ले र भूमि व्यवस्थामन्त्री प्रतिभा रावलसँग भेट्न पुगेका थिए । यस विषयको सम्बोधनका लागि पनि सरकारले अध्यादेश ल्याउनसक्ने संसद् सचिवालय स्रोतले जनायो । सरकारले चैत ३० बाट वैशाख ७ गतेसम्म पहिलोपटक शून्य फाइल सप्ताह सुरु गरेको थियो । यो अवधिमा ऐन नियमका कारण कतिपय फाइल अड्किएकोले यस्तो बाधा अड्काउ फुकाउका लागि अध्यादेश ल्याउने तयारी गरेको राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका एक नेताले तर्क गरे ।

केही नेपाल ऐन संशोधन गर्ने ऐन, २०८२ मा औद्योगिक व्यवसाय ऐन, बिदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन, विशेष आर्थिक क्षेत्र ऐन, वन ऐन, (उद्योग स्थापनाका लागि जग्गा प्राप्ति सहज बनाउन), राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, जग्गा प्राप्ति ऐन, वातावरण संरक्षण ऐन, विद्युतीय (इलेक्ट्रोनिक) कारोबार ऐनजस्ता संशोधनका विषयहरू छन् । यसैगरी ट्रेड युनियन ऐन, सार्वजनिक खरिद ऐन, विज्ञापन ऐन, सहकारी ऐन तथा सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण ऐनलगायत संशोधन गरिएको थियो । उक्त संशोधनमा रकम तथा सरकारी ठेक्का बन्दोबस्त ऐन, २०२० र गरिबी निवारण कोष ऐन, २०६३ खारेज गरिएको थियो ।

सरकारले संसद् छलेर ल्याएको अध्यादेश ६० दिनभित्र दुवै सदनबाट बहुमतले पारित गर्नुपर्छ । सत्ता नेतृत्व दल राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)सँग प्रतिनिधिसभामा १८३ सांसदसहित दुईतिहाइ नजिकको सुविधाजनक बहुमत छ । दुवै सदनबाट पारित भएको अध्यादेश राष्ट्रपतिले प्रमाणीकरण गरेपछि राजपत्रमा प्रकाशित भएसँगै लागू हुन्छ । यसअघिका सरकारले पनि ऐन कानुन अड्काउ फुकाउका लागि संसद् छलेर अध्यादेश ल्याउने गरेको थियो ।

■■■

विज्ञापन रोक्ने...

सञ्चारमन्त्री विक्रम तिमिल्सिनाले निर्णय फिर्ता लिनेबारे बोलेनन् । उनले सरकार प्रेस तथा अभिव्यक्ति स्वतन्त्रताको संरक्षण र प्रवर्द्धनमा प्रतिबद्ध रहेको जिकिर गरे । उनले सञ्चार क्षेत्रले पनि जिम्मेबार हुनुपर्ने उल्लेख गर्दै अभिव्यक्ति स्वतन्त्रताको प्रयोग गर्दा त्यसले अरूमा पार्ने प्रभावबारे संवेदनशील हुनुपर्ने धारणा राखे ।

'सञ्चारमाध्यमले के गर्न हुन्छ तथा के गर्न हुँदैन भन्ने विषयमा स्पष्ट र जवाफदेही हुन आवश्यक छ । सञ्चारमाध्यमले अभिव्यक्ति स्वतन्त्रता प्रयोग गर्दा त्यसले पार्ने असरबारे संवेदनशील हुनुपर्छ' उनले भने । पछिल्लो समय सामाजिक सञ्जाल तथा केही सञ्चारमाध्यममार्फत मिथ्या, भ्रामक, पक्षपातपूर्ण तथा गैरजिम्मेवार सामग्री प्रसारण हुने क्रम बढेकोप्रति चिन्ता व्यक्त गर्दै मन्त्री तिमिल्सिनाले तथ्यमा आधारित, सन्तुलित र विश्वसनीय पत्रकारिताको आवश्यकता औंल्याए ।

सरकारी विज्ञापन वितरण प्रणालीका विषयमा मन्त्री तिमिल्सिनाले अपारदर्शिता रहेको गर्दै सुधार आवश्यक रहेको बताए । उनले मन्त्रालयले यस विषयमा विस्तृत अध्ययन गर्ने र आगामी दिनमा स्पष्ट मापदण्डसहित अघि बढ्ने बताए । साथै, निजी सञ्चारमाध्यमलाई प्रदान गरिँदै आएको लोककल्याणकारी विज्ञापन नरोकिने स्पष्ट पार्दै वितरण प्रणालीलाई थप व्यवस्थित र पारदर्शी बनाइने जानकारी दिए ।

गत चैत १८ गते प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयले तीन तहकै सरकारी विज्ञापन तथा सूचना सरकारी सञ्चारमाध्यमबाट मात्र प्रकाशन/प्रसारण गर्न भन्दै परिपत्र जारी गरेको थियो । त्यसपछि निजी सञ्चारमाध्यम, नेपाल पत्रकार महासंघ तथा सञ्चारसम्बद्ध अन्य संस्थाहरूले निर्णय फिर्ता लिन सरकारलाई दबाब दिँदै आएका छन् । महासंघले बिहीबार आफ्ना देशभरका शाखाबाट प्रमुख जिल्ला अधिकारीमार्फत सरकारलाई उक्त विभेदित निर्णय फिर्ता लिन दबाब बढाएको छ । यता केन्द्रमा महासंघले पत्रकार सम्मेलन गरेर सरकारी कदमको विरोध गरेको छ ।

बुधबार महासंघको प्रदेश समितिमार्फत सातवटै प्रदेशका मुख्यमन्त्रीहरूसँग निजी सञ्चारमाध्यमलाई विज्ञापन नरोक्ने प्रतिबद्धता लिइएको थियो । आज ११ गते सबै सञ्चारमाध्यमलाई सम्पादकीय ऐक्यबद्धतामार्फत विरोध जनाउन आह्वान गरिएको छ । आजै बिहान ८ बजे सामाजिक सञ्जालमार्फत व्यापक विरोध प्रदर्शन गरिने छ । महासंघको दबाब अभियानअन्तर्गत वैशाख १४ गते राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय समुदायसँग छलफल गर्ने र वैशाख १५ गते स्थानीय तहलाई संघीय सरकारको निर्णय अवज्ञा गर्न आह्वान गर्दै ज्ञापनपत्र बुझाउने कार्यक्रम पनि रहेको छ । महासंघले आफ्ना माग सम्बोधन नभए थप कडा आन्दोलनका कार्यक्रम ल्याउने चेतावनी दिएको छ ।

■■■

साउदी...

प्रतिवेदनअनुसार ९९ प्रतिशत राइडरहरू तेस्रो पक्षबाट भर्ती गरिएको छ । इक्विडेमले भेटेकामध्ये ४२ प्रतिशतलाई कामको प्रकृतिबारे गलत जानकारी दिइनुका साथै देश निकाला गर्ने धम्की दिइएको जनाइएको छ । साथै, तलब रोकिदिने र तेस्रो पक्षसँगको ऋणका कारण बाँधिएको उल्लेख गरिएको छ ।

अन्तर्वार्तामा ७० प्रतिशतले हंगर स्टेसन, तालाबात, केरिम र डेलिभरुजस्ता कम्पनीमा काम गर्नका लागि पर्याप्त रकम तिरेको बताएका छन् । राष्ट्रिय कानुनले भर्ना शुल्कहरूलाई प्रतिबन्ध लगाएको भए ७० प्रतिशतले काम गर्ने एजेन्ट र मध्यस्थकर्तालाई हजारौं डलर तिरेका बताएका थिए भने ५१ प्रतिशतले चालकले भिसा, टिकट र लाइसेन्सको खर्च धान्न ऋण लिनुपरेको बताएको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ ।

इक्विडेमसँग ४५ प्रतिशतले पासपोर्ट जफत गरिएको बताएका छन् । आधिकारिक रोजगारी गर्नुअघि साउदी र युएईमा लामो समयसम्म प्रतीक्षा गरेको १९ प्रतिशत राइडरको प्रतिक्रिया छ । त्यस्तै, नौ प्रतिशतले व्यक्तिगतरूपमा सडक दुर्घटनामा र गम्भीर चोटपटकमा परेको र १५ प्रतिशतले पर्याप्त पोषण प्राप्त नगरेको बताएका छन् । डेलिभरी राइडरहरू कार्यभारमा आधारित मोडेलमा काम गर्ने भएकाले अवास्तविक डेलिभरी लक्ष्यको सामना गरिरहेको जनाइएको छ ।

कामदारलाई धम्की दिएर यस्तो सर्त लागू गरिएको प्रतिवेदनको ठहर छ । कामदारलाई धम्की दिएर काम लगाईंदा उनीहरू शारीरिक, मानसिक र आर्थिक जोखिममा रहेका छन् । जुन आइएलओको हिंसा र उत्पीडन सम्मेलन, २०१९ अन्तर्गत कार्यस्थल हिंसाको बराबर हुन्छ । प्रत्येक डेलिभरीको आधारमा तलब प्राप्त गर्ने, सुनिश्चित तलब वा ओभरटाइम भुक्तानी नपाउँदा आम्दानी अस्थिर हुने गरेको छ । उनीहरू आफ्नो नियन्त्रणभन्दा बाहिरका सर्तहरू जस्तै: अर्डरको मात्रा, दूरी, मौसमलगायत अवस्थाबाट थप पीडामा पर्ने गरेका छन् ।

राइडरहरू दुर्घटना वा मृत्युको क्षतिपूर्ति, स्वास्थ्य बिमा, तलबसहितको बिदाजस्ता सुविधाबाट वञ्चित छन् । उनीहरूले एउटा कोठामा प्राय: २०-४५ जना एकैसाथ बस्ने बताएका छन् । समस्याको विषयमा डिजिटल पोर्टलमार्फत गुनासो राख्दा प्रभावहीन र भाषाको सीमितताका कारण जोखिमपूर्ण भएको उनीहरूले बताएका थिए ।

प्रवासन स्थिति र तेस्रो पक्षले भर्ती गर्ने भएकाले साउदी, युएई र गल्फ क्षेत्रमा कति डेलिभरी राइडर छन् भनेर यकीन तथ्यांक नपाइएको इक्विडेमले जनाएको छ । यद्यपि, दुबई रोड्स एण्ड ट्रान्सपोर्ट अथोरिटी (आरटिए)का अनुसार युएईमामात्र एक लाख २४ हजार डेलिभरी चालक रहेको जनाइएको छ । यकीन तथ्यांकको कमीले साउदी र युएईका कामदारलाई आपत्कालीन योजनाबाट टाढा राख्दा थप जोखिम बढिरहेको प्रतिवेदनमा भनिएको छ ।

इक्विडेमले बहुराष्ट्रिय कम्पनी तथा तीनका मुख्यालय, स्रोत मुलुक तथा गन्तव्य मुलुक र आइएलओलाई विभिन्न सुझावहरूसमेत दिएको छ । कामदार पठाउने मुलुकले गल्फ मुलुकहरूसँग एमओयूमा वार्ता गर्नुपर्ने, राष्ट्रिय आप्रवासन नीतिहरूलाई आइएलओ कन्भेन्शन १८१ सँग मिल्दोजुल्दो बनाउनुपर्ने, विदेशमा हुने सम्झौताका न्यूनतम सर्तहरू निर्धारण गर्नुपर्ने जनाइएको छ ।

मोटरसाइकल हराएको सूचना

मिति २०८३।०१।०९ गते ... न.पा. वडा नं.०८ ... पार्किङ गरी राखिएको अवस्थामा कालो, रातो रङको पल्सर २२० सिसि. मोटरसाइकल ... बजेको समयमा हराएको हुँदा पाउनु हुने वा देख्नुहुने महानुभावहरूले नजिकैको प्रहरी कार्यालय वा तलको ठेगानामा सम्पर्क गरिदिनु हुन विनम्र अनुरोध गर्दछु ।

सवारी धनीको नाम : हरि प्रसाद सापकोटा
बाइक नं. : बा.प्र. ०२- ०६८ प ४४५३
च्यासिस नं. : MD2A23EX9TCK 80281
इन्जिन नं. : DKSCTK 16605
ठेगाना : धादिङ ... वडा नं-०६, ...
सम्पर्क नं. : ९८४१०८४८३४

अधिकतम खुद्रा बिक्रि मूल्य (MRP) प्रकाशनको सूचना

यस फर्म/कम्पनीले china बाट पैठारी गरेको देहायको वस्तुहरूको अधिकतम खुद्रा मूल्य (MRP) निम्न बमोजिम भएको व्यहोरा सर्वसाधारणको जानकारीको लागी यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

सि.नं.	मालवस्तुको विवरण	ब्राण्ड	मोडेल	उत्पतिदेश	अधिकतम खुद्रा मूल्य (MRP)
1.	Electric Three wheeler (Passenger)	Aomika	Aomika Tuk-Tuk	China	570,000

विक्रेता : योङा मोटर्स इन्टरनेशनल प्रा.लि. ठेगाना : त्रिपुरेश्वर, काठमाण्डौ स्थायी लेखा नं. : ६२११२०४२६३ सम्पर्क : ९८०७३८८७१३

ओमनमा रोजगार कम्पनी : TEA TIME CORNER
LT. No. 331713

क्र.सं.	कामदारको पद	पुरुष	महिला	OR	ने.रु.
1	Waiter - Coffcee Shop	3	2	140	४८,०८०
2	Waiter	1	0	140	४८,०८०
3	Dish Washer/Kitchen Helpers	3	0	120	४६,९६०

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति २०८३ वैशाख १८ गते (1st May 2026) मा हुनेछ ।

S.N.K. FACILITIES MANAGEMENT PVT. LTD.
Bafal-13, Kathmandu, Nepal, T: 01-5922923
Rabin Shrestha +977 984-0091023, Email:- snkhrc@gmail.com, Web: www.snkmanpower.com

आजको राशिफल

ज्यो. गुरु अनन्त
अनन्त योग अल्केमी
स्वयम्भू, काठमाडौं, नेपाल
फोन : ९८४९२०३४५६

शुक्रबार, ११ वैशाख, २०८३

राशि	फल
मेष	आत्मविश्वास बढ्नेछ । नेतृत्व लिनुपर्ने अवस्था आउन सक्छ ।
वृष	साना-साना समस्याले तनाव दिन सक्छ । धैर्य राख्नु राम्रो हुन्छ ।
मिथुन	मन अलि चञ्चल हुन सक्छ । ध्यान वा योगले फाइदा गर्छ ।
कर्कट	आज ऊर्जा राम्रो छ । नयाँ काम सुरु गर्न ठीक दिन हो, तर हतारमा निर्णय नगर्नु राम्रो ।
सिंह	आर्थिक पक्ष बलियो हुन सक्छ । परिवारसँग समय बिताउँदा मन शान्त हुन्छ ।
कन्या	सम्बन्धहरूमा सुधार आउने संकेत छ । साथीभाइहरूसँग रमाइलो समय बित्न सक्छ ।
तुला	काममा प्रगति हुने दिन । तर गोपनीय कुरा अरूसँग सेयर नगर्नुहोस् ।
वृश्चिक	यात्रा वा नयाँ अवसरको सम्भावना छ । सकारात्मक सोचले फाइदा हुन्छ ।
धनु	आर्थिक निर्णय सोचेर गर्नुहोस् । काममा स्थिरता आउनेछ ।
मकर	नयाँ विचार आउन सक्छ । क्रियात्मक बनाउने प्रयास गर्नुहोस् ।
कुम्भ	काममा व्यस्तता बढ्नेछ । स्वास्थ्यमा ध्यान दिनुहोस् । गलतफहमी हुन सक्छ ।
मीन	भावनात्मक रूपमा संवेदनशील दिन । आफ्नो स्वास्थ्य र आराममा ध्यान दिनुहोस् ।

प्रहरी तथा एम्बुलेन्स

प्रहरी कन्ट्रोल क प्रहरी	१००
जिल्ला प्रहरी (काठमाडौं)	४२६११९,४५/४२६१७९०
जिल्ला प्रहरी (ललितपुर)	५५२१२०७
जिल्ला प्रहरी भक्तपुर)	६६१४८२१
आकस्मिक प्रहरी सेवा	४२२६९९९
परोपकार एम्बुलेन्स सेवा	४२६००५९
विशालबजार एम्बुलेन्स सेवा	४२४४१२१
रेडक्रस एम्बुलेन्स सेवा	४२२८०९४
ललितपुर रेडक्रस एम्बुलेन्स सेवा	५५४५६६६
अग्रवाल सेवा केन्द्र	४४२४८७५
बाल हेल्पलाइन नेपाल	१०९८
बालबालिका खोजतलास समन्वय केन्द्र	१०४/४२२६००६

अस्पताल र विविध

दमकल	१०१
रक्तसञ्चार केन्द्र	४२२५३४४
नेपाल आँखा बैंक	४४९३६८४
नेपाल आँखा अस्पताल	४२५०६९१
मध्यपुर अस्पताल, भक्तपुर	०१-६६३१६५८
तिलगंगा आँखा अस्पताल	४४९३६८४
बीर अस्पताल	४२२११९८८
त्रिवि शिक्षण अस्पताल	४४१२७०७
प्रसूति गृह	४२५३२७६
टेकु अस्पताल	४२५३३९६
पाटन अस्पताल	५५२२२७८
भक्तपुर अस्पताल	६६१०६७६
मानसिक अस्पताल	५५२१३३३
कान्ति बाल अस्पताल ४४१४७९८/४४२७४५२	
काठमाडौं मोडेल अस्पताल	४२४०८०५३६
बी एण्ड बी अस्पताल	५५३३२०६
मेडिकेयर नेसनल अस्पताल	४४६७०६७
मेडिकेयर नेसनल अस्पताल (एम्बुलेन्स)	४४६७०६७
फ्रेन्डस अफ शान्ता भवन	४४७०१८१
नेपाल अर्थोपेडिक अस्पताल	४४९३७२५
काठमाडौं मेडिकल कलेज तथा शिक्षण अस्पताल, सिनामंगल	४४७६१५२
नेपाल मेडिकल कलेज तथा शिक्षण अस्पताल, जोरपाटी	४९११००८
कान्तिपुर डेण्टल हस्पिटल, महाराजगञ्ज	४३७०१३६
कान्तिपुर हस्पिटल, सुविधानगर, तिनकुने	४१११६५७/८५८
ओम हस्पिटल एण्ड रिसर्च सेन्टर	४४७६२२५
नर्भिक, थापाथली	४२५८५५४
सहिद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय रोग केन्द्र	४३७१३२२/४३७१३७४
भक्तपुर क्यान्सर अस्पताल	४२२७७३५
मितेरी अस्पताल	६६३१७८६८६६३४०१६
क्यापिटल हस्पिटल (प्रा.) लि.	४२४४०२२
श्री सत्यसाइ नि:शुल्क एम्बुलेन्स र शववाहन (पूर्व काठमाडौं)	४४९८०३५
नि:शुल्क होमियो दातव्य चिकित्सालयरशववाहन सेवा (काठमाडौं) भक्तपुर रेडक्रस	६६१२२६६
एम्बुलेन्सररक्तसञ्चार सेवा नेशनल किडनी सेन्टर	४३६३४५२/४३६०८८९
मानसिक अस्पताल	४४८०१७०
ह्याम्स अस्पताल, धुम्बाराही	४७८४८४०/४७८५१५७
ईशान बाल नर्सिङ होम तथा प्रसूति गृह (प्रा.) लि.	४२५४५३७/४३८१९६२
गोर्खा अस्पताल र रिसर्च इन्स्टिच्युट	४२५८५५२/४२५८५५१
मनमोहन मेमोरियल अस्पताल, तिनचौर	४४११६०५/४४२०८२३
भरोसा अस्पताल प्रा.लि., बानेश्वर	४४७४९६८/४४८९८९१

शववाहन र विविध

सामुदायिक मानसिक स्वा.से. केन्द्र, डाँडी	०१ ६९१२१४४
जनमैत्री हस्पिटल, बालाजु	४३६६२०१-०५
विनायक अस्पताल तथा प्रसूति गृह, गोंगबु	४३८३१५२/४३८०८४८
नेपाल चेम्बर अफ कमर्स	४२३०२१३
पशुपति आइसाट सेवा केन्द्र	४४९२९९९
देव कर्नर नि:शुल्क शववाहन सेवा	४४३४०९३
नेपाल मिटर ट्याक्सी संघ	४२२४३७४

नेपाल राष्ट्र बैंक

११ वैशाख, २०८३ (२४ अप्रिल २०२६)

मुद्रा	एकाइ	खरिद दर	बिक्री दर
भारतीय रूपैयाँ	१०० को	१६०.००	१६०.१५
अमेरिकी डलर	१ को	१४९.७८	१५०.३८
युरो	१ को	१७५.९१	१७६.६१
पाउण्ड स्टर्लिङ	१ को	२०२.३५	२०३.१६
स्विस फ्रैंक	१ को	१९१.६७	१९२.४४
अस्ट्रेलियन डलर	१ को	१०७.२०	१०७.६३
क्यानाडियन डलर	१ को	१०९.६७	११०.११
सिङ्गापुर डलर	१ को	११७.६३	११८.१०
जापानी येन	१० को	९.४१	९.४४
चिनियाँ युआन	१ को	२१.९५	२२.०४
साउदी अरब रियाल	१ को	३९.९४	४०.१०
कतारी रियाल	१ को	४१.०९	४१.२६
थाई भाट	१ को	४.६५	४.६७
संयुक्त अरब इमिरेट दिराम	१ को	४०.७८	४०.९४
मलेसियन रिंगेट	१ को	३७.९०	३८.०५
दक्षिण कोरियन वन	१०० को	१०.१३	१०.१७
स्विडिस क्रोनर	१ को	१६.३३	१६.४०
डेनिस क्रोनर	१ को	२३.५४	२३.६३
हङकङ डलर	१ को	१९.१२	१९.२०
कुवेती दिनार	१ को	४८८.७६	४९०.७२
बहराइन दिनार	१ को	३९७.२९	३९८.८९

यो विनिमय दरलाई बैंकले आवश्यकता अनुसार जुनसुकै समयमा पनि संशोधन गर्न सक्नेछ । वाणिज्य बैंकहरूले तोक्ने विनिमय दर भने फरक हुन सक्नेछ । अद्यावधिक विनिमय दर बैंकको वेबसाइट www.nrb.org.np मा उपलब्ध हुनेछ ।

सरकारी विज्ञापन नीतिविरूद्ध महासंघ ललितपुरको आपत्ति

ललितपुर (प्रस)– सरकारी विज्ञापनलाई सरकारी सञ्चारमाध्यममामात्र सीमित गर्ने निर्णयविरुद्ध नेपाल पत्रकार महासंघ जिल्ला शाखा ललितपुरले आपत्ति जनाएको छ ।

महासंघले बिहीबार प्रमुख जिल्ला अधिकारी प्रेमप्रसाद भट्टराईमार्फत प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयलाई ज्ञापनपत्र बुझाउँदै उक्त निर्णय प्रेस स्वतन्त्रता, संवैधानिक व्यवस्था र खुलाबजार अर्थनीतिविरुद्ध रहेको ठहर गरेको हो ।

विज्ञापन क्षेत्रमा देखिएका बेथिति नियन्त्रण गर्ने सरकारी प्रयास सकारात्मक भए पनि सोही नाममा सरकारी विज्ञापनलाई सरकारी सञ्चारमाध्यममामात्र सीमित गर्नु संविधान, कानुन, अन्तर्राष्ट्रिय मूल्यमान्यता तथा संघीयताको मर्मविपरीत र आपत्तिजनक रहेको महासंघले जनाएको छ ।

ललितपुर शाखाका अध्यक्ष रामहरि कार्कीले नेपालको संविधान २०७२ को प्रस्तावनामा नै पूर्ण प्रेस स्वतन्त्रता व्यवस्था गरेको बताए । उनले भने, 'नागरिकको मौलिक हकअन्तर्गत सूचना र सञ्चारको हक रहेको उल्लेख छ ।'

ललितपुरका प्रजिअ भट्टराईले पत्रकार जगतलाई राष्ट्रको चौथो अंगको रूपमा स्विकार गरेकाले सोको संरक्षण गर्नु राज्यको पनि दायित्व रहेको उल्लेख गरे । उनले भने, 'यो ज्ञापनपत्र आजै प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पठाउँछौं ।'

गत चैत १८ गते प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयले जारी गरेको परिपत्रमार्फत संघीय मन्त्रालय, आयोग, सचिवालय, प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई सरकारी सञ्चारमाध्यममै मात्र विज्ञापन प्रकाशन तथा प्रसारण गर्न निर्देशन दिएको थियो ।

सञ्चारमन्त्रीलाई पत्रकार महासंघ बागमती प्रदेश समितिको ध्यानाकर्षणपत्र

काठमाडौं (प्रस)– नेपाल पत्रकार महासंघ बागमती प्रदेश समितिले सरकारी विज्ञापन सरकारी सञ्चारमाध्यममामात्रै प्रकाशन/प्रसारण गर्ने सरकारको निर्णयको विरोध जनाएको छ । प्रदेश समितिले बिहीबार सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्री डा. विक्रम तिमिल्सिनालाई ध्यानाकर्षणपत्र बुझाउँदै उक्त निर्णय तत्काल फिर्ता लिन माग गरेको छ ।

महासंघ बागमती प्रदेश समिति, प्रदेश समितिअन्तर्गतका जिल्ला अध्यक्षहरू तथा प्रदेशस्तरीय पत्रकार संगठनका अध्यक्ष एवं प्रतिनिधिहरूको उपस्थितिमा दोलखाको जिरीमा गत चैत २७-२८ मा सम्पन्न बैठकले नेपाल सरकारले पछिल्लो समय सञ्चार क्षेत्रको सम्बन्धमा लिएको निर्णय तथा कार्यहरूको सन्दर्भमा तय गरेको साझा धारणा तथा निर्णय कार्यान्वयनका लागि सञ्चारमन्त्रीको ध्यानाकर्षण गराइएको समितिका अध्यक्ष कृष्ण सारु मगरले जानकारी दिए ।

ध्यानाकर्षणपत्रमा सरकारी विज्ञापन प्रकाशन प्रसारणमा देखिएको अनियमितता तथा भ्रष्टाचार नियन्त्रणका लागि सरकारले चालेका प्रयासहरूको स्वागत गर्दै यसभित्रका विकृतिहरूको निष्पक्ष छानबिन गर्न माग गरिएको छ । तर सरकारी विज्ञापन वितरणमा सरकारी र निजी मिडियामा विभेद नगर्न माग समितिले भनेको छ ।

'श्रमजीवी पत्रकारहरूले सञ्चालन गरेका साना तथा स्वरोजगारमुखी सञ्चारमाध्यमहरूको हित र प्रवर्द्धनका लागि पूर्णसमानुपातिक विज्ञापन नीति कार्यान्वयन गर्न माग गर्दछौं,' प्रदेश समितिको ध्यानाकर्षणपत्रमा भनिएको छ, 'स्थानीयस्तरमा प्रवाह गरिने सूचना तथा जनचेतनामूलक सन्देशहरू स्थानीय सञ्चारमाध्यममार्फत नै प्रकाशन-प्रसारण हुने व्यवस्था मिलाउन तीनै तहका सरकारको ध्यानाकर्षण गराउँछौं ।'

संविधानले सुनिश्चित गरेको प्रेस तथा अभिव्यक्ति स्वतन्त्रतालाई नियन्त्रण गर्ने कुनै पनि क्रियाकलाप नगर्न सरकारसँग आग्रह गरिएको छ । प्रदेश सरकारका निकायमा दर्ता भएका सञ्चारमाध्यमसम्बन्धी विद्यमान अन्योलता अन्त्य गर्न प्रदेश र संघीय सरकारबीच समन्वय गरी तत्काल समस्या समाधान गर्न पनि प्रदेश समितिले ध्यानाकर्षण गराएको छ ।

हिमाली क्षेत्रमा शैक्षिकसत्रको समय परिवर्तन गर्न सांसदको माग

काठमाडौं (प्रस)– हिमाली क्षेत्रबाट प्रतिनिधित्व गर्ने सांसदहरूले हिमाली क्षेत्रमा शैक्षिकसत्रको समय परिवर्तन गर्न सरकारसमक्ष माग गरेका छन् ।

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधिमन्त्री सस्मित पोखरेललाई बिहीबार मन्त्रालयमा भेट गरी सांसदहरूले हिमाली जिल्लामा मंसिरदेखि फागुन महिनासम्म अत्यधिक हिमपात हुने कारण विद्यालय सञ्चालन, विद्यार्थीको नियमित उपस्थिति तथा समग्र शैक्षिक क्यालेण्डरमा प्रत्यक्ष प्रभाव पर्ने गरेकाले शैक्षिकसत्रको समय मौसम अनुकूल व्यवस्थापन गर्न माग गरेका हुन् ।

साथै, सांसदहरूले हिमाली क्षेत्रमा विद्यार्थीको पठनपाठन, शैक्षिक पूर्वाधार र स्रोतसाधन व्यवस्थापनमा व्यावहारिक कठिनाइ भइरहेकाले आवश्यक सहजीकरण गरिदिन शिक्षामन्त्रीसमक्ष अनुरोध गरेका थिए । सो अवसरमा शिक्षामन्त्री पोखरेलले हिमाली क्षेत्रका शैक्षिक समस्या समाधानका लागि सरकारले आवश्यक सहजीकरण गर्ने विश्वास व्यक्त गरे । उनले हिमाली क्षेत्रमा मौसमका कारण विद्यार्थीको पठनपाठनमा समस्या नहुनेगरी शैक्षिक क्यालेण्डर बनाउन पनि आग्रह गरे ।

हिमाली क्षेत्रको समस्या समाधानका उपाय पहिचान गरी व्यावहारिक तथा क्षेत्र अनुकूल शैक्षिक क्यालेन्डर निर्माण गर्न आवश्यक देखिएको हुनाले उक्त विषयमा हिमाली जिल्लाबाट प्रतिनिधित्व गर्ने सांसदहरूको अनुभव, सुझाव लिन छलफल आयोजना गरिएको मन्त्रालयले जनाएको छ ।

छलफलमा हिमाली भेगका विद्यार्थीको पहुँच, शैक्षिक गुणस्तर, पूर्वाधारका चुनौतीका साथै जलवायु परिवर्तनको जोखिम र त्यसले शिक्षा क्षेत्रमा पार्ने प्रभावबारे पनि विचार-विमर्श भएको छ । शिक्षामन्त्रीसँगको छलफलमा हिमाली क्षेत्रबाट निर्वाचित सांसदहरू उपस्थित थिए ।

कम्पनीको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सूचना

तेस्रो पटक प्रकाशित मिति : २०८३/०१/११ गते

यस कम्पनीको मिति २०८२/१२/२५ को साधारणसभा/विशेष साधारणसभाको निर्णय बमोजिम साविक कम्पनी **हौरेव सेक्युरीटी फोर्स सर्भिस एण्ड वर्कर्स सप्लायर्स** को नाममा रहेको सम्पूर्ण चलअचल, सम्पत्ति तथा तिर्नु व्यहोर्नुपर्ने सम्पूर्ण कर दायित्व आदि नाम परिवर्तित कम्पनीले सकार्ने व्यहोर्ने गरी कम्पनी रजिष्ट्रार कार्यालयको मिति २०८३/०१/०२ गतेको निर्णय अनुसार नाम परिवर्तन गरी **सिल्दो न्हान्दो ट्रेडिङ (प्रा.लि.नं. १६९८५१)** कायम गरिएको व्यहोरा सम्बद्ध सबैका लागि जानकारी गराइन्छ ।

कम्पनी खारेज (बन्द) सम्बन्धी सूचना

कम्पनी ऐन २०६३ बमोजिम २०७५/११/१० गते क्वान्टम इन्जिनियरिङ कन्सल्टेन्सी एण्ड इन्भाइरोमेन्टल सर्भिसेस प्रा.लि. को नामबाट दर्ता भएको प्रा.लि.नं. २०९२५८ कम्पनीको मिति २०८३/०१/१० मा बसेको विशेष साधारण सभाले कम्पनी स्वेच्छिक रूपमा खारेजी (लिक्विडेसन) गर्ने विशेष प्रस्ताव पारित गरेको हुँदा यस कम्पनीमा कोही कसैको कुनै बाँकी बक्यौता वा लेनदेन आदि बाँकी भएमा वा खारेज गर्नु नपर्ने अन्य कुनै कारण भएमा तथ्ययुक्त आधार र सबुद प्रमाणसहित यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ दिन भित्र हकदाबी गर्न सूचित गरिन्छ ।

लिक्विडेटर : शेर बहादुर रोकाया (प्र.प.नं. ९८७)
बबरमहल, काठमाडौं । सम्पर्क : ९८५११६३८७३

धितोमा रहेको सम्पत्ति लिलाम बिक्री सम्बन्धी १५ दिने सार्वजनिक सूचना

(प्रकाशित मिति २०८३ साल वैशाख महिना ११ गते शुक्रबार)

यस विकास बैंकको शाखा कार्यालय कोटेश्वरबाट तपशिलमा उल्लेखित ऋणीहरुले सरल व्यवसायिक अधिविकर्ष कर्जा शीर्षक अन्तर्गत लिएको कर्जाको साँवा ब्याज र अन्य दै-दस्तुर समेत तिर्ने बुझाउने सम्बन्धमा बैंकसंग गरेको शर्त कबुलियत उल्लंघन गर्नु भएको र बैंकबाट पटक पटक मौखिक तथा लिखित रुपमा तरताकेता गर्दा समेत सो कर्जाको तिर्नु बुझाउनु पर्ने साँवा ब्याज तथा हर्जाना समेत चुक्ता भुक्तान गर्न आउने तर्फ कुनै चासो नदेखाउनु भएको र नआउनु भएकोले सम्पूर्ण कर्जा चुक्ता गर्न आउनु हुन भनी बैंकबाट विभिन्न मितिमा सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएता पनि कर्जा चुक्ता भुक्तान गर्न तर्फ कुनै पहल नगरी आलटाल गरेकोले बैंकको कर्जा असुलीको लागि तपशिलमा उल्लेखित धितो (सम्पत्ति) जहाँ जे जस्तो अवस्था र परिमाणमा छ सोही अवस्था र परिमाणमा गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र प्रक्रियाद्वारा लिलाम बिक्री गरी बैंकको लेना रकम असुल उपर गर्नुपर्ने भएकोले धितो लिलाम बिक्री सम्बन्धी यो १५ (पन्ध्र) दिने सूचना प्रकाशित गरिएको छ । उक्त मिति भित्र नतिरे नबुझाएमा प्रचलित कानुन अनुसार सूचना प्रकाशित भएको मितिले १६ औं दिन यस बैंकलाई लेखिदिएको धितो सुरक्षणमा रहेको तपशिलमा उल्लेखित सम्पत्ति जहाँ जे जस्तो अवस्था र परिमाणमा छ सोही अवस्थामा गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र मार्फत लिलाम बिक्री गरिने हुँदा इच्छुक महानुभावहरुले देहाय बमोजिमको शर्त तथा बन्देजहरुको अधिनमा रहने गरी यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ औं दिनको कार्यालय समय भित्र यस बैंकको शाखा कार्यालयहरुमा गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र पेश गर्नुहुन सूचित गरिन्छ ।

तपशिल

ऋणीको विवरण

नाम : **सम्बृद्धि बिजनेश सोलुशन प्रा.लि.** अख्तियार प्राप्त व्यक्ति : सुदर्शन अधिकारी दर्ता नं. : २५४३७८/०७७/०७८
दर्ता गर्ने कार्यालय : कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय, त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं दर्ता मिति : २०७७/१०/१८
रजिष्टर्ड ठेगाना : काठमाडौं जिल्ला का.म.न.पा. वडा नं. २६ स्थायी लेखा नं. : ६०९९२११८८

अख्तियार प्राप्त व्यक्ति तथा व्यक्तिगत धनजमानीकर्ताको विवरण

दल बहादुर अधिकारीको नाति राम बहादुर अधिकारीको छोरा काभ्रेपलाञ्चोक जिल्ला पुरानोगाउँ डाप्चा वडा नं. २ हाल, काठमाडौं जिल्ला नागार्जुन न.पा. वडा नं. ६ बस्ने **सुदर्शन अधिकारी** (ना.प्र.नं. : ३०१०४५/१६४६५२ जारी मिति र जिल्ला : २०६४/०८/१६, काभ्रेपलाञ्चोक)

व्यक्तिगत धनजमानीकर्ताहरुको विवरण

विरसिंह भुजेलको नाति विर बहादुर भुजेलको छोरा धनुषा जिल्ला तुलसी वडा नं. ५ हाल, काठमाडौं जिल्ला का.म.न.पा. वडा नं. १४ बस्ने **शंकर भुजेल** (ना.प्र.नं. : १७२०९८/२८६ जारी मिति र जिल्ला : २०६३/११/०७, धनुषा)

यसअघि प्रकाशित गरिएको सार्वजनिक सूचनाको विवरण :
१) मिति २०८० साल वैशाख महिना १५ गतेको कारोबार दैनिक राष्ट्रिय पत्रिकामा कर्जा चुक्ता भुक्तानी गर्ने सम्बन्धि ३५ दिने
२) मिति २०८१ साल फागुन महिना १ गतेको नेपाल समाचारपत्र राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा धितोमा रहेको सम्पत्ति लिलाम बिक्री सम्बन्धी २१ दिने

धितो सुरक्षण सम्बन्धी विवरण : निम्न उल्लेखित घरजग्गा/जग्गा र सो ले चचेको सम्पूर्ण लिगलगापात समेत ।

धनीको नाम	धितो ठेगाना	सिट नं.	कित्ता नं.	क्षेत्रफल (व.मि.)
सुदर्शन अधिकारी	रामेछाप जिल्ला तिल्पुङ नागदह वडा नं. ६	६क	३०९	२,८०२.००
			३१६	२,२१५.७८

शर्त बन्देजहरु :
१) शिलबन्दी बोलपत्र यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिन अर्थात मिति २०८३ साल वैशाख महिना २५ गते शुक्रबार भित्र यस बैंकको शाखा कार्यालय कोटेश्वर आईपुग्ने गरि पेश गर्नुपर्ने छ ।
२) बोलपत्र फारममा आफुले बोलकबोल गरेको रकम अंक र अक्षरमा स्पष्ट उल्लेख गर्नुपर्ने छ ।
३) माथि उल्लेखित सम्पूर्ण धितो सुरक्षणहरु जे जस्तो अवस्था र परिमाणमा छ सोही अवस्था र परिमाणका लागि बेग्ला बेग्लै वा एकमुष्ठ बोलपत्र पेश गर्न सकिनेछ ।
४) बोलपत्र साथ आफुले बोलकबोल गरेको रकमको कम्तिमा १० प्रतिशत हुन आउने रकम धरौटी स्वरुप संस्थाको मुख्य कार्यालयमा रहेको खाता नं. ०१३-९२७७४१०१००५ मा बोलपत्र पेश गर्ने अन्तिम मितिसम्म जम्मा गरी सो को सक्कल भौचर वा सो बराबरको यस बैंकको नाममा खिचिएको पेश गर्ने अन्तिम मिति भित्रको Good For Payment Cheque संलग्न गर्नु पर्नेछ ।
५) प्राप्त बोलपत्रहरु मिति २०८३ साल वैशाख महिना २८ गते सोमबार दिउसो ३:०० बजे यस बैंकको शाखा कार्यालय कोटेश्वरमा उपस्थित प्रतिनिधि, बोलपत्रकर्ता वा निजको प्रतिनिधिको रोहबरमा खोलिनेछ । बोलपत्र खोल्ने समयमा बोलाईएका सबै प्रतिनिधि, बोलपत्रकर्ता वा निजको प्रतिनिधि उपस्थित नरहे पनि सो कारणले बोलपत्र खोल्न कुनै बाधा पर्ने छैन ।
६) बोलपत्र खोलिने दिनमा सार्वजनिक बिदा परेमा त्यसको लगतै कार्यालय खुलेको दिनमा सोही स्थान र समयमा लिलाम कार्य हुनेछ ।
७) बोलपत्र स्वीकृत भएमा धितो सुरक्षण सम्पत्ति बोलपत्रदाताको नाममा नामसारी दाखेल खारेज गर्दा लाग्ने रजिष्ट्रेशन दस्तुर, लाभ कर, कर तथा अन्य शुल्क ईत्यादि बोलपत्रदाताले नै व्यहोर्नु पर्नेछ ।
८) बोलपत्र स्वीकृत गर्ने वा नगर्ने सम्बन्धी सम्पूर्ण अधिकार बैंकमा सुरक्षित रहने छ ।
९) धरौटी रकम तथा अन्य शर्तहरु बोलपत्र फाराममा उल्लेख गरिए बमोजिम हुने व्यहोरा समेत सूचित गरिन्छ ।

"नेपाल राष्ट्र बैंकबाट "ख" वर्गको इजाजतपत्र प्राप्त राष्ट्रिय स्तरको विकास बैंक"

मुक्तिनाथ विकास बैंक लि.
MUKTINATH BIKAS BANK LTD.
Winner of EUROPEAN MICROFINANCE AWARD 2020
Central Office: Lazimpat, Kathmandu, Tel: 01-5970887, Toll Free No. (NTC): 16600149999,
Toll Free No. (Ncell): 18102149999, E-mail: info@muktinathbank.com.np, Web: www.muktinathbank.com.np
जनता बैंकमा होइन, बैंक जनतामा जानु पर्दछ

साउदीमा रोजगार

कम्पनी : Nirin Company 2025

पूर्व स्वीकृति मिति : २०८२/१२/१४ | LT. No. 341018 | दर्ता नं. ०७११५६२००

सि. नं.	कामदारको पद	माग संख्या: पुरुष	माग संख्या: महिला	मासिक तलब: SR	मासिक तलब: ने.रु.							
1	Kitchen Worker	1	0	1000	४०,११७							
2	Load unload Worker	1	0	1000	४०,११७							

अन्तरवार्ता हुने स्थान : संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति २०८३ वैशाख १८ गते (1st May 2026) मा हुनेछ ।

SKY BLUE H.R. SOLUTION PVT.LTD
Sinamangal-9, Gairigaun, Kathmandu, Nepal, Tel: 01-4593566, 9802358961/65, Email: skybluehrsolutionpvtltd@gmail.com, Web: www.skybluehr.com

नाफिन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
काठमाडौं महानगरपालिका वडा नं.२५, न्हयैकन्तला, असन

कर्जा चुक्ता गर्न आउने बारेको ३५ दिने अत्यन्त जरुरी सूचना

प्रकाशित मिति: २०८३/०१/११

यस संस्थाबाट कर्जा लिनु हुने तपशिल बमोजिमका ऋणीले संस्थाबाट लिएको कर्जाको साँवा, ब्याज, हर्जाना तथा अन्य दै दस्तुर रकम धनि संस्था सँग गरेको शर्त बमोजिम तिर्नु बुझाउनु पर्नेमा नतिरी नबुझाई कर्जा सम्बन्धी शर्त कबुलियतको उल्लंघन गर्नु भएकोले तपशिलका ऋणीलाई पटक-पटक लिखित तथा मौखिक पत्राचार गरी तारताकेता गर्दा समेत साँवा, ब्याजको रकम भुक्तानी वा नियमित गर्न नआएकाले हाल सम्म पनि यस संस्थामा सम्पर्क नगरी संस्थामा बुझाउनु पर्ने रकम नबुझाई बसेको हुँदा यो ३५ दिने सूचना प्रकाशित गरिएको छ त्यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ दिन भित्र यस संस्थामा उपस्थित भई आफूले लगेको कर्जाको साँवा, ब्याज, हर्जाना,दै दस्तुर समेत सम्पूर्ण रकम चुक्ता गरी कर्जा फरफारक गर्न गराउनु होला । तोकीएको समय भित्र पनि उल्लेखित अनुसार तिर्न बुझाउन बाँकी रहेको कर्जा रकम बुझाउन नआएमा कर्जाको सुरक्षणको लागि लेखिदिएको चल अचल सम्पत्ति सहकारी ऐन २०७४, सहकारी नियमावली २०७५ अनुसार तथा ऋणी सदस्य, सो सग सम्बन्धीत अन्य पक्ष र धनी संस्था बिच भए गरेको शर्त सम्झौता बमोजिम लिलाम बिक्री गरी वा ऋणी सदस्य तथा ऋण कर्जाको साक्षी एवम धन जमानी बस्ने व्यक्ति तथा सम्बन्धीत अन्य पक्षहरूलाई प्रचलित कानुन बमोजिम आवश्यक कारवाही गरी आफ्नो लेना रकम असुल उपर गरीने ब्यहोरा समेत यसै सुचनाद्वारा जानकारी गराईन्छ। साथै कालो सुचीमा नाम समावेश गर्नका लागि लेखी पठाईने ब्यहोरा समेत यसै सुचनाबाट जानकारी गराईन्छ ।

तपशिल

क्र. स.	ऋणी सदस्यको विवरण	ठेगाना	फोटो	धितो रहेको सम्पत्तिको विवरण
१	**नाम: बन्दना अधिकारी** बाबु : बिजय सिं बर्मा (अधिकारी) बाजे : जित बहादुर अधिकारी नागरीकता : ६३०९ जारी मिति : २०५२/०८/१९ जिल्ला प्रशासन कार्यालय काठमाडौं	काठमाडौं जिल्ला का.म.न.पा. वडा नं.-०७		काठमाडौं जिल्ला का.म.न.पा.वडा नं. ०८ सिट नं १०६८ ११ कित्ता नं१८३ क्षे.फ. ०-४-२-१ जग्गा
क)	**धन जमानी बस्ने :-** **नाम: सोनिमा थापा** बाबु : रुबी जंग थापा बाजे : कृष्ण जंग थापा नागरीकता : २७१०६०/१२९८८७ जारी मिति : २०७१/०३/०१ जिल्ला प्रशासन कार्यालय काठमाडौं	काठमाडौं जिल्ला का.म.न.पा. वडा नं.-०७		

नाफिन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
काठमाडौं महानगरपालिका वडा नं.२५, न्हयैकन्तला, असन

कर्जा चुक्ता गर्न आउने बारेको ३५ दिने अत्यन्त जरुरी सूचना

प्रकाशित मिति: २०८३/०१/११

यस संस्थाबाट कर्जा लिनु हुने तपशिल बमोजिमका ऋणीले संस्थाबाट लिएको कर्जाको साँवा, ब्याज, हर्जाना तथा अन्य दै दस्तुर रकम धनि संस्था सँग गरेको शर्त बमोजिम तिर्नु बुझाउनु पर्नेमा नतिरी नबुझाई कर्जा सम्बन्धी शर्त कबुलियतको उल्लंघन गर्नु भएकोले तपशिलका ऋणीलाई पटक-पटक लिखित तथा मौखिक पत्राचार गरी तारताकेता गर्दा समेत साँवा, ब्याजको रकम भुक्तानी वा नियमित गर्न नआएकाले हाल सम्म पनि यस संस्थामा सम्पर्क नगरी संस्थामा बुझाउनु पर्ने रकम नबुझाई बसेको हुँदा यो ३५ दिने सूचना प्रकाशित गरिएको छ त्यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ दिन भित्र यस संस्थामा उपस्थित भई आफूले लगेको कर्जाको साँवा, ब्याज, हर्जाना,दै दस्तुर समेत सम्पूर्ण रकम चुक्ता गरी कर्जा फरफारक गर्न गराउनु होला । तोकीएको समय भित्र पनि उल्लेखित अनुसार तिर्न बुझाउन बाँकी रहेको कर्जा रकम बुझाउन नआएमा कर्जाको सुरक्षणको लागि लेखिदिएको चल अचल सम्पत्ति सहकारी ऐन २०७४, सहकारी नियमावली २०७५ अनुसार तथा ऋणी सदस्य, सो सग सम्बन्धीत अन्य पक्ष र धनी संस्था बिच भए गरेको शर्त सम्झौता बमोजिम लिलाम बिक्री गरी वा ऋणी सदस्य तथा ऋण कर्जाको साक्षी एवम धन जमानी बस्ने व्यक्ति तथा सम्बन्धीत अन्य पक्षहरूलाई प्रचलित कानुन बमोजिम आवश्यक कारवाही गरी आफ्नो लेना रकम असुल उपर गरीने ब्यहोरा समेत यसै सुचनाद्वारा जानकारी गराईन्छ। साथै कालो सुचीमा नाम समावेश गर्नका लागि लेखी पठाईने ब्यहोरा समेत यसै सुचनाबाट जानकारी गराईन्छ ।

तपशिल

क्र. स.	ऋणी सदस्यको विवरण	ठेगाना	फोटो	धितो रहेको सम्पत्तिको विवरण
१	**नाम : मिना बज्राचार्य** पति : कपिल मुनि बज्राचार्य ससुरा : दश रत्न बज्राचार्य नागरिकता : ६२२० जारी मिति : २०३५/०३/१९ जिल्ला प्रशासन कार्यालय काठमाडौं	काठमाडौं जिल्ला का.म.न.पा.वडा नं. २७		काठमाडौं जिल्ला का.म.न.पा.वडा नं१३ सिट नं १०२११०३० ९ कित्ता नं२५ क्षे.फ. ७८६० बमोजिम जग्गा
क)	**धन जमानी बस्ने :-** नाम : **कपिल मुनि बज्राचार्य** बाबु : दश रत्न बज्राचार्य बाजे : बुद्ध मुनि बज्राचार्य नागरिकता : २३३३ जारी मिति : २०२७/१२/२८ जिल्ला प्रशासन कार्यालय काठमाडौं	काठमाडौं जिल्ला का.म.न.पा.वडा नं. २१		
ख)	**धन जमानी बस्ने :-** नाम : **करिस्मा बज्राचार्य** बाबु : कपिल मुनि बज्राचार्य बाजे : दश रत्न बज्राचार्य नागरिकता : ४०५२४ जारी मिति : २०६३/०६/२७ जिल्ला प्रशासन कार्यालय काठमाडौं	काठमाडौं जिल्ला का.म.न.पा.वडा नं. १३		

नाफिन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
काठमाडौं महानगरपालिका वडा नं. २५, न्हयैकन्तला, असन

कर्जा चुक्ता गर्न आउने बारेको ३५ दिने अत्यन्त जरुरी सूचना

प्रकाशित मिति: २०८३/०१/११

यस संस्थाबाट कर्जा लिनु हुने तपशिल बमोजिमका ऋणीले संस्थाबाट लिएको कर्जाको साँवा, ब्याज, हर्जाना तथा अन्य दै दस्तुर रकम धनि संस्था सँग गरेको शर्त बमोजिम तिर्नु बुझाउनु पर्नेमा नतिरी नबुझाई कर्जा सम्बन्धी शर्त कबुलियतको उल्लंघन गर्नु भएकोले तपशिलका ऋणीलाई पटक-पटक लिखित तथा मौखिक पत्राचार गरी तारताकेता गर्दा समेत साँवा, ब्याजको रकम भुक्तानी वा नियमित गर्न नआएकाले हाल सम्म पनि यस संस्थामा सम्पर्क नगरी संस्थामा बुझाउनु पर्ने रकम नबुझाई बसेको हुँदा यो ३५ दिने सूचना प्रकाशित गरिएको छ त्यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ दिन भित्र यस संस्थामा उपस्थित भई आफूले लगेको कर्जाको साँवा, ब्याज, हर्जाना,दै दस्तुर समेत सम्पुर्न रकम चुक्ता गरी कर्जा फरफारक गर्न गराउनु होला । तोकीएको समय भित्र पनि उल्लेखित अनुसार तिर्न बुझाउन बाँकी रहेको कर्जा रकम बुझाउन नआएमा कर्जाको सुरक्षणको लागि लेखिदिएको चल अचल सम्पति सहकारी ऐन २०७४, सहकारी नियमावली २०७५ अनुसार तथा ऋणी सदस्य, सो सग सम्बन्धीत अन्य पक्ष र धनी संस्था बिच भए गरेको शर्त सम्झौता बमोजिम लिलाम बिक्री गरी वा ऋणी सदस्य तथा ऋण कर्जाको साक्षी एवम धन जमानी बस्ने व्यक्ति तथा सम्बन्धीत अन्य पक्षहरूलाई प्रचलित कानून बमोजिम आवश्यक कारवाही गरी आफ्नो लेना रकम असुल उपर गरीने ब्यहोरा समेत यसै सुचनाद्वारा जानकारी गराईन्छ। साथै कालो सुचीमा नाम समावेश गर्नका लागि लेखी पठाईने ब्यहोरा समेत यसै सुचनाबाट जानकारी गराईन्छ ।

तपशिल

क्र. स.	ऋणी सदस्यको विवरण	ठेगाना	फोटो	धितो रहेको सम्पत्तिको विवरण
१	**नाम : बिमला माझी** बाबु : काली बहादुर माझी बाजे : बल बहादुर माझी नागरीकता : २०/०१/७४/०७३६२ जारी मिति : २०७४/१२/०९ जिल्ला प्रशासन कार्यालय सिन्धुली	सिन्धुली जिल्ला महादेवस्थान गा.वि.स.वडा नं.५		काठमाडौं जिल्ला नैंकाप नैंकाप गा.वि.स.वडा नं३ सिट नं १०२११६०२२ कित्ता नं८१ क्षे.फ.७९.४८ व.मी. जग्गा
क)	**धन जनानी बस्ने :-** **नाम : अमर बहादुर माझी** बाबु : ज्ञान बहादुर माझी बाजे : सुर बिर माझी नागरीकता : २९९८/१०५४३ जारी मिति : २०४४/०६/०६ जिल्ला प्रशासन कार्यालय सिन्धुली	सिन्धुली जिल्ला मरिण गा.पा.वडा नं. ७		
ख)	**धन जमानी बस्ने :-** **नाम : बिरेन्द्र कुमार माझी** बाबु : अमर बहादुर माझी बाजे : ज्ञान बहादुर माझी नागरीकता : ५०१७९ प्रतिलिपि जारी मिति : २०६३/०५/२३ जिल्ला प्रशासन कार्यालय सिन्धुली	सिन्धुली जिल्ला महादेवस्थान गा.वि.स.वडा नं.५		
ग)	**धन जनानी बस्ने :-** **नाम: निरोज माझी** बाबु : अमर बहादुर माझी बाजे : ज्ञान बहादुर माझी नागरीकता : २०१०२८/४५८ जारी मिति : २०६८/०८/०६ जिल्ला प्रशासन कार्यालय सिन्धुली	सिन्धुली जिल्ला महादेवस्थान गा.वि.स.वडा नं. ५		

प्रभाव दैनिक
National Daily

सम्पादकीय

सरकारी विज्ञापन रोक्ने निर्णय फिर्ता गर

'मलाई बोल्न दे सरकार, अपराध होइन मन खोल्न दे दरबार' युवाहरूमाझ लोकप्रिय यो गीतका रचनाकार र गायक हुन् बालेन्द्र शाह । कुनैबेला यही गीतबाट चर्चामा छाएका शाह अहिले प्रधानमन्त्री बनेका छन् । उनै शाहले प्रधानमन्त्री बनेको पाँचौं दिनमा जनताले बोल्नै नपाउनेगरी निर्णय गरेका छन् । चैत १३ गते सिंहदरबार छिरेका शाहले चैत १८ गते जनताको पीरमर्का बोल्ने निजी क्षेत्रको सञ्चारमाध्यमको घाँटी न्याक्नेगरी सरकारी निकायहरूमा परिपत्र गरेका हुन् ।

उक्त परिपत्रमा भनिएको मूल विषय हो- अब सरकारी विज्ञापन निजी सञ्चारमाध्यमलाई नदिनू । सरोकारवालासँग कुनै छलफल नगरी हठात् गरेको सरकारको यो निर्णयका कारण कयौं विज्ञापन एजेन्सी, कयौं छापाखाना र कयौं सञ्चार उद्योगी अन्योलमा परेका छन् । उद्योगीसँगै प्रत्यक्ष मारमा कयौं सञ्चारकर्मी, पत्रकार र कर्मचारी पनि बेरोजगारीको सूचीमा चढ्दै छन् । स्वरोजगार र साना मिडिया मारमा परेका छन् ।

स्थानीय मिडियाहरू बन्द हुँदै गर्दा बेलैमा सुसूचित हुन पाउने स्थानीय जनताको अधिकार पनि कुण्ठित हुने निश्चित छ । विज्ञापन सञ्चारमाध्यमको मुख्य आयस्रोत हो । यसैबाट हुने आम्दानीले नै निजी सञ्चारमाध्यमले कर्मचारीदेखि दैनिक कार्यसञ्चालन गर्छ । निजी सञ्चारमाध्यम जनताका आवाज हुन् । सरकारी सञ्चारमाध्यममा सरकारी गुनगानमात्र गाइन्छ । विज्ञापनको भारले सरकारी पत्रिकामा थप विषयहरू अट्न सक्दैनन् । अझ प्रमुख कुरा त प्रभावकारीरूपमा स्थानीय समाचार सम्प्रेषण हुने भनेको स्थानीय सञ्चारमाध्यममै हो ।

जनताले प्रतिदिन भोग्ने समस्याले सरकारी सञ्चारमाध्यममा ठाउँ पाउन मुस्किल हुन्छ । जनताका समस्यादेखि शासनमा बसेकाहरूले गर्ने अनियमितता उजागार गर्ने काम निजी सञ्चारमाध्यमले गर्दै आएका छन् । सरकारले विज्ञापन प्रकाशनमा भएको कमजोरी देखाउँदै निजी सञ्चारमाध्यमको कमाइ रोकेर घुमाउरो पारामा स्वतन्त्र प्रेसको घाँटी निमोठ्ने तानाशाही कदम चालेको जोकोहीलाई थाहा भएकै कुरा हो । सरकारी विज्ञापनमा घोटाला भएको भए यसको नियमन गर्न सकिन्छ । विकल्प दिन सकिन्छ । तर अन्धधुन्दा किसिमले आर्थिक स्रोत बन्द गरिनु जायज छैन ।

त्यसैले सरकारको यो कदमको चौतर्फी विरोध सुरु भएको छ भने प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकारले त उल्लंघन नै सुरु गरिसकेका छन् । सरकारको यो निर्णय केवल सरकारको गुनगान गाउने मिडियाको पक्षपोषणका लागि भएको घामझैं छर्लंग छ । चौतर्फी विरोध हुँदा पनि सरकार प्रमुख शाह चुइक्क बोलेका छैनन् । लोकतन्त्रमा बोल्न पाइन्छ । सरकारको कमजोरी छोप्ने सरकारी सञ्चारमाध्यमभन्दा करेक्सन गर्ने र झकझकाउने निजी सञ्चारमाध्यम नै सरकारको लागि हितकारी पनि हो । त्यसैले जनताले जितेको लोकतन्त्र दिवसकै दिन निजी सञ्चारमाध्यमलाई सरकारी विज्ञापन रोक्ने निर्णय फिर्ता गर ।

गाउँको सिंहदरबार: नजिकको सरकार, टाढाको सुशासन

जंग तामाङ

"स्थानीय तह जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकार हो । तर, योजना निर्माणदेखि कार्यान्वयनसम्म देखिएको वित्तीय अनियमितताले सुशासनको आधार नै कमजोर बनाइरहेको छ । अर्बौं रुपैयाँ बेरुजु, हजारौं उजुरी र अनियमित खर्चका घटनाले प्रणालीगत सुधारको आवश्यकता झन् प्रस्ट बनाएको छ । यदि कडा अनुगमन, पारदर्शी प्रणाली, डिजिटल वित्तीय व्यवस्थापन र राजनीतिक हस्तक्षेप नियन्त्रण नगर्ने हो भने स्थानीय शासनप्रतिको जनविश्वास थप कमजोर हुने निश्चित देखिन्छ ।"

जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकार स्थानीय तहबाट राज्यको हुकुटी चुहिँदै छ । सडक, भवनजस्ता अनेक योजनाको नाममा विनियोजित बजेट धेरै त कागजमै सकिन्छ । यो अख्तियारले स्थानीय तहमा भएको भ्रष्टाचारको शैलीउपर गरेको अनुसन्धानको निष्कर्ष हो । अन्तिम बिल पास गरिदिने बहानामा 'सेटिङ' हुन्छ । सेटिङले काम तमाम हुन्छ । नियम कानुन मिचिन्छ । यो प्रवृत्ति प्रणालीकै हिस्सा बन्दै गएको छ । तथ्य र तथ्यांकले त्यसै भन्छ । यसबारे केही दृष्टान्त हेरौं

३० चैत २०८२ मा दैलेखको गुराँस गाउँपालिकाका तत्कालीन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत दीपककुमार आचार्यसहित आरके कन्स्ट्रक्सन र उक्त कम्पनीका सञ्चालक सुवास कार्कीविरुद्ध भ्रष्टाचार मुद्दा दायर भयो । सार्वजनिक सम्पत्ति हानि नोक्सानी गरेको आरोप छ । उनीहरूविरुद्ध जनही २२ लाख ४४ हजार ५०० रूपैयाँ बिगो मागदाबी गरिएको छ । गिट्टी, बालुवा, ढुंगा र ग्राभेल उत्खनन्, संकलन तथा बिक्री वितरणको ठेक्का सम्झौता गर्दा बैंक ग्यारेन्टी नलिई सम्झौता गरेर राजस्व हिनामिना गरे ।

त्यसको छ दिनअघि २४ चैत २०८२ मा अख्तियारले घुस लिएको अभियोगमा बर्दियाको बारबर्दिया नगरपालिकामा कार्यरत इन्जिनियर मोहनदेव मल्लविरुद्ध विशेष अदालतमा मुद्दा दायर गर्‍यो । भवन तथा बस्ती विकास शाखामा कार्यरत मल्लले वडा नम्बर ७ को एक विद्यालयको चार कोठे भवन निर्माण कार्यको अन्तिम बिल भुक्तानी गराउन सहजीकरण गरिदिने भन्दै सेवाग्राहीसँग घुस मागेको आरोप लाग्यो । अख्तियार टोलीले उनलाई सेवाग्राहीबाट एक लाख ५० हजार रूपैयाँ घुस लिइसकेको अवस्थामा रंगेहात पक्राउ गर्‍यो । मल्लविरुद्धको भ्रष्टाचार मुद्दा पनि विशेष अदालतमा पुगेको छ ।

यी त केही प्रतिनिधिमूलक घटना । संघीय संरचना कार्यान्वयनपछि स्थानीय तहलाई विकास र सेवा प्रवाहको मुख्य आधार मानिएको थियो । तर, पछिल्ला वर्षहरूमा सार्वजनिक महालेखापरीक्षकको प्रतिवेदन तथा अख्तियार दुरूपयोग अनुसन्धान आयोगमा परेका उजुरीहरूले स्थानीय सरकारमा वित्तीय अनुशासन निकै कमजोर बन्दै गएको देखिएको छ । भ्रष्टाचार मौलाएको छ । सुशासन कमजोर बनेको छ । योजना निर्माणदेखि कार्यान्वयनसम्म र अनुगमनदेखि भुक्तानीसम्मका अनियमितता देखिनु सुशासनका लागि ठूलो चुनौती बनेको छ ।

अख्तियार दुरूपयोग अनुसन्धान आयोगका प्रवक्ता सुरेश न्यौपानेका अनुसार चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को चैत मसान्तसम्म २२ हजार ११३ वटा भ्रष्टाचारसम्बन्धी उजुरी परेका छन् । त्यसमध्ये स्थानीय तहमा भएको भ्रष्टाचारसम्बन्धी उजुरी संख्या यकीन छैन । तर, विगत वर्षहरूलाई आधार मान्दा स्वाभाविकरूपमा अधिक भ्रष्टाचारका उजुरी स्थानीय तहकै हुनुपर्छ । किनभने २०७४ सालमा स्थानीय तह गठनपछिका हरेक वर्ष केन्द्र र प्रदेश सरकारभन्दा सर्वाधिक भ्रष्टाचारका उजुरी स्थानीय तहकै हुने गरेको छ ।

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा परेका उजुरीमध्ये ५३.८४ प्रतिशत अर्थात् करिब १९ हजार ९३३ उजुरी स्थानीय सरकारसँग सम्बन्धित थियो । अख्तियारमा आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा २६ हजार ९८१ उजुरी परेकामा सबैभन्दा बढी स्थानीय तहका १४ हजार उजुरी थियो ।

आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कूल २० हजार ९०५ वटा उजुरी आयोगमा पर्दा ३५.९५ प्रतिशत उजुरी स्थानीय तहसँग सम्बन्धित छन् । २०७८/७९ मा २४ हजार ३३१ उजुरी परेका थिए । जसमध्ये ३३.१४ प्रतिशत उजुरी सथानीय तहसँग जोडिएका थिए । आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा २२ हजार ६२५ उजुरी आयोगमा परेकोमा ३२.७२ प्रतिशत उजुरी स्थानीय तह सम्बन्धित थियो ।

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा २५ हजार १५२ उजुरी आयोगमा परेका थिए । कूल उजुरीको ३०.०७ प्रतिशत उजुरी स्थानीय तहसँगै जोडिएका थिए । आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा आयोगमा २४ हजार ८५ उजुरी परेका थिए । कूल उजुरीको २६.८७ प्रतिशत स्थानीय तहसँग सम्बन्धित थिए । आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा आयोगमा परेको कूल १९ हजार ४४८ उजुरीमध्ये १८.२ प्रतिशत उजुरी स्थानीय तहसँग सम्बन्धित थिए । यसले भ्रष्टाचारको केन्द्रबिन्दु स्थानीय तह बनेको देखाउँछ ।

महालेखापरीक्षकको ६२औं वार्षिक प्रतिवेदनअनुसार हालसम्म देशभर करिब सात खर्ब ३३ अर्ब १९ करोड बेरुजु असुल हुन बाँकी छ । आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा मात्र ९१ अर्ब ५९ करोड ७९ लाख बेरुजु थपिएको छ । यसमध्ये स्थानीय तहको हिस्सा २५ अर्ब ३२ करोड रहेको छ, जुन कूल बेरुजुको उल्लेखनीय हिस्सा हो ।

योजना निर्माणदेखि कार्यान्वयनसम्मै कमजोरी

अख्तियारकै अध्ययनअनुसार स्थानीय तहमा भ्रष्टाचारको सुरुवात नै योजना निर्माण चरणबाट हुने गरेको देखिन्छ । धेरै स्थानीय तहमा योजना प्राथमिकताविना नै स्वीकृत गर्ने, बजेट विनियोजनमा पारदर्शिता नहुने तथा अखण्डा बजेट राख्ने प्रवृत्ति व्यापक छ ।

२०८०/८१ को विवरणलाई मात्रै आधार मान्ने हो भने ३१५ स्थानीय तहले छ अर्ब ५९ करोडभन्दा बढी अखण्डा बजेट स्वीकृत गरेको पाइएको थियो, जुन स्पष्टरूपमा वित्तीय अनुशासनविपरीत हो । ११६ स्थानीय तहले पुँजीगत शीर्षकको बजेटलाई नियमविपरीत चार अर्ब १० करोड रूपैयाँ रकमान्तर गरेका थिए । आर्थिक वर्षको अन्त्यतिर अत्यधिक रकमान्तर हुनु बजेट योजनाको कमजोर कार्यान्वयनलाई देखाउँछ ।

योजनाको प्राथमिकीकरण नगरी बजेट बाँडफाँड गर्नु, राजनीतिक प्रभावमा परियोजना छनोट हुनु तथा आवश्यकताभन्दा बाहिरका योजनामा रकम विनियोजन हुनु स्थानीय तहको दीर्घकालीन समस्या बनेको छ । यसबाहेक स्थानीय तहमा सबैभन्दा बढी अनियमितता देखिएको खरिद प्रक्रियामा हो । सार्वजनिक खरिद ऐन र नियमावलीको पालना नगरी सोझै खरिद गर्ने प्रवृत्ति व्यापक छ । निर्माण क्षेत्रमा उपभोक्ता समितिको दुरूपयोग अर्को ठूलो समस्या बनेको छ ।

जनसहभागिता कट्टी नगरी भुक्तानी दिने अर्को प्रवृत्ति पनि देखिएको छ । कतिपय स्थानीय तहले निर्माण सम्पन्न प्रतिवेदनबिना वा प्राविधिक परीक्षणविना भुक्तानी दिएको महालेखापरीक्षक कार्यालयको ६२औं प्रतिवेदनले औंल्याएको छ । यस्तो अभ्यासले गुणस्तरहीन संरचना निर्माणमा बढवा दिने भन्दै चिन्ता प्रकट हुने गरेको छ ।

स्थानीय तहमा कर्मचारी व्यवस्थापन पनि विवादास्पद बन्दै गएको छ । कानुनी व्यवस्थाविपरीत करार कर्मचारी नियुक्ति, दरबन्दीभन्दा बढी कर्मचारी राख्ने र राजनीतिक आधारमा नियुक्ति दिने प्रवृत्ति मौलाएको छ । स्वकीयसचिव र सल्लाहकार नियुक्ति गरेर राज्य कोषको दुरूपयोग भइरहेको छ । राजस्व, कोष व्यवस्थापन र वित्तीय अनुशासनको समस्या पनि उत्तिकै छ ।

स्थानीय तहमा राजस्व व्यवस्थापन कमजोर देखिन्छ । कतिपय तहले उठाएको रकम समयमै बैंक दाखिला नगर्ने, नगद व्यवस्थापनमा लापरवाही गर्ने र कर संकलनमा अनियमितता गर्ने भन्दै कतिपय स्थानीय तहका कर्मचारी र जनप्रतिनिधिविरुद्ध अख्तियारले विशेष अदालतमा आरोपपत्र दायर गर्दै आएको छ ।

ससर्त अनुदानको दुरूपयोग पनि अर्को गम्भीर समस्या हो । नियमअनुसार खर्च नभएको रकम संघीय कोषमा फिर्ता गर्नुपर्ने भए पनि त्यसलाई अन्य खातामा सारेर खर्च गर्ने प्रवृत्ति देखिएको छ । नदीजन्य पदार्थ (ढुंगा, गिट्टी, बालुवा) को उत्खनन र बिक्रीमा स्थानीय सरकारकै सहभागितामा व्यापक अनियमितता भइरहेको छ । वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकनको बेवास्ता, दोहोरो रसिद, र मिलेमतोमा ठेक्का दिने प्रवृत्ति देखिन्छ । यसले भ्रष्टाचारजन्य गतिविधि बढेको छ, जुन सुशासनको बाधक हो । अवैध क्रसर उद्योग दर्ता, नदी दोहन र राजस्व हिनामिनाका घटनाले स्थानीय तहमा आर्थिक स्वार्थ गहिरिँदै गएको देखाउँछ । यो गाउँको सिंहदरबारमा सुशासनको स्थिति चिन्ताजनक बन्दै गरेको तथ्य हो ।

सामाजिक सुरक्षा र जनसेवामा पनि कमजोरी

सामाजिक सुरक्षाभत्ता वितरणमा पनि अनियमितता देखिएको छ । बैंकिङ प्रणाली पूर्णरूपमा लागू नभएको, लगत अद्यावधिक नभएको तथा अभिलेख मिलानमा कमजोरी रहेको पाइएको महालेखाले औंल्याएको छ । भ्रमण, कर्मचारी नियुक्तिमा पनि मापदण्ड पालना नगरेको देखिन्छ । अख्तियारको एक अध्ययन प्रतिवेदनका अनुसार स्थानीय तहमा भ्रष्टाचार बढ्नुका मुख्य कारणहरू अनेक कारण छन् । कमजोर अनुगमन प्रणाली, राजनीतिक हस्तक्षेप, पारदर्शिताको कमी, क्षमता अभाव, कानुन कार्यान्वयन कमजोर हुनु, रकमान्तर र अखण्डा बजेटको दुरूपयोग मुख्य कारण हुन् ।

सुशासन मामिलाका जानकारहरूका अनुसार अखण्डा बजेट र रकमान्तर प्रणाली नै घुमाएर भ्रष्टाचार गर्ने मुख्य माध्यम बनेका छन् । जबकि, स्थानीय तह जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकार हो । तर, योजना निर्माणदेखि कार्यान्वयनसम्म देखिएको वित्तीय अनियमितताले सुशासनको आधार नै कमजोर बनाइरहेको छ । अर्बौं रूपैयाँ बेरुजु, हजारौं उजुरी र अनियमित खर्चका घटनाले प्रणालीगत सुधारको आवश्यकता झन् प्रस्ट बनाएको छ ।

यदि कडा अनुगमन, पारदर्शी प्रणाली, डिजिटल वित्तीय व्यवस्थापन र राजनीतिक हस्तक्षेप नियन्त्रण नगर्ने हो भने स्थानीय शासनप्रतिको जनविश्वास थप कमजोर हुने निश्चित देखिन्छ । स्थानीय तहलाई विकासको इन्जिन बनाउने हो भने वित्तीय अनुशासन र जवाफदेहितालाई प्राथमिकतामा राख्नु विकल्प होइन, बाध्यता बनिसकेको छ ।

श्रम सरोकार

सामाजिक सुरक्षा कोषबाट लिन सकिने लाभ

वैदेशिक रोजगारीमा जाने श्रमिकहरूको जीवन थप सुरक्षित होस् भनेर सामाजिक सुरक्षा कोषमा अनिवार्य आबद्ध हुनुपर्ने प्रावधान लागू गरिएको छ । यसका लागि उनीहरूलाई श्रम स्वीकृति लिँदा नै कोषमा आबद्ध गराइन्छ । बाध्यकारी भएकाले श्रम स्वीकृति लिने सबै कोषमा जोडिन्छन् तर यसका फाइदाहरू थाहा नपाउँदा अधिकांशले कोषमा नियमित रकम जम्मा गर्दैनन् । जसकारण अशक्तता, दुर्घटना, मृत्युजस्ता समस्या आइपर्दा पाउनुपर्ने सुविधाबाट बञ्चित हुनुपर्ने अवस्था छ । श्रम स्वीकृति लिनेबेलामा मात्र नभई विदेशमा रहेकाहरूले पनि कोषमा आबद्ध हुन सक्छन् ।

के-के छन् फाइदा ?

योगदान रकमबाट उनीहरूले दुर्घटना तथा अशक्तता सुविधा तथा वृद्धावस्था सुरक्षा योजनामा सहभागी हुन पाउँछन् । यदि यस्ता श्रमिकको मृत्यु भएको अवस्थामा आश्रित परिवारलाई पनि कोषले सुविधा उपलब्ध गराउँछ । योगदान रकमको ७.४८ प्रतिशत रकम दुर्घटना तथा अशक्तता सुरक्षा योजना र आश्रित परिवार सुरक्षा योजनामा जम्मा हुन्छ । त्यस्तै वृद्धावस्था सुरक्षा योजनामा १३.८५ प्रतिशत रकम जम्मा हुने व्यवस्था छ ।

यो सुविधा पाउन घटना घटेको मितिभन्दा अघिको १२ महिनामा कम्तीमा नौ महिनाको योगदान रकम कोषमा जम्मा गरेको हुनुपर्ने प्रावधान छ । त्यस्तै, वृद्धावस्था सुरक्षा सुविधा प्राप्त गर्न भने योगदानकर्ताले वैदेशिक रोजगारी अन्त्य गरी नेपाल फर्किएको हुनुपर्छ । कोषमा हरेक महिना न्यूनतम दुई हजार दुई रूपैयाँ जम्मा गर्नुपर्छ । एकैपटक सात महिना वा सोभन्दा बढीको रकम जम्मा गरे १० प्रतिशतसम्म छुट पाइन्छ । वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किंदा पनि कोषमा आबद्ध हुनेले विभिन्न सुविधा पाउने व्यवस्था छ ।

योगदान रकम कसरी जम्मा गर्ने ?

रकम जम्मा गर्न कतै जानै पर्दैन । अनलाइन भुक्तानी च्यानल प्रयोगकर्ताहरूले सजिलै जम्मा गर्न सकिन्छ । कनेक्ट आइपिएस, खल्ती, इ-सेवा, फोन पेलगायतका भुक्तानी प्रणालीमार्फत नियमित योगदान गर्न सकिन्छ ।

नियमित योगदान नगरे के हुन्छ ?

कोषमा नियमित योगदान नभए पाउनुपर्ने सुविधाबाट बञ्चित भइन्छ । कोषअन्तर्गतका विभिन्न योजनामध्ये स्वास्थ्यसम्बन्धी सेवा पाउनका लागि पछिल्लो छ महिनाको रेकर्डमा तीन महिनाको योगदान गरेको भए पुग्छ । तर दुर्घटना, आश्रित परिवार कोषलगायतको सुविधा पाउन प्रत्येक महिना नियमितरूपमा जम्मा गरेको हुनुपर्दछ ।

पाठक मञ्च

'कर्मकाण्डी' नबनोस् उच्च पदस्थको सम्पत्ति छानबिन

मुलुकमा सुशासनको चर्चा चलिरहँदा बालेन्द्र शाह नेतृत्वको सरकारले २०६२/६३ पछिका उच्च पदस्थ अधिकारीहरूको सम्पत्ति छानबिन गर्न पूर्वन्यायाधीश राजेन्द्रकुमार भण्डारीको अध्यक्षतामा पाँच सदस्यीय आयोग गठन गरी काम सुरु गरेको समाचारले आशा र संशय दुवै पैदा गरेको छ । एकातिर वर्षौंदेखि थुप्रिएको बेथिति र भ्रष्टाचारको पहाड खन्ने आँट सरकारले देखाएकोमा खुसी लाग्छ भने, अर्कोतिर नेपालमा आयोग गठन गर्ने तर त्यसका प्रतिवेदन दराजमा थन्क्याउने पुरानो रोगले कतै यो प्रयास पनि सस्तो लोकप्रियतामामात्र सीमित हुने त होइन भन्ने डर छ ।

आयोगको कार्यक्षेत्र निकै फराकिलो र चुनौतीपूर्ण देखिन्छ । पूर्वराजा ज्ञानेन्द्र शाहदेखि बहालवाला राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलसम्म, अनि १७ पूर्वप्रधानमन्त्रीदेखि दर्जनौं मुख्यसचिव र सचिवहरूलाई छानबिनको राडारमा राखिनु सामान्य कुरा होइन । २०५८ सालमा भैरवप्रसाद लम्सालको नेतृत्वमा बनेको आयोगले ४० हजारभन्दा बढीलाई पत्र काटे पनि त्यसको प्रतिवेदन सार्वजनिक नहुनु र शाही शासनकालको 'शाही आयोग' खारेज हुनुले विगतका यस्ता प्रयासहरू कि त राजनीतिक प्रतिशोधका लागि प्रयोग भए, कि त शक्तिको अगाडि निरीह बने ।

अहिलेको आयोगको सबैभन्दा बलियो पक्ष भनेको यसको कार्यान्वयनको समयसीमा हो । प्रतिवेदन बुझाएको ४५ दिनभित्र सरकारले अनिवार्यरूपमा कार्यान्वयन गर्नुपर्ने र आयोगमा खटिने कर्मचारीलेसमेत आफ्नो सम्पत्ति सार्वजनिक गर्नुपर्ने प्रावधानले केही आशा जगाएको छ । तर, प्रश्न उठ्छ- के नेपालको वर्तमान कर्मचारीतन्त्र र राजनीतिक संयन्त्र आफ्नै 'आका'हरू विरुद्ध हुने छानबिनमा इमानदार रहला ? के अख्तियार दुरूपयोग अनुसन्धान आयोग जस्तो संवैधानिक निकाय हुँदाहुँदै अर्को आयोग बनाउनुले राज्यको स्रोतको दोहोरो खर्चमात्र त हुँदैन ? पूर्वसचिव उमेश मैनालीले उठाएको प्रश्न मननीय छ । यदि अख्तियारलाई नै साधन स्रोत र जनशक्तिले सम्पन्न बनाएर स्वतन्त्ररूपमा काम गर्न दिएको भए सायद यस्ता तदर्थ आयोगहरूको आवश्यकता पर्ने थिएन ।

भ्रष्टाचारले नेपालको जरा खोक्रो बनाएको छ । सार्वजनिक पद धारण गरेका व्यक्तिहरूको जीवनशैली र उनीहरूको आयस्रोतबीच कतै पनि तालमेल देखिँदैन । सामान्य कर्मचारीदेखि उच्च नेताहरूको अस्वाभाविक सम्पत्ति आर्जनले इमानदार नागरिकलाई गिज्याइरहेको छ । यस्तो अवस्थामा २०६२ सालयताका सबै उच्च पदस्थको स्वदेश र विदेशमा रहेको सम्पत्ति खोजबिन गर्नु ऐतिहासिक कदम हुन सक्छ । तर, यो कदम कसैलाई राजनीतिक रूपमा समाप्त पार्ने अस्त्रमात्र बन्नु हुँदैन । यदि यो आयोगले निष्पक्षरूपमा काम गरेर दोषीलाई कानुनी कठघरामा उभ्याउन सक्यो भनेमात्रै जनस्तरमा सरकारप्रतिको विश्वास बढ्ने छ ।

अन्त्यमा, आयोगका सदस्यहरूको पृष्ठभूमि र उनीहरूले लिएको शपथले एउटा नैतिकताको कसीमा उनीहरूलाई उभ्याएको छ । 'जेन-जी' आन्दोलनपछिको बदलिएको राजनीतिक परिवेशमा जनता अब प्रतिवेदनमात्र होइन, परिणाम चाहन्छन् । सरकारले पनि यो आयोगलाई केवल 'स्टन्ट'का रूपमामात्र प्रयोग नगरी यसलाई सुशासनको एउटा बलियो खम्बा बनाउनुपर्छ । अन्यथा, विगतका आयोगहरूजस्तै यो पनि राज्यकोष सिध्याउने अर्को माध्यममात्र बन्ने निश्चित छ ।

- **कविता लामा**
धुलिखेल, काभ्रेपलाञ्चोक

जानकारी

अब यस दैनिकले हरेक दिन पत्र-मञ्जुषा स्तम्भ सुरु गरेकाले पाठक वर्गहरूले आफूले चाहेको विषय वस्तु, सरकारी निकायको काम कारबाही वा पत्रिकामा सम्प्रेषण भएको समाचारका बारेमा पत्र लेख्नु भएमा त्यसलाई जस्ताको त्यस्तै प्रकाशन हुने जानकारी गराइन्छ । *-सम्पादक*

prabhabdailynews@gmail.com
facebook.com/prabhab online

बिक्री हुन थाल्यो तम्घासमा फोहोर

■ हुमाकान्त पोखरेल

तम्घास (गुल्मी)– गुल्मी सदरमुकाम तम्घासमा फोहोर बिक्री हुन थालेको छ । नगर विकास तथा वातावरण सरसफाइ समितिले तम्घासमा उठाएकामध्ये नकुहिने फोहोर पाल्पा नेप्लिज वेस्ट बैंकलाई बिक्री गर्न थालेको हो ।

सम्झौताअनुसार प्लास्टिकका बोतल प्रतिकेजी १० रूपैयाँ, रेडबुलका बोतल प्रतिकेजी ८० रूपैयाँ, एचडिपी प्लास्टिक प्रतिकेजी आठ रूपैयाँ, पानीका बोतल प्रतिकेजी १० रूपैयाँ, फलाम प्रतिकेजी १५ रूपैयाँ, सिसा प्रतिकेजी एक रूपैयाँ तथा टिन प्रतिकेजी पाँच रूपैयाँमा बिक्री हुन थालेको हो । नगर विकास तथा वातावरण संरक्षण संस्थाले रेसुंगा नगरपालिकाका १, २, ७, ८, ९ र ४ को केही भागका एक हजार ७६५ घरबाट फोहोर संकलन गर्छ ।

दुई वटा ट्र्याक्टर, दुईजना चालक र दुईजना सहचालक राखेको समितिले शनिबारबाहेक साताको छ दिन बजारबाट फोहोर उठाएर फोहोर फाल्ने ठाउँ ओखेनीमा फाल्ने गर्दछ । कुहिने र नकुहिनेगरी भान्साको फोहोर दैनिक दुई टन संकलन हुने समितिले जनाएको छ । उक्त फोहोर छुट्याउन बैंकले तीन जना मजदुर राखेको छ । उनीहरूलाई फोहोरको मात्राअनुसार बैंकले भुक्तानी गर्छ । एक महिनामा गुल्मीबाट चार ट्रक फोहोर बिक्रीबाट समितिले २० हजार रूपैयाँ आम्दानी गरेको अध्यक्ष रामप्रसाद पन्थीले जानकारी दिए ।

पानीको मुहान र बस्तीलाई फाइदा

फोहोर बिक्री हुन थालेपछि पानीको मुहान सफा हुने भएको छ । फोहोर बिक्री नहुँदा ओखेनीमै जलाउने गरिएको थियो । जसले गर्दा ओखेनी, उदिनहुंगा जिप पार्क, बेदुखर्कलगायतका गाउँ सधैं दुर्गन्धित हुने गर्दथ्यो । तम्घासदेखि ओखेनी हुँदै बेदुखर्क, भनपानीलगायतका गाउँ जाँदा बाटोसम्मै दुर्गन्ध फैलन्थ्यो । अहिले त्यो दुर्गन्ध हटेको स्थानीय मीना खत्रीले बताइन् ।

त्यसैगरी फोहोर फाल्ने ठाउँ तलपट्टि खानेपानीको ट्यांकी छ । उक्त पानी तम्घास वृहत् खानेपानी उपभोक्ताको ट्यांकीमा जम्मा भई तम्घास बजारका मानिसले पिउँछन् । फोहोरमैला व्यवस्थित नहुँदा खानेपानी समितिमाथि पनि थुप्रै प्रश्न उठेका थिए । फोहोर बिक्री हुन थालेपछि खानेपानीको मुहान शुद्ध हुने स्थानीय उपभोक्ता सरस्वती सर्तुंगेले बताए । फोहोर व्यवस्थापनका लागि रेसुंगा नगरपालिकाले सहयोग गरेको छ । नगरले १३ लाख ८० हजार रूपैयाँमा जमिन सम्याएपछि मात्रै फोहोर व्यवस्थापन एवं बिक्री सुरु गरिएको हो । उक्त रकममध्ये हालसम्म सात लाख रूपैयाँ भुक्तानी भएको छ भने छ लाख ८० हजार रूपैयाँ भुक्तानी हुन बाँकी छ ।

नगरप्रमुख खिलध्वज पन्थीले बजारलाई सरसफाइ राख्नु नगरको दायित्व भएकाले र यसलाई समितिले सहयोग गरेको बताए । उनले फोहोर बिक्रीबाट एकातर्फ समितिलाई आम्दानी भएको र अर्कोतर्फ बजार सरसफाइ भएको भन्दै खुसी व्यक्त गरे । फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि नगरपालिकाले वार्षिक समितिलाई १० लाख रूपैयाँ अनुदानस्वरूप प्रदान गर्दै आएको छ ।

त्यसैगरी, समितिका अध्यक्ष पन्थीले अब कुहिने फोहोरबाट कम्पोष्ट मल बनाउने योजना रहेको बताए । अहिलेसम्म कुहिने फोहोरलाई ओखेनीकै छेउको खोल्सामा पुर्ने गरिएको छ । अब करिब १४ लाख लागतमा उक्त फोहोरलाई कम्पोष्ट मल बनाउने गरी काम सुरु गरिने उनको भनाइ छ ।

'नगरपालिकासँग समन्वय भइरहेको छ, कुहिने फोहोरको पनि व्यवस्थापन गर्दा सहर झनै सुन्दर हुन्छ,' अध्यक्ष पन्थीले भने, 'सुन्दर रेसुंगा नगर बनाउन सबैको भूमिका उत्तिकै महत्त्वपूर्ण हुन्छ ।' तम्घासमा २०६१ सालदेखि नगर विकास तथा वातावरण सरसफाइ समितिले फोहोर व्यवस्थापन गर्दै आएको छ । *रासस*

बैतडीमा अस्थायी मनसुन प्रतिकार्य बेस स्थापना

दशरथचन्द (बैतडी)– यहाँ अस्थायी मनसुन प्रतिकार्य बेस स्थापना गरिएको छ । मनसुनमा प्राकृतिक विपद्बाट सम्भावित क्षति न्यूनीकरण गर्न सशस्त्र प्रहरी बलले उक्त मनसुन प्रतिकार्य बेस स्थापना गरेको हो ।

दशरथचन्द नगरपालिका-४ छेलामा बिहीबार सो बेसको औपचारिक उद्घाटन गरिएको छ । विपद्जन्य घटनामा परेकाहरूको राहत तथा उद्धारका लागि अस्थायी मनसुन प्रतिकार्य बेस स्थापना गरिएको सशस्त्र प्रहरी बल नम्बर ५१ गुल्म हेडक्वाटर बैतडीका सशस्त्र प्रहरी नायब उपरीक्षक जंगबहादुर कुँवरले जानकारी दिए ।

अस्थायी मनसुन प्रतिकार्य बेसमा सशस्त्र प्रहरी नायब निरीक्षकको नेतृत्वमा १५ जनाको टोली रहने उनले बताए । बाढी, पहिरो, आगलागीलगायत विपद्जन्य घटनामा परेका व्यक्तिहरूको उद्धारका लागि तालिम प्राप्त जनशक्तिसहित अस्थायी मनसुन प्रतिकार्य बेस स्थापना गरिएको सशस्त्र प्रहरी नायब उपरीक्षक कुँवरले जानकारी दिए ।

'मनसुन सक्रिय हुने समय छ । यो समयमा हुनसक्ने विपद्जन्य घटनामा परेकाहरूको उद्धारका लागि जनशक्ति र आवश्यक सामग्रीसहित चौबिसै घण्टा तयारी अवस्था रहन्छ,' उनले भने, 'आवश्यक परेको खण्डमा तुरुन्त परिचालन हुन्छ ।'

प्रमुख जिल्ला अधिकारी डाक्टर डिजन भट्टराईले विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि सबै सरोकारवाला निकायबीच प्रभावकारी समन्वय अपरिहार्य रहेको बताए । *रासस*

मानव–वन्यजन्तु द्वन्द्व अन्त्य गर्न 'बाघ मित्र' अभियान

बागमती (प्रस)– बाघलगायत वन्यजन्तुबाट हुने क्षतिका घटना घटाउन पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्जले 'बाघ मित्र' अभियान सञ्चालन गरेको छ ।

मानव-वन्यजन्तु सहअस्तित्व प्रवर्द्धन गर्ने तथा वन्यजन्तुहरूबाट हुने क्षतिलाई शून्यमा झार्ने लक्ष्यसहित निकुञ्जले यो अभियान सञ्चालन गरेको हो । निकुञ्जसँग जोडिएको पर्सा, बारा र मकवानपुरका डिभिजन वन कार्यालयको समन्वयमा समुदायस्तरमा अभियान सञ्चालन गरिएको पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्जका प्रमुख रामचन्द्र खतिवडाले बताए ।

अभियानअन्तर्गत समुदायको अग्रसरतामा वन्यजन्तुको महत्त्वबारे चेतना जगाउने, वन्यजन्तुबाट कसरी बच्ने, समस्या परेका बखत कसरी समाधान खोज्नेलगायत छलफल कार्यक्रम जारी छन् । बाघका माध्यमबाट पर्यापर्यटन प्रवर्द्धन गर्न सकिनेमा जोड दिँदै उनले जंगलमा आगो लगाउने, चोरी शिकारीजस्ता गतिविधिका कारण वन्यजन्तु जंगलबाट बाहिर निस्कने गरेकाले त्यस्ता गतिविधि हुन नदिनेतर्फ सबैलाई सचेत गर्न अभियान सञ्चालन गरिएको बताए ।

यसैबीच, निकुञ्ज प्रशासनले चालु आर्थिक वर्षको प्रथम नौ महिनामा बाघसहितका वन्यजन्तुबाट पीडित भएकाहरूलाई क्षतिपूर्तिस्वरूप १९ लाख रूपैयाँ प्रदान गरिएको जनाएको छ । वन्यजन्तुबाट सबैभन्दा बढी हानि मकवानपुरमा भएको छ ।

सोही अवधिमा हातहतियार शिकारी तथा वन काठपात दाउरासम्बन्धी सात वटा मुद्दा दर्ता भएका छन् । हातहतियार सिकारीसम्बन्धी छ वटा र वन काठपात दाउरासम्बन्धी एउटा मुद्दा दर्ता हुँदा १५ जना पक्राउ परेका छन् । त्यसैगरी, निकुञ्जले गिट्टीबालुवा तथा वन पैदावारको सलामी शुल्कबापत ६० लाख ५३ हजार रूपैयाँ राजस्व संकलन गरेको छ ।

हकदावी सम्बन्धी ३५ दिने सूचना

कम्पनी ऐन २०६३ बमोजिम मिति २०६७/०४/१८ मा दर्ता भएको **दर्ता नं. ९२४६/०६७/०६८** को श्री **फिडब्याक इन्फ्राष्ट्रक्चर सर्भिसेज नेपाल लि.** को मिति २०८१/०८/०९ को सञ्चालक समितिको विशेष बैठकको निर्णयले कम्पनी ऐन २०६३ को दफा १२६ बमोजिम खारेजी लिक्विडेशनमा लैजाने निर्णय गरेकोले यस कम्पनीसँग कोही कसैलाई कुनै किसिमको लेनदेन बाँकी बक्यौता रहेको भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ दिनभित्रमा निम्न लिखित लिक्विडेटरको कार्यालयमा हकदावी गर्न सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना जारी गरिएको छ ।

लिक्वीडेटर: श्रवण कुमार श्रेष्ठ, इजाजत पत्र नं. ४०४,
ठेगाना: त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं, फोन नं. ९८५१२१७००४

नेपाल सरकार
उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय
कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयको
हकदावी गर्न आउने बारेको सूचना

यस कार्यालयमा मिति २०८०/०६/२३ मा दर्ता भएको **प्रा. लि. नं. ३३१५०० को नेपाल फुलबारी केन्द्र प्रा.लि.** नामक कम्पनीले दर्ता खारेज गरि पाउँ भनि यस कार्यालयमा निवेदन पेश गरेको हुँदा उक्त कम्पनीले कसैसँग ऋण लिएको वा सो कम्पनीको कुनै तिर्नु बुझाउनु पर्ने दायित्व भए प्रमाण सहित हकदावीको लागि ३५ दिन भित्र यस कार्यालयमा दावी गर्न आउनुहुन सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । तोकिएको म्याद भित्र हक दावी गर्न नआएमा उक्त कम्पनीको दर्ता नियमानुसार खारेज गरिनेछ ।

साउदीमा रोजगार कम्पनी: SAUD HAMAD BIN MANEA & SONS CONTRACTING &TRANSPORTATION OF PETROLEUM PRODUCTS CO LTD

LT. No. 317978

सि.नं.	कामदारको पद	माग संख्या पुरुष	माग संख्या महिला	मासिक तलब SR	मासिक तलब ने.रु.
1	HEAVY TRUCK DRIVER	5	0	1800	६२,२३०

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति २०८३ वैशाख २० गते (3rd May 2026) मा हुनेछ ।

Reliance Recruitment Services Pvt. Ltd.
Maharajgunj, Chakrapath, Kathmandu, Nepal. Tel : 01-4519538, Mobile No : +977 9823034287 (Sarita Ghale)
Email: manager@relianceservice.com.np, Website: www.relianceservice.com.np

कुमारी बैंक लिमिटेड शाखा कार्यालय भालुवाङको तपसिलमा उल्लेखित ऋणीलाई ऋणकर्जा चुक्ता भुक्तान गर्ने ३५ दिने सूचना

(प्रकाशित मिति २०८३/०१/११ गते प्रभाव दैनिक)

यस कुमारी बैंक लिमिटेडको शाखा कार्यालय भालुवाङबाट तपसिलमा उल्लेखित ऋणीले प्राप्त गरेको ऋणकर्जाको बैंकलाई समय-समयमा तिर्नु बुझाउनुपर्ने साँवा, ब्याज लगायतका रकम चुक्ता-भुक्तान गर्न पटक-पटक मौखिक एवं लिखित रुपमा सूचित गरी तर-ताकेता गर्दा समेत ऋणकर्जा चुक्ता भुक्तान गर्ने तर्फ कुनै चासो नदेखाई बेवास्ता गरेकोले ऋणीलाई ऋणकर्जा चुक्ता भुक्तान गर्न यो ३५ दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ (पैंतीस) दिनभित्र यस बैंकको शाखा कार्यालयमा सम्पर्क गरी उपभोग गरिरहेको ऋणकर्जाको साँवा, ब्याज लगायतका बैंकलाई तिर्नु/बुझाउनुपर्ने सम्पूर्ण रकम चुक्ता भुक्तान गर्नुहोला । अन्यथा प्रचलित ऐन, कानून, राष्ट्र बैंकबाट जारी निर्देशनहरु एवं यस बैंक कर्जा असुली कार्यविधी बमोजिम धितोमा रहेको चल/अचल सम्पत्ति लिलाम बिक्रि वा अन्य व्यवस्था गरी बैंकको लेना रकम असुल उपर गरिनुका साथै ऋणी तथा सम्बन्धित पक्षलाई **कर्जा सूचना केन्द्रको कालोसूचिमा** नाम सूचिकृत गर्ने समेत लेखि पठाइने व्यहोरा यसै सूचना मार्फत अवगत गराउँदै, ऋणकर्जा चुक्ता भुक्तान गर्न/गराउनुहुन सम्बन्धित सबै पक्षलाई यसै सूचना मार्फत जानकारी समेत गराउँदछौं ।
उल्लेखित ऋणकर्जाको लागि सुरक्षण बापत रहेको धितोबाट बैंकको सम्पूर्ण लेना रकम असुलउपर नभएमा बैंक तथा वित्तिय संस्था सम्बन्धि ऐन, २०७३ तथा अन्य प्रचलित नियम, कानून तथा कर्जा सम्झौता अनुसार ऋणी, संचालक तथा जमानीकर्ताहरुको अन्य चल/अचल जायजेथा तथा श्रीसम्पत्तिहरुबाट बैंकको बाँकी लेना रकम असुलउपर गरिने व्यहोरा समेत ऋणी, जमानतकर्ता तथा सम्बन्धित सबैलाई यसै सूचनाद्वारा सूचित गरीन्छ ।

तपसिल

ऋणीको विवरण	धितो सुरक्षणको विवरण
१. **नारायण सिंह सुनार** ना.प्र.नं.- १५४४२ जारी मिति- २०५२/०२/२१, जि.प्र.का. प्यूठान बाबु- कर्ण बहादुर सुनार बाजे - दुर्गा बहादुर सुनार स्थायी ठेगाना- प्यूठान जिल्ला, दुङ्गाडी गा.वि.स., वडा नं. ०८ हालको ठेगाना - दाङ जिल्ला, राप्ती गा.पा., वडा नं. ०४	१. **नारायण सिंह सुनार**को नाममा मालपोत कार्यालय, दाङमा दर्ता कायम रहेको दाङ जिल्ला, लक्ष्मटीया गा.वि.स./न.पा. वडा नं. ८ स्थित कित्ता नं. ७१७ को क्षे.फ. ९०३.०१ (व.मी.) जग्गा/घर तथा सोको सम्पूर्ण लिगलगापातहरु समेत ।

व्यक्तिगत जमानीकर्ताहरूको विवरण

१. **प्रदिप सुनार** ना.प्र.नं.- ५२-०६-७३-००७५६, जारी मिति- २०७३/१२/१४, जि.प्र.का. दाङ बाबु- नारायण सिंह सुनार बाजे- कर्ण बहादुर सुनार स्थायी ठेगाना- दाङ जिल्ला, राप्ती गा.पा., वडा नं. ०४ हालको ठेगाना- ऐ.ऐ	२. **देबा सुनार** ना.प्र.नं.- ५३३०३५/२०४, जारी मिति- २०६३/१०/२३, जि.प्र.का. प्यूठान बाबु- रन बहादुर विश्वकर्मा बाजे- अनाराम विश्वकर्मा पति- नारायण सिंह सुनार स्थायी ठेगाना- प्यूठान जिल्ला, दुङ्गाडी गा.वि.स., वडा नं. ०८ हालको ठेगाना- दाङ जिल्ला, राप्ती गा.पा., वडा नं. ०४
३. **वालिका कामी (सुनार)** ना.प्र.नं.- ५२-०६-७८-०२९४८, जारी मिति- २०७८/०८/०५, जि.प्र.का. दाङ बाबु- हुम बहादुर कामी बाजे- फन बहादुर वि.क पति- प्रदिप सुनार ठेगाना- दाङ जिल्ला, राप्ती गा.पा., वडा नं. ०४ हालको ठेगाना- ऐ.ऐ	४. **आसिक सुनार** ना.प्र.नं.- ५२-०६-७५-०५०५८, जारी मिति- २०७५/१२/१९, जि.प्र.का. दाङ बाबु- नारायण सिंह सुनार बाजे- कर्ण बहादुर सुनार स्थायी ठेगाना- दाङ जिल्ला, राप्ती गा.पा., वडा नं. ०४ हालको ठेगाना- ऐ.ऐ

कुमारी बैंक लिमिटेड
KUMARI BANK LIMITED
सबैका लागि, सबैका लागि
शाखा कार्यालय भालुवाङ फोन नं.०८२-४१५१६५

कुमारी सेभिङ्ग एण्ड क्रेडिट को-अपरेटिभ लि. (चावहिल काठमाडौं) को धितोमा रहेको अचल सम्पति लिलाम बिक्री गर्ने बारे ३५ दिने अत्यन्त जरूरी सूचना

प्रकाशित मिति : २०८३/०१/११ गते शुक्रवार

यस कुमारी सेभिङ एण्ड क्रेडिट को-अपरेटिभ लि. बाट तपसिलमा उल्लेखित ऋणिहरुले प्राप्त गरेको ऋण कर्जाको यस सहकारीसंग गरेको सम्झौता बमोजिम समय समयमा तिर्नबुझाउनु पर्ने साँवा, ब्याज हर्जाना लगाएत अन्य दैदस्तुर आदि नतिरी नबुझाई सहकारी संग गरेको कर्जा सम्बन्धी शर्त बन्देजहरु उल्लंघन गरेकोले सहकारीको सम्पूर्ण लेना रकम चुक्ता गर्न पटक पटक मौखिक लिखित तथा सामाजीक सञ्जाल मार्फत सूचना गरि ताकेता गरेको र सो गर्दा समेत सहकारीको कर्जा चुक्ता गर्ने तर्फ कुनै चासो नदेखाई बेवास्ता गरी बसेको हुँदा मिति २०८२ साल कार्तिक ११ गतेको राष्ट्रिय दैनिक पत्रिका 'प्रभाव दैनिक' पत्रिकामा ३५ दिने सूचना प्रकाशित गरी सम्पूर्ण साँवा, ब्याज, हर्जाना लगायत अन्य दस्तुर चुक्ता गर्न अनुरोध गर्दा समेत कर्जा चुक्ता गर्न कुनै चासो तथा पहल नदेखाएको हुँदा आज मिति २०८३ साल बैशाख ११ गते शुक्रबार का दिन प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा लिलामी सूचना प्रकाशित भएकोले धितो सुरक्षणमा रहेको तपशिलमा लेखिएको अचल सम्पत्ति घरजग्गा तथा अन्य निर्माण कार्यहरु लगायतका सम्पूर्ण लिगलगापातहरु जे जस्तो अवस्थामा छ सोहि अवस्थामा आज मिति ०८३ बैशाख ११ गतेका दिन "लिलाम बिक्री गर्ने बारे ३५ दिने सूचना" प्रकाशित गरिएको छ । उक्त म्याद भित्र पनि कर्जा चुक्ता नगरेमा कर्जा सुरक्षणार्थमा लेखिदिएको, कुनै किसिमको कानुनि भै झमेला नभएको, यस संस्थामा धितो सुरक्षण बापत रहेको अचल सम्पत्ति घरजग्गा सहकारी ऐन २०७४, सहकारी नियमावली २०७५, प्रदेश सहकारी ऐन २०७६, प्रदेश सहकारी नियमावली २०७६ तथा यस सहकारीको कर्जा लगानी तथा असुली निति २०६२ ले दिएको अधिकार प्रयोगगरी निम्न बमोजिम सहकारी आफैले लिलाम बिक्री गर्ने भएकोले लिलाममा सोप्य शिलबन्दी बोलपत्र पेशगरी लिन इच्छुक महानुभावहरुले यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५औं दिन भित्र तोकिएको समयानुसार यस सहकारीको कार्यालयमा उपस्थित भई आफूले सकार गरी लिन चाहेको मुल्यमा शिलबन्दी बोलपत्र पेश गर्नुहुन सुचित गरिन्छ ।

तपशिल

ऋणिको तिन पुस्तेको नाम ठेगाना	व्यक्तिगत जमानी/ धनजमानीको नाम ठेगाना	धितोको बिवरण :
ऋणीको नाम :- कुमाराज राई ना.प्र.न.८३।२७१।४१४०,धनकुटा बाजेको नाम :- जितपाल राई बुवाको नाम :- परशु बहादुर राई स्थायी ठेगाना :- डोम्गाडु गाबिस वडा नं ०१, भोजपुर हालको ठेगाना:- मच्छेगाउँ ६, काठमाडौं ।	**१. सविता राई** ससुराको नाम :- परशु बहादुर राई पतिको नाम :-कुमाराज राई बुवाको नाम :- हर्क राई स्थायी ठेगाना :- डोम्गाडु गाबिस वडा नं ०३, भोजपुरहालको ठेगाना :- मच्छेगाउँ ६, काठमाडौं **२. परशु बहादुर राई** बुवाको नाम :- जितपाल राई हालको ठेगाना:- मच्छेगाउँ ६, काठमाडौं	काठमाडौं जिल्ला मच्छेगाउँ वडा नं६ नक्सा सिट नं ६ ङ कित्ता नं१२८५ र १२७९ क्षेत्रफल : क्रमश: ०-२-३-३ (९३४० बमि), र ०-०-०-१ (१२९ ब.मि.) क्षेत्रफलमा रहेको घर जग्गा तथा सो ले चर्चेको सम्पूर्ण लिगलगापात समेत ।
ऋणीको नाम :- शर्मिला कुमारी ना.प्र.न.५४३६१५३४, सर्लाही ससुराको नाम :- बिजुली राय पतिको नाम :- रामश्रेष्ठ राय बुवाको नाम :- रामेश्वर राय स्थायी ठेगाना :- लौकठ गाबिस वडा नं ०३, सर्लाही हालको ठेगाना :- कामनपा ०९ सिमलेनगोला, काठमाडौं	**धितो जमानि दिनेको बिवरण :** **नाम : लालसा देबी** ना.प्र.न.३२३०३३/२७५, रौतहट ससुराको नाम :- प्रेम साह कानु पतिको नाम :- रामाकान्त साह कानु बुवाको नाम :- दिन दयाल साह कानु स्थायी ठेगाना :- टेढ्वाह गाबिस वडा नं ०९, रौतहट हालको ठेगाना :- ललितपुर	जग्गा धनीको नाम : लालसा देबी बारा जिल्ला, निजगढ नपा वडा नं९ कित्ता नं४२७ क्षेत्रफल : ०-२-० क्षेत्रफल जग्गा तथा सो ले चर्चेको सम्पुर्ण लिगलगापात समेत ।
ऋणिको नाम :- मणि कुमार तिवारी बाजेको नाम :- सन्ते कामी बुवाको नाम :- सोम बहादुर कामी स्थायी ठेगाना :- जिल्ला सिन्धुपाल्चोक नवलपुर गापा वडा नं ९, सिन्धुपाल्चोक हालको ठेगाना :- गोकर्णेश्वर नपा, वडा नं४, काठमाडौं	**नाम :- जयन्ती तिवारी** ससुराको नाम :- सोम बहादुर कामी श्रीमानको नाम :- मणी कुमार तिवारी बुवाको नाम :-जयन्त लाल श्रेष्ठ स्थायी ठेगाना :- जिल्ला सिन्धुपाल्चोक नवलपुर गा.पा. वडा नं ९ सिन्धुपाल्चोक । हालको ठेगाना :- गोकर्णेश्वर नपा, वडा नं४, काठमाडौं	काठमाडौं जिल्ला जोरपाटी गाबिस वडा नं ४ नक्सा सिट नं १०२१०२९०८ कित्ता नं ८८ को क्षेत्रफल ८२४८ बमि क्षेत्रफलमा बनेको घर जग्गा तथा सो ले चर्चेको सम्पुर्ण लिगलगापात समेत ।

पुनश्च: धितो बन्धक लेखिदिने लाई सूचना :- उपरोक्त व्यहोरा अवगतार्थ अनुरोध गर्दै सूचनाको म्याद भित्र शिघ्र कर्जा भुक्तानी गरी आफ्नो सम्पत्तिको उचित संरक्षण गर्नुहुन पुन: अनुरोध गरिएको छ । अन्यथा तोकिएको दिन धितो लिलामका शर्तहरु बमोजिम बिक्रीको कार्य हुने भएकोले उक्त दिन स्वयं उपस्थित भै लिलामबाट कायम हुने धितो सम्पत्तिको मूल्य घटि वा बढि हुने प्रकृयामा समेत प्रत्यक्ष अवलोकन को लागी सुचित गरिन्छ । उल्लेखित धितो सम्पत्ति लिलाम बिक्री गरी वा सहकारी आफैले सकार गर्दा समेत साबिकमा सहकारी बाट भएको मूल्यांकन भन्दा कम मुल्यमा लिलाम बिक्री भएमा वा सहकारी आफैले सकार गरी लिएमा पछि हाम्रो सम्पत्तिको उचित मूल्य प्राप्त नभै कम मुल्यमा लिलाम बिक्री भएमा वा सहकारी आफैले सकार गरी लियो भनी कहिँ कतै कुनै उजुर बाजुर, दाबी बिरोध गर्न पाउनुहुने छैन । साथै तपाई हरुबाट सहकारीको कर्जा भुक्तान नगरी धितो सम्पत्ति अन्यकोहि कसैले सकारगरी लिएमा वा सहकारी आफैले सकार गरेमा वा नगरेमा समेत यो सूचना प्रकाशित मिति ले ३० दिन भित्र उक्त सम्पत्ति खाली गरी सहकारी लाई हस्तान्तरण गर्न हुन समेत सुचित गरिएको छ । उक्त सम्पत्ति लिलाम बिक्री गर्दा वा पुन: मूल्यांकन गरी वा नगरी सहकारी आफैले सकार गर्दा समेत सहकारीको सम्पूर्ण लेना रकम असुल उपर नभै बाँकी रहेमा ऋणी तथा व्यक्तिगत जमानी दिनेको अन्य श्री-सम्पत्तिबाट असुल उपर गरिने व्यहोरा समेत यसै सूचना बाट थप जानकारी गराईएको छ ।

लिलामका शर्तहरु:

१) शिलबन्दी बोलपत्र आवेदन फारम यस संस्थाको मूख्य कार्यालय चावहिल, काठमाडौंबाट रू५००/- (अक्षरेपी पाँच सय रूपैयाँमात्र) मात्र फिर्ता नहुने गरी बिरी प्राप्त गर्न सकिनेछ ।
२) शिलबन्दी बोलपत्र मिती २०८३ साल जेष्ठ १४ गते बिहिवार दिनको ३:०० बजे भित्र मूख्यकार्यालय चावहिल, काठमाडौंमा दर्ता भै सक्नुपर्ने छ ।
३) प्राप्त शिलबन्दी बोलपत्र २०८३ साल जेष्ठ १८ गते सोमबार दिनको ३:०० बजे मूख्य कार्यालय चावहिल, काठमाडौंमा बोलपत्रदाताहरु वा निजको लिखित रुपमा नियुक्तगरेको प्रतिनिधिहरु र अन्य पदाधिकारी हरुको रोहवरमा खोलिनेछ । बोलपत्र दाताहरु वा निजको प्रतिनिधी समेत उपस्थित नभयमा पनि बोलपत्र खोल्न बाधा पर्नेछैन । बोलपत्र पेशगर्ने वा खोल्ने दिन सार्वजनिक बिदा परेमा त्यसको लगत्तै कार्यालय खुलेको दिनमा सोहि स्थान र समयमा उक्त कार्य हुनेछ ।
४) बोलपत्र फारममा आफूले कबोल गरेको रकम अंक र अक्षरमा स्पष्ट उल्लेखगरी कबोल गरेको अंकको कम्तीमा १० प्रतिशत रकम यस संस्थाको वा संस्थाको नाममा जारी गरिएको Good For Payment गरिएको A/C Payee चेक वा बैंक भौचरको सक्कल प्रति बोलपत्र साथ पेश गर्नपर्ने छ । बोलपत्र स्वीकृत भएको सूचना पाएको मितिले ७ (सात) दिन भित्र बाँकी रकम बुझाई लिलाम सकार गरेको सम्पत्ति नामसारी गर्दालाग्ने सम्पूर्ण खर्च समेत सकार गर्ने व्यक्ति, फर्म, संगठित संस्था वा कम्पनीले व्यहोर्नु पर्नेछ । तोकिएको म्याद भित्र रकम जम्मा गरी आफ्नो नाममा सम्पत्ति नामसारी गरी नलिएमा धरौटि रकम फिर्तादुने छैन ।
५) बोलपत्र पेशगर्ने व्यक्तिको हकमा निजको नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी, फर्म, संगठित संस्था वा कम्पनीले संचालक समितिको निर्णयको प्रतिलिपी, इजाजत प्राप्त दर्ता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपी, मुअक वा आय कर दर्ता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपी आवेदन साथ पेश गर्नुपर्ने छ ।
६) कुनै शर्त राखी पेशगरेको वा रित नपुगी वा म्याद नाघि पेश हुन आएको बोलपत्र स्वत रद्द हुनेछ ।
७) लिलाम सम्पत्तिको निरीक्षण गर्नचाहेमा बोलपत्रपेश गर्नुअगावै कार्यालय समय भित्र यस संस्थाको मुख्य कार्यालय कुमारी बिल्डीङ चावहिल काठमाडौंमा सम्पर्क राखि सम्पत्ति निरीक्षण गर्न सकिनेछ ।
८) सहकारी ऐन २०७४, सहकारी नियमावलि २०७५, प्रदेश सहकारी ऐन २०७६,प्रदेश सहकारी नियमावली २०७६ तथा यस संस्थाको कर्जा लगानी तथा असुली निती २०६२ अनुसार लिलाम बिक्री गर्नु पर्ने जायजेथा लिलाम बिक्री गर्दा कसैले नसकारेमा उक्त सम्पत्तिको स्वामित्व संस्था आफैमा लिन सक्ने छ ।
९) कुनै कारण खुलाइ वा नखुलाई बोलपत्र स्वीकृत वा अस्वीकृत गर्ने सम्पूर्ण अधिकार संस्थामा सुरक्षित रहनेछ ।
१०)अन्य शर्तहरु बोलपत्र फारममा उल्लेख गरिए बमोजिम हुनेछ ।

शिलबन्दी बोलपत्र पेश गर्ने अन्तिम मिति - २०८३/०२/१४ गते बिहीबार
लिलाम हुने मिति : २०८३/०२/१८ गते सोमबार
स्थान : संस्थाको मूख्य कार्यालय चावहिल मा
समय : दिउँसो ३:०० बजे

बिस्तृत जानकारीको लागि

कुमारी सेभिङ्ग एण्ड क्रेडिट को-अपरेटिभ लि.
(चावहिल)-७, काठमाडौं ।
फोन नं.: ०१-४५७८००६, ४५६५५०९, ४५६५९५६, ४५६५९७४ मा सम्पर्क गर्नुहोला ।

'एक मुठी बादल'का लागि गौरवले घटाए नौ केजी तौल

नेपाली चलचित्रका उदाउँदो अभिनेता हुन गौरव विष्ट । दुई वर्षअघि 'परस्त्री'मा अभिनेताका रूपमा डेब्यु गरेका गौरवको अर्को कोसेली 'एक मुठी बादल' प्रदर्शनमा आउने तयारीमा छ । यस चलचित्रका लागि उनले करिब ९ किलो तौल घटाएका छन् । यस चलचित्रमा आँचल शर्मा लगायतका कलाकारसँग देखिँदैछन् । उनी क्यारेक्टरमा डुब्नका लागि आफ्नो शरिरको तौल घटाउन निकै मिहेनत गर्छन् भन्ने उदाहरण 'एक मुठी बादल'मा दर्शकले देख्न पाउने छन् । ९ केजी तौल घटाउँदै उनले आफुलाई चलचित्रको पात्र अनुसार आफुलाई पूर्ण रूपमा पात्रमा रुपान्तरण गरेका छन् । उनी अभिनीत 'एक मुठी बादल' जेठ १ गतेबाट प्रदर्शनमा आउनेछ ।

सीजन र आदिमालाई 'जुनियर सुपर मोडल नेपाल'को उपाधि

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- 'जुनियर सुपर मोडल नेपाल'को शिर्ष उपाधि सीजन सिंह र आदिमा गौतमले जितेका छन् । राष्ट्रिय नाचघरमा आयोजित प्रतियोगीताको फाइनलमा उनीहरूले अन्य प्रतियोगीलाई पछि पार्दे उपाधि हात पारेका हुन् । प्रतिभा, आत्मविश्वास र पारिवारिक सम्बन्धलाई उत्सवका रूपमा प्रस्तुत गरिएको प्रतियोगितामा मास्टर विधामा सीजन र मिस विधामा आदिमा विजेता भएका हुन् । विजेता दुवैले ५०-५०हजार नगद समेत हात पारे ।

प्रतियोगीतामा फष्ट रनर्सअपको उपाधि ग्रेसी श्रेष्ठ र अनुष प्रसाईले जिते दुवैले नगद २० हजार प्राप्त गरे । त्यस्तै सेकेन्ड रनरअप शार्लिन लुइटेल र आभान बरहाकोटी भए । दुवैले उपाधिका साथमा नगद १० हजार प्राप्त गर्दा थर्ड रनअप समिरन डंगोल र पृथक के.सी र फोर्थ रनर्स-अप पारिधि आचार्य र प्रणयश राई घोषित भए ।

ह्वाइट फेदर इन्टरटेनमेन्टद्वारा आयोजित र युहान इन्टरनेसनल इभेन्ट्सको व्यवस्थापन रहेको प्रतियोगीतामा कार्यक्रमको अध्यक्षता त्रिदेवी श्रेष्ठले गरेकी थिइन् भने व्यवस्थापन संयोजन शानु खानले गरेका थिए । कार्यक्रममा दर्शकहरुको रोजाइमा रहने 'पब्लिक च्वाइस अवार्ड' आदिमा गौतमले प्राप्त गरिन् । भ्युअर्स च्वाइस अवार्ड सीजन सिंहको पोल्टामा पर्‍यो । म्यानेजमेन्ट च्वाइस अवार्डतर्फ मिसमा ग्रेसी श्रेष्ठ र मास्टरमा सीजन सिंहले नै बाजी मारे ।

यस वर्षको प्रतियोगिता जहाँ बालबालिकाहरूले आफ्ना अभिभावकसँगै स्टेजमा प्रस्तुति दिएका थिए । यसले पारिवारिक एकता र मायाको सन्देश प्रवाह गरेको थियो । कार्यक्रमको कोरियोग्राफी तथा सञ्चालन कोरियोग्राफर रोजिन शाक्यले गरेका थिए । कार्यक्रममा विशेष अतिथिका रूपमा पूर्व मिस नेपाल तथा अभिनेत्री नम्रता श्रेष्ठ उपस्थित थिइन् ।

'मिस इको इन्टरनेसनल नेपाल २०२६' सेजल राजभण्डारी, 'मिस हेरिटेज इन्टरनेसनल नेपाल २०२५' दिव्या पात्र, 'मिस्टर नेपाल सुप्रानेसनल २०२५' साइरस विश्वकर्मा, नृत्य कोरियोग्राफर प्रख्यात घिमिरे र शिक्षाविद् अमित विक्रम सिजापति प्रतियोगीताको निर्णायकमा रहेका थिए ।

१०औं पीएम कप एनभीए महिला तथा पुरुष भलिबल

महिलातर्फ एपिएफ र पुलिस क्लब विजयी

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं - १०औं पीएम कप एनभीए महिला तथा पुरुष भलिबल प्रतियोगिता सुरु भएको छ । बिहीवारबाट राजधानीमा सुरु भएको खेलमा महिलातर्फ २ खेल भए भने पुरुषतर्फ पनि २ खेल भएका थिए ।

महिलातर्फ साबिक विजेता नेपाल पुलिस क्लबले १० औं पीएम कप एनभीए महिला तथा पुरुष भलिबल लिगमा सहज सुरुआत गरेको छ ।

त्रिपुरेश्वरस्थित राष्ट्रिय खेलकुद परिषद् (राखेप)को कभर्डहलमा बिहीवार सम्पन्न खेलमा उपाधिमा ह्याट्रिक गरेको पुलिसले एभरेस्ट भलिबल क्लबमाथि ३-० को सहज जित निकालेको हो । जितसँगै टोलीले ३ अंक जोडेको छ ।

प्रतिस्पर्धात्मक पहिलो सेट पुलिसले २६-२४ ले आफ्नो बनाएको थियो । तर, त्यसपछिका सेटमा एभरेस्टले पुनरागमन गर्न सकेन । सोही बेला पुलिसले खेल २५-१६ र २५-१७ ले आफ्नो बनायो ।

त्यसैगरी पहिलो खेलमा विभागीय टोली एपीएफ क्लबले अर्को विभागीय टोली त्रिभुवन आर्मीलाई पराजित गर्दै विजयी सुरुवात गरेको छ ।

त्रिपुरेश्वरस्थित राष्ट्रिय खेलकुद परिषद् (राखेप)को कभर्डहलमा बिहीबार सम्पन्न खेलमा एपीएफले अर्को विभागीय टोली त्रिभुवन आर्मीमाथि ३-१ को जित निकाले हो । पहिलो सेट २५-२३ ले जितेको एपीएफले अर्को सेट १७-२५ ले आर्मीलाई सुम्पिएको थियो । तर, बाँकीका दुई सेटमा समान २५-१९ को जित हात पार्दै खेल आफ्नो पक्षमा पार्‍यो ।

चन्द्रगढी महिला गोल्डकप

एपिएफ सेमिफाइनलमा, पेनाल्टीमा चुक्यो संकटा

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं - संकटा एफसीलाई सडन डेथमा ६-५ विभागीय टोली एपिएफ एफसी चन्द्रगढी महिला गोल्डकपको सेमिफाइनलमा प्रवेश गरेको छ । भद्रपुरस्थित मेची रंगशालामा सम्पन्न अन्तिम क्वार्टरफाइनलको निर्धारित समय गोलरहित बराबरीमा सकिएको थियो । तीन विदेशी खेलाडीको उपस्थितिमा संकटाले दुवै हाफमा एपिएफलाई दबाबमा राखेको थियो । तर, सेन्टरब्याक गीता रानाको अनुभवमा एपिएफले संकटालाई रोक्न सफल भयो । पेनाल्टी सुटआउटमा गोलसमेत गरेकी गीता 'प्लेयर अफ दि म्याच' चुनिइन् ।

गीतासँगै कप्तान अनिता बस्नेत, रश्मिकुमारी घिसिङ, सरु लिम्बू, हिराकुमारी भुजेल र गोलकिपर अञ्जना रानामगरले गोल गरे । अनिता केसी र रेनुका नगरकोटेको प्रहार भने संकटाकी गोलकिपर सुशीला कुमारी चौधरीले बचाइन् ।

त्यस्तै संकटाका लागि यशोदा शाही, सुक्रिया मिया, होसे मोकाम्बी, सुशीला कुमारी (चौधरी) र झुमा विश्वकर्माले गोल गरे । सुनिता भुलान र प्रतिक्षा राईको प्रहार आकाशिँदा पूर्णिमाको प्रहार अञ्जनाले बचाएकी थिइन् । निर्णायक पेनाल्टीमा प्रतिक्षा चुकिन् । अब सेमिफाइनलमा शनिबार एपिएफले चर्च ब्वाइज युनाइटेडसँग खेल्नेछ । शुक्रबार पहिलो सेमिफाइनलमा विभागीय टोलीद्वय नेपाल पुलिस क्लब र त्रिभुवन आर्मी क्लबबीच प्रतिस्पर्धा हुनेछ ।

प्रतियोगिताको विजेताले ट्रफीसहित नगद ११ लाख रूपैयाँ पाउनेछ । त्यस्तै, उपविजेताले पाँच लाख रूपैयाँ पाउनेछ । यो पुरस्कार राशि महिला फुटबलमा नेपालकै सर्वाधिक हो । प्रत्येक खेलको प्लेयर अफ द म्याचले नगद ११ हजार रूपैयाँ पाउनेछ । त्यस्तै, प्रतियोगिताको सर्वोत्कृष्ट खेलाडीलाई नगद एक लाख रूपैयाँ प्रदान गरिनेछ । उत्कृष्ट गोलकिपर, डिफेन्डर, मिडफिल्डर, फरवार्ड र प्रशिक्षकले जनही नगद २५ हजार रूपैयाँ पाउनेछन् ।

इलाम गोल्डकपको उपाधिका लागि एनआरटी र मछिन्द्र भिड्ने

काठमाडौं (प्रस)- डिफेन्डीङ च्याम्पियन न्यूरोड टिम (एनआरटी) इलाममा जारी तेस्रो इलाम गोल्डकपको फाइनलमा प्रवेश गरेको छ । बिहीबार भएको सेमिफाइनल खेलमा रोलिङ क्लब धुलाबारी झापालाई पराजित गर्दै एनआरटीले फाइनलको यात्रा तय गरेको हो ।

निर्धारित समयमा दुवै टोलीले १-१ गोलको बराबरी खेलेपछि खेल टाइब्रेकरमा धकेलिएको थियो । जसमा रोलिङ क्लबलाई ४-३ गोलअन्तरले हराउँदै एनआरटी फाइनलमा पुगेको हो ।

त्यसअघि एनआरटीका लागि विज्ञान खड्का तथा रोलिङ क्लबका तर्फबाट फागुराम चौधरीले गोल गरेका थिए । आजको खेलको म्यान अफ दी म्याच एनआरटीका गोलकिपर विशाल सुनवार घोषित भए । उनले रु आठ हजार एक नगद र ट्रफि प्राप्त गरे ।

विजेता टोली एनआरटीले यही वैशाख १२ गते शनिबार मछिन्द्र फुटबल क्लबसँग प्रतिष्पर्धा गर्ने छ । विजेता टोलीले रु १० लाख र उपविजेताले रु पाँच लाख पुरस्कार पाउने छन् । प्रतियोगितामा आठ टोली सहभागी थिए ।

साउदीमा रोजगार — कम्पनी : REFINE GENERAL CONTRACTING & MAINTENANCE L.L.C — LT. No. 312633

क्र.सं.	कामदारको पद	पुरुष	महिला	AED	ने.रू.
1	Asphalt Roofing Worker	5	0	1200	४८,९६५
2	Brick Layer	9	0	1200	४८,९६५
3	Building Labour	8	0	800	३२,६४४
4	Ceiling Workers	5	0	1200	४८,९६५
5	Electrician.	4	0	1200	४८,९६५
6	House-builder	5	0	1200	४८,९६५
7	Tile Layer	5	0	1200	४८,९६५

कम्पनी : TECHNOMARS GENERAL CONTRACTING L.L.C. — LT. No. 304963

क्र.सं.	कामदारको पद	पुरुष	महिला	AED	ने.रू.
1	Accountant	1	0	2500	१०२,०१०
2	Asphalt Roofer	5	0	1200	४८,९६५
3	Ceiling Fixer	4	0	1200	४८,९६५
4	Demolition Labourer	3	0	900	३६,७२४
5	Electrician	2	0	1200	४८,९६५
6	House Builder	5	0	1200	४८,९६५
7	Sewage Pipe Layer	2	0	1200	४८,९६५
8	Stone Mason	2	0	1200	४८,९६५
9	Telecommunication Assistant	1	0	1500	६१,२०७
10	Tile Layer	3	0	1200	४८,९६५

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८३ वैशाख १८ गते (1st May 2026) मा हुनेछ ।

MBK OVERSEAS PVT. LTD.
Samakhusi, Ktm, Nepal, Tel: +977-4989760 / 4989761/63

यूएइमा रोजगार — कम्पनी : AURA GENERAL CONTRACTING LLC — LT. No. 322405

क्र.सं.	कामदारको पद	पुरुष	महिला	AED	ने.रू.
1	Labour (building Projects)	1	0	1000	३७,९६०
2	Mason / Brick Mason Assistant	47	0	1000	३७,९६०

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८३ वैशाख १८ गते (1st May 2026) मा हुनेछ ।

Pigeon International Overseas Pvt. Ltd
Tokha-10, Samakhushi, Kathmandu, Nepal, Tel: +977-1-4958977, 4983277

मलेसियामा रोजगार — कम्पनी : MALAYSIAN DIE-CASTING INDUSTRIES SDN. BHD. — LT. No. 340714

क्र.सं.	कामदारको पद	पुरुष	महिला	RM	ने.रू.
1	Machine Operator	29	0	1700	६८,८८५

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८३ वैशाख १८ गते (1st May 2026) मा हुनेछ ।

Paradeshi Overseas Services Pvt. Ltd.
Kathmandu Metropolitan-7, Mitrapark Umakunda Marga, Nepal

मलेसियामा रोजगार — कम्पनी : REFINE PRINTING SDN BHD — LT. No. 341007

क्र.सं.	कामदारको पद	पुरुष	महिला	RM	ने.रू.
1	Factory Operator	8	0	1700	६८,८८५

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८३ वैशाख १८ गते (1st May 2026) मा हुनेछ ।

Max Employment Center Pvt. Ltd.
Bijay Chowk-9 Kathmandu, Nepal, Phone: +977-1-4481066, Ram Hari Thapa -9851123749
Email: maxcenter@gmail.com /www.maxcenter.com

कतारमा रोजगार — कम्पनी : AL SHERA TRADING AND CONTRACTING WLL — LT. No. 311573

क्र.सं.	कामदारको पद	पुरुष	महिला	QR	ने.रू.
1	Salesman	1	0	1500	६१,७४०
2	Receptionist	1	0	2100	८६,३५९
3	Mason	1	0	1200	४९,३९०

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८३ वैशाख १८ गते (1st May 2026) मा हुनेछ ।

MINAWA RECRUITMENT H.R. PVT LTD
Pingalasthan-09, Kathmandu (Nepal)

यूएईमा रोजगार — कम्पनी : ARMED FORCES CO-OP SOCIETY — LT. No. 341019

क्र.सं.	कामदारको पद	पुरुष	महिला	AED	ने.रू.
1	Cleaner General	185	15	1000	४०,८७०

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८३ वैशाख १८ गते (1st May 2026) मा हुनेछ ।

ASIA LINK SERVICES PVT. LTD.
Baneshwor, Kathmandu, Nepal, Tel: +977-01-5903260

मलेसियामा रोजगार — कम्पनी : EINDEC TECHNOLOGY SDN BHD — LT. No. 341025

क्र.सं.	कामदारको पद	पुरुष	महिला	RM	ने.रू.
1	General Worker/Factory Worker	10	0	1700	६८,८८५

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८३ वैशाख १८ गते (1st May 2026) मा हुनेछ ।

DREAMLAND MANAGEMENT PVT.LTD.
Govt. License 776/065/066

मलेसियामा रोजगार — कम्पनी : BEYONICS PRECISION SDN BHD — LT. No. 340953

क्र.सं.	कामदारको पद	पुरुष	महिला	RM	ने.रू.
1	Factory Worker (Manufacturing Sec.)	77	0	1700	६८,८८५

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८३ वैशाख १८ गते (1st May 2026) मा हुनेछ ।

SANTI OVERSEAS PVT. LTD.
Chundevi-04, Maharajgunj, Kathmandu, Nepal. Tel: +977-015910769
E-mail: overseassanti1495@gmail.com, Website: www.santioverseas.com

दक्षिण कोरियाको प्योङटेकमा रहेको कम्प्युटर चिप कम्प्लेक्समा उच्च बोनसको माग गर्दै प्रदर्शनमा निस्किएका सामसुङ इलेक्ट्रोनिक्सको श्रमिक युनियनका सदस्यहरू । *तस्बिर: एएफपी*

बेलायतमा चुरोटमाथि ऐतिहासिक कडाइ

लण्डन– बेलायतले भविष्यका पुस्तालाई धूमपानबाट जोगाउने लक्ष्यसहित चुरोट खरिदमै दीर्घकालीन प्रतिबन्ध लगाउने ऐतिहासिक विधेयक पारित गरेको छ, जसलाई स्वास्थ्य क्षेत्रमा ठूलो मोडका रूपमा हेरिएको छ । संसद्बाट पारित यस कानुनले अबको पुस्तालाई चुरोटको पहुँचबाट क्रमशः टाढा लैजाने स्पष्ट संकेत दिएको छ ।

धूमपान नियन्त्रणका लागि दशकौंदेखि चलिरहेको अभियानपछि यो सफलता हासिल भएको भन्दै धूमपानविरुद्ध काम गर्ने संस्था 'एक्सन अन स्मोकिङ एण्ड हेल्थ' का प्रमुख कार्यकारी हेजल चिजम्यानले 'धूमपानको अन्त्य अब टाढाको लक्ष्य होइन, अपरिहार्य प्रक्रिया बनिसकेको' प्रतिक्रिया दिए । उनले यस कदमलाई सार्वजनिक स्वास्थ्य सुरक्षाका लागि निर्णायक उपलब्धि ठानेका छन् ।

सुर्तीजन्य पदार्थ र भेपसम्बन्धी विधेयकअनुसार डिसेम्बर ३१, २००८ पछि जन्मिएका व्यक्तिहरूलाई जीवनभर चुरोट किन्न नपाउने व्यवस्था गरिने छ । यसले हालको उमेर-आधारित सीमा हटाएर हरेक वर्ष न्यूनतम उमेर बढाउँदै लैजाने प्रणाली लागू गर्ने छ, जसका कारण अहिलेका किशोर-किशोरीहरू भविष्यमा पनि चुरोट खरिद गर्नबाट वञ्चित रहने छन् ।

कानुन प्रभावकारी हुनुअघि बेलायती राजा चार्ल्स तृतीयको औपचारिक स्वीकृति आवश्यक रहने छ, जुन सामान्यतया औपचारिक प्रक्रियामात्र मानिन्छ । त्यसपछि सरकारले सुर्तीजन्य पदार्थ, भेपिङ उपकरण र निकोटिनजन्य उत्पादनहरूको स्वाद, प्याकेजिङ र वितरणमा कडा नियमन लागू गर्न सक्ने छ ।

हाल बेलायतमा १८ वर्षभन्दा कम उमेरकालाई चुरोट, सुर्तीजन्य वस्तु वा भेप बेच्न प्रतिबन्ध छ । तर नयाँ कानुनले यस व्यवस्थालाई अझ कठोर बनाउँदै दीर्घकालीनरूपमा धूमपानको अन्त्यतर्फ उन्मुख गरेको छ । यही कारणले बेलायत अब विश्वकै सबैभन्दा कडा धूमपान नियन्त्रण नीति अपनाउने देशमध्ये एक बनेको छ ।

यसअघि सन् २०२२ मा न्युजिल्याण्डले पनि यस्तै प्रकृतिको कानुन ल्याएको थियो, तर पछिल्लो सरकारले त्यसलाई खारेज गरेको थियो । बेलायतको कदम भने दीर्घकालीन नीतिगत प्रतिबद्धताको रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

आँकडाअनुसार सन् १९७० को दशकयता बेलायतमा धूमपान गर्नेहरूको संख्या करिब दुई तिहाइले घटिसकेको छ । तर अझै करिब ६४ लाख मानिस, अर्थात् कूल जनसंख्याको झण्डै १३ प्रतिशतले धूमपान गरिरहेका छन् । सरकारी तथ्यांकले हरेक वर्ष करिब ८० हजार जनाको मृत्यु धूमपानका कारण हुने देखाएको छ, जसले यसलाई मृत्यु, अशक्तता र खराब स्वास्थ्यको सबैभन्दा ठूलो रोकथामयोग्य कारण बनाएको छ ।

स्वास्थ्यमन्त्री वेस स्टि्रटिङले नयाँ कानुनले बेलायतका बालबालिकालाई 'पहिलो धूमपानमुक्त पुस्ता' बनाउने विश्वास व्यक्त गरे । उनका अनुसार यसले भावी पुस्तालाई जीवनभरको लत र त्यसबाट हुने गम्भीर स्वास्थ्य जोखिमबाट जोगाउने छ । *रासस/एपी*

हर्मुज खुलाउन इरानद्वारा अस्वीकार

तेहरान– अमेरिकी नौसेनाको नाकाबन्दी जारी रहेसम्म विश्वकै अत्यन्त संवेदनशील तेल मार्ग स्ट्रेट अफ हर्मुज पुनः नखोल्ने स्पष्ट अडान इरानले लिएको छ । युद्धविराम लम्ब्याइए पनि व्यवहारमा उल्लंघन भइरहेको आरोप लगाउँदै तेहरानले रणनीतिक जलमार्गमा नियन्त्रण कडा बनाएको छ र दुई विदेशी जहाज जफत गरेको जनाएको छ ।

यसैबीच क्षेत्रीय तनाव चर्किंदै जाँदा अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले मंगलबार युद्धविरामलाई केही समय कायम राख्ने घोषणा गर्दै पाकिस्तानको मध्यस्थतामा शान्ति वार्तालाई अवसर दिन चाहेको बताएका छन् । इरानले भने पाकिस्तानको पहललाई स्वागत गरे पनि अमेरिकी घोषणाबारे थप प्रतिक्रिया दिएको छैन ।

इस्लामावादमा भएको प्रारम्भिक वार्तामा इरानी टोलीको नेतृत्व गरेका संसद्का अध्यक्ष मोहम्मद बाघेर घालीबाफले नौसैनिक नाकाबन्दी कायम रहँदा युद्धविरामको अर्थ नरहने स्पष्ट पारे । उनका अनुसार युद्धविरामको स्पष्ट उल्लंघन भइरहेकाले हर्मुज जल डमरूमध्य खोल्ने अवस्था छैन ।

फेब्रुअरी २८ मा इजरायल र संयुक्त राज्य अमेरिकाले इरानमाथि आक्रमण गरेपछि तेल बजारमा अस्थिरता बढेको छ । युद्ध फेरि भड्किने आशंकाले मूल्य उकालो लाग्दै आएको छ, यद्यपि अमेरिकी सेयर बजारले केही स्थिरता देखाएको छ । ट्रम्पले इरानको नेतृत्वलाई प्रस्ताव ल्याउन समय दिन खोजेको बताएका छन्, जसलाई कतिपयले नयाँ युद्ध टार्ने कूटनीतिक प्रयासका रूपमा हेरेका छन् ।

इरानले वार्तामा औपचारिक सहभागिता पुष्टि नगरेको अवस्थामा अमेरिकी उपराष्ट्रपति जेडी भान्सको इस्लामाबाद भ्रमण स्थगित भएको छ । तथापि, ट्रम्पले केही दिनभित्रै वार्ता पुनः सुरु हुन सक्ने बताएका छन् । यसैक्रममा ट्रम्पले इरानले मृत्युदण्ड दिन लागेको भनिएका आठ महिलाको सजाय रोकिएको दाबी गरे पनि इरानी न्यायपालिकाले त्यसलाई 'गलत सूचना' भन्दै खारेज गरेको छ ।

उता, इरानको इस्लामिक रिभोलुसनरी गार्ड कर्प्सले हर्मुज हुँदै जाने दुई जहाज नियन्त्रणमा लिएको जनाएको छ । तीमध्ये पनामा झण्डा बोकेको 'एमएससी फ्रान्सेस्का' र लाइबेरियाको 'एपामिनोण्डास' रहेको बताइएको छ । पनामाले यस घटनालाई समुद्री सुरक्षामाथिको गम्भीर आक्रमण भनेको छ भने बेलायतस्थित समुद्री निगरानी संस्थाहरूले पनि जल डमरूमध्यमा सैन्य गतिविधि बढेको पुष्टि गरेका छन् ।

ओमान नजिकै एक कन्टेनर जहाजमाथि गोली प्रहार हुँदा संरचनात्मक क्षति पुगे पनि मानवीय क्षति नभएको रिपोर्ट सार्वजनिक भएको छ । उता, अमेरिकी सेनाले इरानी बन्दरगाहसँग सम्बन्धित जहाजहरू रोक्ने प्रयास जारी राखेको छ, जसले पूर्ण युद्धविना नै इरानमाथि आर्थिक दबाव बढाउने रणनीति देखिन्छ ।

यसैबीच पेन्टागनले अमेरिकी नौसेनाका सचिव जोन फेलानले तत्काल पद छोड्ने घोषणा गरेको छ, तर यसको कारण खुलाइएको छैन । रक्षामन्त्री पीट हेग्सेथको नेतृत्वमा उच्च तहमा फेरबदल भइरहेको संकेत देखिएको छ ।

इरानले अब हर्मुजहुँदै आवतजावत गर्ने जहाजहरूले अनुमति लिनुपर्ने व्यवस्था लागू गरेको छ । यसअघि युद्धविरामका बेला स्वतन्त्र आवागमन दिने बताएको इरानले अमेरिकी नाकाबन्दीपछि नीति कडा बनाएको हो । दुवै पक्षले एकअर्कालाई युद्धविराम उल्लंघनको आरोप लगाउँदै आएका छन् ।

यता इरानसँगको तनावबीच लेबनान र इजरायलबीचको अवस्था पनि तनावपूर्ण नै रहेको छ । युद्धविराम घोषणा भए पनि इजरायली आक्रमणमा थप पाँच जनाको ज्यान गएको लेबनानी सञ्चारमाध्यमहरूले जनाएका छन् । सीमा क्षेत्रमा भएको हमलामा पत्रकार अमल खलिलको मृत्यु भएको र अर्की पत्रकार जीनाब फराज घाइते भएकी छन् ।

फ्रान्सका राष्ट्रपति इमानुएल म्याक्रोनले संयुक्त राष्ट्रसंघका शान्तिरक्षकहरूमाथि भएको आक्रमणमा घाइते भएका दोस्रो फ्रान्सेली सैनिकको पनि मृत्यु भएको जानकारी दिए । उक्त घटनाको जिम्मेवारी हिजबुल्लाहले अस्वीकार गरेको छ ।

इजरायल र लेबनानबीच वासिंटनमा हुने दोस्रो चरणको वार्तामा युद्धविराम एक महिना थप गर्न आग्रह गरिने बताइएको छ । लेबनानले इजरायली आक्रमण रोक्न र युद्धविरामको पूर्णकार्यान्वयन सुनिश्चित गर्न दबाव दिने तयारी गरेको छ । *रासस/एएफपी*

सुकीबारे 'सकारात्मक संकेत'को दाबी, म्यान्मामा दबाब बढ्दै

बैंकक– म्यान्माको सैन्य नेतृत्वले हिरासतमा राखिएकी प्रजातन्त्रवादी नेतृ आङ सान सुकीका विषयमा 'राम्रो कदमहरूबारे विचार भइरहेको' संकेत दिएको थाइल्याण्डका विदेशमन्त्रीले बताएका छन् । विदेशमन्त्रीले हालै म्यान्माको राजधानी नेपिडोमा शीर्ष नेतृत्वसँग भेटवार्ता गरेका थिए । यो अभिव्यक्ति क्षेत्रीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय दबाव बढिरहेका बेला आएको हो, जसले सुकीको सम्भावित रिहाइबारे पुनः चासो जगाएको छ ।

सन् २०२१ को सैनिक 'कू' पछि म्यान्माको सत्ता सम्हाल्दै आएका मिन आङ ह्लाइङले निर्वाचित सरकार अपदस्थ गरी सुकीलाई हिरासतमा राखेका थिए । त्यसयता देश गृहयुद्धको चपेटामा परेको छ । हालैमात्र आफूलाई नागरिक राष्ट्रपतिको भूमिकामा प्रस्तुत गर्दै उनले शासनलाई वैधता दिलाउने प्रयास गरिरहेको विश्लेषकहरूको बुझाइ छ ।

थाइल्याण्डका विदेशमन्त्री सिहासाक फुआंगकेटकोलले बुधबार नेपिडोमा भएको भेटपछि भिडियो सन्देशमार्फत सुकीको अवस्थाबारे चासो राख्दा म्यान्मापक्षले उनको 'राम्रो हेरचाह भइरहेको' बताएको जानकारी दिए । थप रूपमा 'केही सकारात्मक कुराहरू सोचिरहेको' भनिएको उल्लेख गर्दै उनले यसलाई 'सकारात्मक संकेत'का रूपमा लिन सकिने धारणा व्यक्त गरे ।

यसैबीच, गत साता म्यान्मा प्रशासनले सुकीका निकट सहयोगी तथा पूर्वराष्ट्रपति विन मिन्टलाई आममाफी दिएको थियो । उक्त कदमलाई केहीले सुधारको संकेतका रूपमा लिएका छन् भने धेरै विश्लेषकहरूले यसलाई अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त गर्ने उद्देश्यले गरिएको रणनीतिक चाल ठानेका छन् ।

विन मिन्टको रिहाइसँगै सुकीको मुक्तिका लागि कूटनीतिक दबाव फेरि तीव्र बनेको छ । करिब ८० वर्ष उमेर पुगेकी सुकी पाँच वर्षदेखि हिरासतमा रहँदै आएको छ र उनको परिवारसँग पनि सीमित सम्पर्कमात्रै भएको जनाइएको छ । उनीमाथि लगाइएका मुद्दाहरूलाई अधिकार समूहहरूले राजनीतिक उद्देश्यले प्रेरित भएको भन्दै आलोचना गर्दै आएका छन् ।

हालै म्यान्माको नयाँ वर्षका अवसरमा दिइएको सामूहिक माफीअन्तर्गत सुकीको २७ वर्षे सजायमा केही कटौती भएको स्रोतहरूले बताएका छन्, तर कति अवधि घटाइएको हो भन्ने स्पष्ट छैन । यद्यपि म्यान्मा प्रशासनले उनका मुद्दाहरूलाई अदालतको विषय भन्दै सार्वजनिक टिप्पणी गर्न अस्वीकार गर्दै आएको छ ।

उता, म्यान्मामा सम्पन्न भनिएको पछिल्लो निर्वाचनलाई लोकतन्त्र समर्थकहरूले 'नियन्त्रित र विश्वसनीयताविहीन प्रक्रिया' भन्दै अस्वीकार गरेका छन् । देशका धेरै भूभाग अझै विद्रोही समूहहरूको नियन्त्रणमा रहेका कारण त्यहाँ मतदान हुन सकेको थिएन । सशस्त्र समूहहरूले पनि निर्वाचन अस्वीकार गर्दै संघर्ष जारी राख्ने बताएका छन् । *रासस/एएफपी*

पाकिस्तानमा भएको आक्रमणमा नौ जनाको मृत्यु

इस्लामाबाद– पाकिस्तानको दक्षिणपश्चिम बलुचिस्तान प्रान्तको अन्वेषण स्थलमा भएको आक्रमणमा नौ जनाको मृत्यु हुनुका साथै एक जना विदेशी कामदारलाई अपहरण गरिएको सुरक्षा स्रोतहरूले बिहीबार बताएका छन् ।

चागी जिल्लाको नेसनल रिसोर्सेज लिमिटेड कम्पनीद्वारा सञ्चालित अन्वेषणस्थलमा बुधबार स्थानीय समयअनुसार बेलुका ७ बजे आक्रमण भएको स्रोतहरूले नाम नछाप्ने सर्तमा बताएको सिन्हवाले जनाएको छ ।

तामा र सुनको अन्वेषणस्थलमा आक्रमण भएको स्रोतहरूले बताएका छन् । आतंककारीहरूले आक्रमणको क्रममा साना हतियारको गोली र अण्डर-ब्यारेल ग्रेनेड लन्चर प्रयोग गरेको तथा तोडफोड गरी इन्धनमा क्षति पुर्‍याउनुका साथै तीनवटा शिविरहरूमा आगो लगाएको स्रोतले जनाएको छ ।

जवाफी गोलीबारीमा एकजना आतंकवादी मारिएको तथा बाँकी आक्रमणकारीहरू घटनास्थलबाट भागेको जनाइएको छ । सुरक्षा बलले खोजी तथा अनुसन्धान अभियान सुरु गरिसकेको जनाएको छ । मृतकमध्ये तीन जना निजी सुरक्षा गार्ड र छ जना मजदुर रहेको स्रोतले जनाएको छ भने अहिलेसम्म कुनै पनि समूहले आक्रमणको दावी गरेको छैन । *रासस/सिन्हवा*

साउदीमा रोजगार

कम्पनी : BUSINESS FACILITIES COMPANY LTD

LT. No. 340987

सि.नं.	कामदारको पद	माग संख्या पुरुष	महिला	मासिक तलब SR	ने.रु.
1	Heavy truck driver (having heavy bus license also -optional)	1	0	1800	७२,२३०

कम्पनी : GHEENA CONTRACTING COMPANY

LT. No. 318440

सि.नं.	कामदारको पद	माग संख्या पुरुष	महिला	मासिक तलब SR	ने.रु.
1.	road maintenance worker	1	0	1000	४०,१३०

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८३ वैशाख १८ गते (1st May 2026) मा हुनेछ ।

Emerald Isle Nepal Pvt. Ltd. (GULMI OVERSEAS PVT LTD)
Purano Baneshwor-10, Kathmandu, Nepal. Tel- +977-014588542/4589323, Udip Bahadur Khadka: 9801248108
Navin Raghubanshi : 9801248107, Email:- emeraldislenepal@gmail.com, info@einepal.com

मलेसियामा रोजगार

कम्पनी : KEONGCO MALAYSIA SDN. BHD

LT. No. 340969

सि.नं.	कामदारको पद	माग संख्या पुरुष	महिला	मासिक तलब RM	ने.रु.
1	Agriculture Labour	7	0	1700	६८,४९९

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८३ वैशाख १८ गते (1st May 2026) मा हुनेछ ।

Sansar International Services Pvt. Ltd.
Basundhara-3, Kathmandu, Nepal Tel : +977-1-4385490, Man bir Khatri 9849548340

युएइमा रोजगार

कम्पनी : AL KANZ JEWELLERY L.L.C

LT. No. 326975

सि.नं.	कामदारको पद	माग संख्या पुरुष	महिला	मासिक तलब AED	ने.रु.
1	Trainer	1	0	1500	५१,४७४
2	Sales Officer	5	2	1500	५१,४७४
3	Jeweller	1	0	1500	५१,४७४

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८३ वैशाख १७ गते (30th Apr 2026) मा हुनेछ ।

E.U.Bright Future Pvt. Ltd. (PRESTIGE H.R. SOLUTION PVT.LTD.)
Tokha Municipality-10, Kathmandu, Nepal, Tel: 01-4975111, Dun Bahadur Ghale - 9803248189, Email: eubrightfuture626@gmail.com

मोटरसाइकल हराएको सूचना

मिति २०८२।१२।१५ गते भक्तपुर जिल्ला, चाँगुनारायण न.पा. वडा नं.०४ दुवाकोट स्थित पार्किङ गरी राखिएको अवस्थामा कालो, रातो रङ्को पल्सर २२० सि.सि. मोटरसाइकल साँझको अन्दाजी ८:०० बजेको समयमा हराएको हुँदा फेला पार्नु हुने वा देख्नुहुने महानुभावहरूले नजिकैको प्रहरी कार्यालय वा तलको ठेगानामा सम्पर्क गरिदिनु हुन विनम्र अनुरोध गर्दछु ।

सवारी धनीको नाम : हिरा बहादुर तामाङ
बाइक नं. : बा.प्र. ०३- ०४६ प ३८८०
च्यासिस नं. : MD2A13EX7MCJ 97434
इन्जिन नं. : DKXCMJ 31760
ठेगाना : [illegible]
सम्पर्क नं. : [illegible]

सभापोखरी हाइड्रोपावर लिमिटेडको

वार्षिक साधारण सभा सम्बन्धी सूचना

(दोस्रो पटक प्रकाशित मिति २०८३/०१/११)

श्री शेयरधनी महानुभावहरू,

यस सभापोखरी हाइड्रोपावर लिमिटेडको सञ्चालक समितिको मिति २०८२।१२।१९ गते बसेको बैठकको निर्णयानुसार कम्पनीको आ.व. २०८२।०८३ को वार्षिक साधारण सभा निम्न मिति, समय र स्थानमा निम्न विषयहरूमा छलफल गरी निर्णय गर्न बस्ने भएको हुँदा कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा ६७ बमोजिम सम्पूर्ण शेयरधनी महानुभावहरूको जानकारी तथा उपस्थितिका लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

सभा हुने मिति, समय र स्थान :
मिति :- २०८३/०१/१२
समय :- विहान १० बजे ।
स्थान :- कम्पनीको रजिष्टर्ड कार्यालय, वनस्थली, काठमाडौं ।

छलफलका विषयहरू:

क) सामान्य प्रस्ताव

१) संचालक समितिको तर्फबाट प्रस्तुत आ.व.२०८२।०८३ को वार्षिक प्रतिवेदन उपर छलफल गरी पारित गर्ने ।
२) लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन सहितको आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ को नाफा-नोक्सान, आय-व्यय विवरण, वासलात तथा नगद प्रवाह विवरण पारित गर्ने ।
३) आ.व. २०८२।०८३ को लागि लेखापरीक्षक नियुक्ति गर्ने तथा निजको पारिश्रमिक निर्धारण गर्ने ।
४) कम्पनीको नियमावलीको नियम २७ मा रहेको व्यवस्था बमोजिम १ जना स्वतन्त्र संचालकको नियुक्ति गर्ने ।
५) विविध विषयमा संचालक समितिलाई अख्तियारी प्रदान गर्ने ।
६) विविध ।

ख) विविध

सञ्चालक समितिको आज्ञाले
कम्पनी सचिव

साधारण सभा सम्बन्धी जानकारी

१. सभा सम्बन्धी अन्य काम कारवाही कम्पनी ऐन, २०६३ बमोजिम हुनेछ ।
२. अन्य कुनै जानकारीका लागि कम्पनीको केन्द्रीय कार्यालय, काठमाडौंमा सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ ।

प्रभाव दैनिक National Daily

अर्थ बजार

आजको मूल्य

छापावाला सुन	तेजावी सुन	चाँदी
प्रति तोला - २९८७००	प्रति तोला - ०	प्रति तोला - ५०२०

'ऊर्जा खपत वृद्धि तथा निर्यात रणनीति' ऊर्जामन्त्रीसमक्ष पेस

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं - 'ऊर्जा खपत वृद्धि तथा निर्यात रणनीति-२०८३' को प्रतिवेदन उर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाईमन्त्री विराजभक्त श्रेष्ठसमक्ष पेस गरिएको छ । मन्त्रालयका सहसचिव एवम् प्रवक्ता सन्दीपकुमार देवको संयोजकत्वमा गठित समितिले आर्थिक रूपान्तरणको प्रमुख आधार ऊर्जा क्षेत्रलाई बनाउने उद्देश्यसहित तयार पारेको 'ऊर्जा खपत वृद्धि तथा निर्यात रणनीति-२०८३' बिहीबार मन्त्रीसमक्ष बुझाएको हो । गत चैत १३ गते मन्त्रिपरिषद्बाट स्वीकृत शासकीय सुधारसम्बन्धी १०० बुँदे कार्यसूची अन्तर्गतको बुँदा ७४ (क) र (ग) बमोजिम ऊर्जा खपत र निर्यात रणनीतिलाई सम्बोधन गर्ने गरी सहसचिव देवको संयोजकत्वमा उच्चस्तरीय अध्ययन समिति गठन गरिएको थियो ।

उक्त रणनीतिमा विद्युतको आन्तरिक खपत उल्लेखनीय रूपमा बढाउन जोड दिँदै खपतपछि बचत भएको विद्युत निर्यात प्रवर्द्धन गर्ने दीर्घकालीन मार्गचित्र प्रस्तुत गरिएको छ । शतप्रतिशत घरधुरीमा विद्युतीकरण गर्दै प्रसारण र वितरण प्रणालीमा व्यापक सुधार गर्नुपर्ने प्रतिवेदनमा उल्लेख छ ।

घरायसी उपकरणको प्रयोगमा विद्युतीय वस्तुलाई आकर्षण गर्ने, मिटर र ट्रान्सफर्मरको क्षमतामा सुधार गरी एलपी ग्यासको प्रयोग क्रमशः घटाउनुपर्नेमा जोड दिइएको छ ।

यसैगरी, हाल प्रतिव्यक्ति ऊर्जा खपत करिब ४५० किलोवाट आवर रहेकोमा आगामी १० वर्षभित्र एक हजार ५०० सय किलोवाट आवर पुर्‍याउन सकिने उल्लेख छ । सार्वजनिक यातायातका क्षेत्रमा विद्युतीय सवारी साधनलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने, चार्जिङ स्टेसनको नेटवर्क विस्तार गर्न सुझाव दिइएको छ । उद्योगमा प्रयोग हुँदै आएको कोइला तथा पेट्रोलियममा आधारित बोयलरलाई विद्युतीय प्रणालीमार्फत प्रतिस्थापन गर्ने नीति लिइएको छ ।

ऊर्जा खपत वृद्धिका निम्ति विद्युत महसुललाई उपभोक्ता मैत्री 'सिजनल' दर तय गर्नुपर्ने योजना पनि रणनीतिमा समेटिएको छ । यसले ऊर्जा उपयोगको दक्षता बढाउनुका साथै व्यापार घाटा घटाउन र विदेशी मुद्रा सञ्चिति सुदृढ बनाउन सहयोग पुग्ने विश्वास गरिएको छ ।

यसैगरी, उत्पादनतर्फ जलाशययुक्त तथा अर्धजलाशययुक्त जलविद्युत आयोजनाको हिस्सा बढाएर सुक्खा र वर्षायाम बीचको उत्पादन असन्तुलन समाधान गर्ने लक्ष्य लिइएको छ ।

देशव्यापी प्रसारण प्रणाली विस्तारसँगै अन्तरदेशीय प्रसारण लाइनमार्फत क्षेत्रीय बजारमा विद्युत निर्यात बढाउने योजना अघि सारिएको छ । निर्यातलाई विशेषगरी उच्च माग हुने साँझको समयमा केन्द्रित गरी बढी आर्थिक लाभ लिने रणनीति बनाइएको छ । जसमा आगामी १० वर्षभित्र १५ हजार मेगावाट विद्युत निर्यात गर्न सकिने लक्ष्य लिइएको छ ।

रणनीतिले सम्भावित जोखिमको पहिचान गर्दै तिनको व्यवस्थापनका लागि स्पष्ट उपायहरू प्रस्ताव गरेको छ । यसका साथै, विद्युत व्यापारमा निजी क्षेत्रको सहभागिता विस्तार गर्ने र नेपाल विद्युत प्राधिकरणमा संरचनात्मक सुधार गरी कार्यक्षमता अभिवृद्धि गर्ने विषयलाई पनि प्राथमिकतामा राखिएको छ ।

सहसचिव देवको संयोजकत्वको उक्त समितिमा विद्युत विकास विभागका उपमहानिर्देशक गोकर्ण पन्त, मन्त्रालयका कानुन हेर्ने सहसचिव जङ्गबहादुर डाँगी, विद्युत नियमन आयोगका सचिव नवीनराज सिंह, विद्युत प्राधिकरणका निमित्त उपकार्यकारी निर्देशक राजन ढकाल, निर्देशक थर्कबहादुर थापा, मन्त्रालयका सीडीईद्वय राजु महर्जन र सञ्जिव राय सदस्य रहेका थिए ।

'आगामी बजेटमा प्रदेश गौरव र बहुवर्षीय आयोजना पहिलो प्राथमिकतामा'

लुम्बिनी (प्रस)- लुम्बिनी प्रदेश सरकारले आगामी बजेटमा प्रदेशका गौरव र बहुवर्षीय आयोजनालाई पहिलो प्राथमिकतामा राख्ने जनाएको छ । सरकारले आगामी आवमा योजना छनोटका गर्दा गौरव र बहुवर्षीय आयोजनालाई स्पष्ट प्राथमिकतामा राख्दै बजेट निर्धारण गरिने जनाएको हो ।

आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयद्वारा बिहीबार आयोजित अन्तरक्रिया कार्यक्रममा मुख्यमन्त्री चेतनारायण आचार्यले प्रदेश गौरव र बहुवर्षीय आयोजना पहिलो प्राथमिकतामा रहने, अधुरा आयोजना सम्पन्न गर्नु दोस्रो प्राथमिकता र त्यसपछि मात्रै नयाँ आयोजना समावेश गरिने बताए ।

उनले प्रदेशको वास्तविक आर्थिक अवस्थाभन्दा बजेट नबनाउने प्रतिबद्धता दोहोर्‍याउँदै यथार्थपरक बजेट निर्माणमा जोड दिए । हाल करिब रु छ अर्ब हाराहारीमा रहेको राजस्वलाई आगामी आवमा साढे रु छ अर्बसम्म पुर्‍याउने प्रक्षेपण गरिएको जानकारी दिए ।

मुख्यमन्त्री आचार्यले विगतका कमजोरीबाट शिक्षा लिएर सुधार गर्दै अघि बढ्ने उल्लेख गर्दै बजेट आवश्यकता र औचित्यका आधारमा निर्माण गरिने बताए । जिल्ला समन्वय समितिलाई अनुगमनसँग जोड्न ऐन संशोधन गरिएको र स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि तथा प्रदेशसभा सदस्यलाई अनुगमनमा सहभागी गराउने तयारी भइरहेको उनले जानकारी दिए ।

संविधानले निर्दिष्ट गरेको अधिकार क्षेत्रभित्र तीनै तहका सरकार स्वतन्त्र रूपमा अघि बढ्नुपर्नेमा मुख्यमन्त्री आचार्यले जोड दिए । तीन तहका सरकार कसैका इकाइ नभई आफ्नै अधिकारसहित स्वायत्त रहेको उनको भनाइ छ । लुम्बिनी प्रदेशले विगतको तुलनामा राजस्व संकलनमा सुधार गर्दै गएको उल्लेख गर्दै उनले बागमती प्रदेशपछि राजस्व संकलनमा लुम्बिनी अग्रस्थानमा रहेको जानकारी दिए ।

नेप्से परिसूचक १७ अंकले घट्यो

काठमाडौं (प्रस)- नेपाल स्टक एक्सचेन्ज (नेप्से) परिसूचकमा बिहीबार पनि गिरावट आएको छ । नेप्से परिसूचक १७ दशमलव शून्य एक अंकले घटेर दुई हजार ७८७ दशमलव १५ को बिन्दुका कायम भएको हो । यो शून्य दशमलव ६० प्रतिशतले घटेको हो । विगत चार कारोबार दिनयता शेयर बजारमा लगातार गिरावट आइरहेको छ ।

अघिल्लो दिन दुई हजार ८०४ अंकमा रहेको बजार दुई हजार ७८७ को बिन्दुमा पुगेको नेप्सेले जनाएको छ । अघिल्लो दिन सात अर्ब ८१ करोड ३९ लाख ४७ हजार ३४२ बराबरको कारोबार भएकामा आज उक्त रकम घटेर रु पाँच अर्ब नौ करोड ५९ लाख पाँच हजार ७५७ दशमलव १७ मा पुगेको छ ।

४६ कम्पनीको शेयर मूल्य बढेको छ भने २१६ कम्पनीको मूल्य घट्नुका साथै सात कम्पनी स्थिर रहेका छन् । ३४८ कम्पनीको एक करोड १३ लाख ७५ हजार ६९९ कित्ता शेयर ९३ हजार ९०७ पटक खरिदबिक्री हुँदा रु रु पाँच अर्ब नौ करोड ५९ लाख पाँच हजार ७५७ दशमलव १७ को कारोबार भएको नेप्सेले जनाएको छ ।

कर्पोरेट

रेडमी बड्स एट एक्टिभ नेपालमा

काठमाडौं (प्रस)- अग्रणी प्रविधि कम्पनी शाओमीले नेपाली बजारमा आफ्नो नयाँ रेडमी बड्स ८ एक्टिभ सार्वजनिक गरेको छ, जुन दैनिक प्रयोगका लागि आरामदायी, सानो र हल्का डिजाइनको रहेको छ । रेडमी बड्स ८ एक्टिभमा कानको प्राकृतिक बनावटसँग मिल्ने इन-इयर कर्भ डिजाइन प्रयोग गरिएको छ, जसले लामो समय प्रयोग गर्दा पनि दबाब कम हुने भएकोले असहज हुँदैन ।

यसको हल्का बनावटले गर्दा दैनिक प्रयोगमा सजिलो, सुरक्षित र समाउन/बोक्न पनि सजिलो छ । यी बड्सले एक पटक चार्ज गर्दा बढिमा ७ घण्टा र चार्जिङ केससहित ३७ घण्टासम्म प्रयोग गर्न सकिन्छ । १० मिनेटको छिटो चार्जले करिब २ घण्टा प्रयोग गर्न मिल्ने ब्याट्री दिन्छ । सुधारिएको ब्याट्री क्षमताका कारण बारम्बार चार्ज गर्नुपर्ने आवश्यकता पनि हुँदैन ।

राम्रो साउण्डका लागि बनाइएका यी इयरबड्समा ठूलो टाइटानियमयुक्त ड्राइभर राखिएको छ । यो टाइटानियम कोटिङ भएको डायाफ्रामले मध्यम र उच्च फ्रिक्वेन्सीमा स्पष्ट र राम्रो साउण्ड दिन्छ । एएसी कोडेकले अडियो डेटा कम्प्रेस गर्दा पनि आवाजको विवरण जोगाएर राख्छ र गुणस्तर घट्न दिँदैन । त्यसैले तपाईंले स्पष्ट, विस्तृत र गहिरो (इमर्सिभ) ध्वनी पाउनेछन् ।

गुगल फास्ट पियरको सहयोगले छिटो र सहज रूपमा कनेक्ट गर्न सकिन्छ । साथै, दुईवटा डिभाइससँग एकैचोटि कनेक्ट हुने सुविधा भएकाले सजिलै स्विच गर्न मिल्छ । साथै यी बड्स पानीका छिटा र धुलोबाट सुरक्षित छन् । त्यसैले यात्रा, दैनिक आवागमन वा व्यायाम गर्ने समयमा पनि प्रयोग गर्न उपयुक्त छन् । रेडमी बड्स ८ एक्टिभ कालो र सेतो दुई रंगमा उपलब्ध छ । यसको मूल्य रु. ४,४९९ रहेको कम्पनीले जनाएको छ ।

नेपाल टेलिकमले ल्यायो 'समर अफर'

काठमाडौं (प्रस)- नेपाल टेलिकमले समर अफर २०८३ अन्तर्गत विभिन्न आकर्षक प्याक तथा सुविधाहरू उपलब्ध गराउने भएको छ । यस अन्तर्गत कम्पनीले विभिन्न सुविधा सहितका नयाँ भ्वाइस तथा डाटा प्याकेजहरू सञ्चालनमा ल्याएको छ ।

नेपाल टेलिकमको प्रिपेड मोबाइलमा उपलब्ध २८ दिनको प्याकेजलाई सेवाग्राहीको सुविधालाई मध्यनजर गरी ३० दिनको बनाइएको छ । अब सबै प्याकेजहरू ३० दिनका हुनेछन् । त्यसैगरी भ्वाइस प्याक अन्तर्गत ३० दिनको प्याकेजहरू अब सबै नेटवर्कमा कल गर्न सकिने (अल-नेट) सुविधा सहित उपलब्ध हुनेछन् ।

त्यसैगरी विभिन्न डाटा तथा कम्बो प्याकेजहरूलाई थप आकर्षक बनाइएको छ । धेरैको रोजाइमा परेको सजिलो अनलिमिटेड प्याकलाई अझ आकर्षक बनाइएको छ । यस अन्तर्गत रु. ९९९ मा अनलिमिटेड अल-नेट भ्वाइस प्याक, मासिक ३०० जीबी डाटा र ३०० अल-नेट एसएमएस सुविधा उपलब्ध हुनेछ । त्यसैगरी रु. ७९९ मा अनलिमिटेड अल-नेट भ्वाइस प्याक, मासिक १५० जीबी डाटा र २५० अल-नेट एसएमएस सुविधा उपलब्ध हुनेछ ।

डाटा प्याक अन्तर्गत रु. ५४९ मा ४० जीबी र रु. ९९९ मा १०० जीबी डाटा प्याक उपलब्ध हुनेछ । रु. ५९९ मा २ जीबी

प्रतिदिन र रु. ३४९ मा १ जीबी प्रतिदिन प्रयोग गर्न सकिने मासिक डाटा प्याक उपलब्ध हुनेछ । अनलिमिटेड प्याकेज अन्तर्गत रु. २५ मा १ घण्टा सम्म चलाउन मिल्ने अनलिमिटेड भ्वाइस तथा डाटा प्याकेज उपलब्ध हुनेछ भने रु. ९९९ मा ३० दिन सम्म प्रतिदिन चलाउन मिल्ने ५ एमबीपीएस डाटा प्याकेज उपलब्ध हुनेछ ।

यसै अनुसार अन्य प्याकेजका साथै नाइट र कम्बो प्याकेज समेत उपलब्ध छन् । भ्वाइस र डाटा प्याकेजमा अन्य विभिन्न आकर्षक प्याकेजहरू समेत उपलब्ध रहेका छन् । त्यसैगरी बन्डल्ड प्याक, एड अन प्याकेज, सीयूजी प्याकेज, एसएमएस प्याक, एफटीटीएच प्याक आदि समेत उपलब्ध छन् ।

प्रभाव पब्लिकेसन प्रा.लि.द्वारा प्रकाशित मुद्रण: एक्सेस कलर प्रेस, कार्यालय: काठमाडौं-३, सिफल, नेपाल फोन नं.: ०१-४५७४५७७, ०१-४५८४३६८, इमेल: prabhabdailynews@gmail.com, विज्ञापनका लागि: marketing2prabhab@gmail.com, प्रबन्ध निर्देशक: कृष्ण कार्की, सम्पादक: विष्णु तामाङ

१३ औं वार्षिकोत्सव
प्रभाव दैनिक
सुशासन विमर्श
शुक्रबार, ११ वैशाख २०८३ | Prabhab National Daily, Friday, April 24, 2026 | www.prabhabonlline.com

नयाँ सरकार र सुशासन

उद्धव सिलवाल

अमेरिकी राजनीतिक वैज्ञानिक थोमस आर डाइका अनुसार सरकारले मुलुकको संविधान, नागरिकको अपेक्षा, अन्तर राष्ट्रिय प्रतिबद्धता आदिलाई सम्बोधन गर्ने सन्दर्भमा कुनै काम गर्न वा नगर्नका लागि लिने निर्णय नै सार्वजनिक नीतिको सार हो। सार्वजनिक नीति कार्यान्वयनमा कर्मचारी अर्थात् टेक्नोक्रेट्सको भूमिका महत्त्वपूर्ण हुन्छ।

करिब दुईतिहाइको वर्तमान सरकारले भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासनलाई प्राथमिकता दिएको छ। शासकीय सुधारको १०० कार्यसूचीमा भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासनलाई प्राथमिकता दिइएको छ। सुशासन ल्याउन सरकारले कानुनद्धारा नीति, पद्दति र थिति बसाल्न सक्नुपर्छ। सरकार भनेको जनतालाई सेवा प्रदान गर्ने निकाय हो, प्रशासक होइन। त्यसैले सुशासन प्रक्रियामा राम्रो काम गर्नेलाई पुरस्कारको व्यवस्था र नराम्रो काम गर्ने कर्मचारीलाई कारबाही गर्ने व्यवस्था पनि अब तत्काले सुरु गर्नुपर्ने देखिएको छ।

त्यसैगरी अर्का राजनीति वैज्ञानिक एवं लेखक एड्रा सुलेमानले भनेका छन्, 'सार्वजनिक सेवा यस्तो साधन हो। जसबाट लोकतन्त्रको वैधानिकता सुदृढ वा कमजोर हुन्छ। यसको अभाव, अकुशलता र राजनीतिकरणले समाजको सुशासनमा असाधारण प्रभाव पार्न सक्छ।' उनले भनेजस्तै हामीकहाँ शासकले आमनागरिकलाई नदेख्ने र ब्युरोक्रेसीले सेवाग्राहीलाई सेवा नदिने संस्कार विकास भएको कारण आमनागरिकमा शासक र ब्युरोक्रेसीतर्फ तीव्र असन्तोष बढिरहेको थियो। सुशासनले समाजमा रहेका नागरिकलाई

> उत्पादनमा आधारित अर्थतन्त्रले प्राथमिकता पाउन नसकेका कारण बजारमा वस्तु तथा सेवाको बिक्री न्यून रहेको छ। यसले आर्थिक गतिविधि र कारोबार घटाउन सहयोग पुऱ्याइरहेको छ। पुँजीगत खर्च गर्न नसक्दा अर्थतन्त्र चलायमान हुन सकिरहेको छैन। राज्यले शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारीमूलक क्षेत्रमा खर्च गर्न नसक्दा मुलुक तुलनात्मक रूपमा कमजोर बनेको छ।

पारदर्शिता, जवाफदेहिता, सहभागिता, कानुनी शासन, प्रभावकारिता र समानता जस्ता सिद्धान्तमा आधारित असल शासन दिने प्रणालीलाई बुझाउँछ। यो भनेको असल शासन तथा प्रशासनिक अधिकारको समुचित प्रयोग हो। तर, यो हुन सकेन।

उत्पादनमा आधारित अर्थतन्त्रले प्राथमिकता पाउन नसकेका कारण बजारमा वस्तु तथा सेवाको बिक्री न्यून रहेको छ। यसले आर्थिक गतिविधि र कारोबार घटाउन झन सहयोग पुऱ्याएको जस्तो देखिन्छ। आयात र निर्यात व्यापारबीचको खाडल कम हुनुपर्नेमा बढिरहेको छ। सरकारले पुँजीगत खर्च गर्न नसक्दा अर्थतन्त्र चलायमान हुन सकिरहेको छैन। राज्यले शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारीमूलक क्षेत्रमा खर्च गर्न नसक्दा मुलुक तुलनात्मकरूपमा कमजोरजस्तै रहेको छ। केन्सियन अर्थशास्त्री जोन मेनार्ड केन्सले आर्थिक मन्दी र बेरोजगारीको अवस्थामा सरकारको सक्रिय हस्तक्षेप आवश्यक हुने तर्क गरेजस्तो बजार सधैं पूर्ण रोजगारी र सन्तुलनमा रहँदैन। सार्वजनिक खर्चमार्फत माग व्यवस्थापन गर्नुपर्छ।

त्यसैले राज्यले अर्थतन्त्रका नयाँ-नयाँ मोडलहरूको खोजी गर्नुपर्ने देखिएको हो। राज्यको प्रत्येक दिनको काम सक्न, नयाँ कार्यक्रम लागू गर्न, संस्थाहरूको संस्थागतरूपमा व्यवस्थापन गर्न, सामाजिक दबाव धान्न, सामाजिक सुरक्षाको व्यवस्थापन गर्न, कानुनी राज्यको मान्यताअनुसार शान्ति, सुरक्षा बहाल गर्न राज्यलाई स्रोत आवश्यक पर्छ। यी सबै काम अर्थतन्त्र बलियो भएको अवस्थामामात्र सम्भव हुने हुँदा यसतर्फ पनि ध्यान दिनुपर्ने देखिएको छ। वर्तमान सरकारले उत्पादनमा आधारित अर्थतन्त्रलाई उच्च प्राथमिकता दिई त्यस्तो कार्यलाई अघि बढाउनुपर्ने समय आएको छ। कृषिलाई आधुनिकीकरण गर्ने, पर्यटन क्षेत्रमा नयाँ योजना ल्याउने, धार्मिक र सामाजिक पर्यटकलाई आकर्षित गर्न त्यस्ता पर्यटकहरूलाई चलायमान बनाउने व्यवस्था ल्याउनुपर्ने देखिएको छ।

सार्वजनिक ऋणको अवस्था

गत आर्थिक वर्ष सकिँदासम्म मुलुकको कूल सार्वजनिक ऋण २६ खर्ब ७४ अर्ब रूपैयाँ पुगेको थियो। यो कूल गार्हस्थ उत्पादन (जिडिपी) को ४३.७९ प्रतिशत हो। चालु आर्थिक वर्षको चैत मसान्तसम्म सार्वजनिक ऋण अर्थ मन्त्रालयअन्तर्गतको सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालयले सार्वजनिक गरेको प्रतिवेदनअनुसार २९ खर्ब ३३ अर्ब ७९ करोड रूपैयाँ पुगेको छ।

बढेको यस ऋणसँगै अब नेपालको कूल सार्वजनिक ऋण देशको कूल गार्हस्थ्य उत्पादनको झण्डै आधा अर्थात् ४८.०४ प्रतिशत पुगेको छ। कूल सार्वजनिक ऋणमध्ये बाह्य (वैदेशिक) ऋणको हिस्सा बढी छ। १५ खर्ब ४५ अर्ब ६७ करोड रूपैयाँ अर्थात् कूल ऋणको ५२.६९ प्रतिशत र जिडिपीको २५.३१ प्रतिशत हो। त्यस्तै, आन्तरिक ऋण १३ खर्ब ८८ अर्ब ११ करोड रूपैयाँ छ। जुन कूल ऋणको ४७.३१ प्रतिशत र जिडिपीको २२.७३ प्रतिशत हो।

जुन मुलुकको आन्तरिक स्रोत, अनुदान र अन्य आयले चालु र पुँजीगत खर्च व्यहोर्न पुग्दैन, यस्ता मुलुकले सार्वजनिक ऋण उठाएर खर्च चलाउने गर्छन्। नेपालको सन्दर्भमा पनि यही हो। सरकारले बनाएको न्यून बजेटको स्रोत पुरा गर्न, दैवी प्रकोप, महामारीजस्ता आकस्मिक खर्चका लागि स्रोतको व्यवस्था गर्न, आर्थिक मन्दी र मुद्रास्फीतिको समस्या समाधान गर्न, प्रतिकूल व्यापार सन्तुलनको समस्या समाधान गर्न सार्वजनिक ऋण उठाउनुपर्ने हुन्छ। केही मुलुकहरूले अर्को मुलुकसँग युद्ध गर्न स्रोत नपुगेको अवस्थामा ऋण लिने गर्छन्। नेपालमा आर्थिक वर्ष २०१७/१८ देखि सरकारले आन्तरिक ऋण उठाउन सुरु गरेको हो। राष्ट्र ऋण ऐन, २०१७ ले आन्तरिक ऋण उठाउने सम्बन्धमा व्यवस्था गरेको देखिन्छ।

पछिल्लो १० वर्षमा बढ्दै आएको बजेटको आकार, राजस्वको वृद्धि र सार्वजनिक ऋणको आकारलाई हेर्दा ऋण धेरै लिनुमा जथाभावीरूपमा बजेट बढाउनु प्रमुख कारण देखिएको छ। यो बीचमा जुन प्रतिशतले बजेट बढाइएको छ त्यसअनुसार राजस्व बढ्न सकेको छैन। राजस्व बढाउन नसक्ने देखिएपछि सबै सरकारले घाटा बजेट प्रस्तुत गरेका छन् र त्यसलाई पूर्ति गर्न सार्वजनिक ऋण उठाएका छन्।

आर्थिक वर्ष २०७३/७४ मा सरकारले १० खर्ब ४८ अर्ब रूपैयाँको बजेट ल्याएको थियो। त्यही वर्ष सात खर्ब ३१ अर्ब रूपैयाँ राजस्व उठेको थियो। यस्तै सोही वर्ष सार्वजनिक ऋण छ खर्ब ९७ अर्ब रूपैयाँ थियो। यसको नौ वर्षपछि गत आवसम्ममा

> नेपालको विद्यमान आर्थिक र प्रशासनिक संकट समाधानका लागि केवल नीतिगत प्रतिबद्धतामात्र पर्याप्त छैन, बरु नतिजामुखी सुशासन र उत्पादनमूलक लगानीबीचको तादात्म्य मिल्नु अनिवार्य देखिन्छ। सार्वजनिक ऋणको भार बढ्दै जाँदा त्यसलाई उपभोग र अनुत्पादक प्रशासनिक खर्चमा होइन, कृषिको आधुनिकीकरण, पर्यटन र उद्योगजस्ता प्रतिफल दिने क्षेत्रमा केन्द्रित गर्नुपर्छ। कर्मचारीतन्त्रलाई राजनीतिमुक्त बनाई "पुरस्कार र दण्ड" को व्यवस्था कडाइका साथ लागू गर्दै सेवा प्रवाहमा पारदर्शिता ल्याउन सकेमात्र आमनागरिक र युवा पुस्तामा राज्यप्रतिको भरोसा फर्कने छ।

आउँदा बजेटको आकार १८ खर्ब ६० अर्ब पुगेको छ भने राजस्व असुली ११ खर्ब २८ अर्ब रूपैयाँ भएको छ। यस्तै सार्वजनिक ऋण २६ खर्ब ७४ अर्ब पुगेको छ। गएको नौ वर्षमा बजेटको आकार ७७.३० प्रतिशतले बढ्दा राजस्व असुली जम्मा ५४.३० प्रतिशतलेमात्र बढेको छ। यही कारण सार्वजनिक ऋण २८३.६४ प्रतिशतले वृद्धि हुन पुगेको हो। बजेटको आकार जसरी बढाइएको छ, त्यसको तुलनामा राजस्व बढ्न नसक्दा सरकारको ऋणको आकार चुलिएको पछिल्लो नौ वर्षको तथ्यांकले देखाएको छ।

हाम्रो जस्तो पूर्वाधार कमजोर भएको मुलुकमा आन्तरिक आयले पूर्वाधार निर्माण गर्न स्रोत नपुग्दा सार्वजनिक ऋण लिनु बाध्यता हो। ऋण लिनु आफैंमा चुनौती हो। चुनौती यस अर्थमा कि यसको सदुपयोग हुन्छ वा हुँदैन। ऋण लिएर अनावश्यक क्षेत्रमा खर्च गरियो र त्यसबाट कुनै किसिमको आर्थिक फाइदा भएन भने यो ठूलो चुनौती हो। तर राज्यका लागि अतिआवश्यक ठाउँमा खर्च गर्ने र त्यसबाट प्रतिफल पनि प्राप्त हुन्छ भने ऋण लिनु चुनौती होइन, अवसर हो।

अर्कोतिर ठूलो स्तरमा सार्वजनिक ऋण लिए वित्तीय असन्तुलनको खतरा बढ्न सक्छ। ऋणको साँवा ब्याज भुक्तानीमा ठूलो रकम विनियोजन गर्नुपर्दा सरकारलाई पुँजीगत खर्चमा चाप पर्छ। सरकारले पुँजीगत खर्च घटाएपछि आन्तरिक उत्पादनमा कमी आउने, पूर्वाधारका क्षेत्रमा पर्याप्त बजेट विनियोजन गर्न नसक्ने अवस्था आउँछ।

(क्रमशः पृष्ठ ख मा)

नयाँ सरकार...

सुस्त विकास निर्माण

विकासलाई निरन्तर चलिरहने प्रक्रियाको रूपमा लिइने गरिन्छ । यसको अन्तिम लक्ष्य आमनागरिकको सुख र समृद्धिसँग जोडिएको हुन्छ । विकासको मापनलाई तथ्यांकले पुष्टि गर्न सक्नुपर्छ । वास्तविक विकासले आमनागरिकको दैनिक जीवनमा सकारात्मक प्रभाव पार्नुपर्छ । सामान्य अर्थमा विकास भन्नाले सकारात्मक परिवर्तन, प्रगति र विस्तारलाई बुझिन्छ । तर, विकास केवल भौतिक संरचनाहरूको निर्माण, गगनचुम्बी भवनहरू वा फराकिला सडकहरूको सञ्जाललाई मात्रै लिन हुँदैन । विकासले मानव जीवनको गुणस्तरमा सुधार ल्याउनुपर्छ ।

जबसम्म विकासको लाभ समाजको अन्तिम तहमा रहेका नागरिकसम्म पुग्दैन । तबसम्म उनीहरूको दैनिक जीवनमा परिवर्तन आउँदैन । विकासका हरेक योजना, नीति र कार्यक्रमहरू जनता र उनीहरूका आवश्यकतालाई समेट्ने हुनुपर्छ । विगतमा विकासलाई आर्थिक वृद्धिको रूपमा हेरिन्थ्यो । तर, अहिले यसले गाँस, बास, कपास, शिक्षा, स्वास्थ्य, सुरक्षा र आत्मसम्मान जस्ता विषयलाई समेटेको छ ।

विकासका विभिन्न आयाममध्ये भौतिक विकास, मानवीय र सामाजिक विकास, आर्थिक विकासजस्ता पक्षको महत्त्वपूर्ण भूमिका हुन्छ । सडक, पुल र भवनहरूको निर्माण, विद्युत, सञ्चार, खानेपानी, अस्पताल र विद्यालयका संरचनाहरू पर्छन् । त्यसैगरी नागरिकलाई शिक्षित र सचेत गराउनु, मानिसको आम्दानी र खरिद क्षमता बढाउनु,

> विकासका विभिन्न आयाममध्ये भौतिक विकास, मानवीय र सामाजिक विकास, आर्थिक विकासजस्ता पक्षको महत्त्वपूर्ण भूमिका हुन्छ । सडक, पुल र भवनहरूको निर्माण, विद्युत, सञ्चार, खानेपानी, अस्पताल र विद्यालयका संरचनाहरू पर्छन् ।

प्रतिव्यक्ति आम्दानी वृद्धि हुनु, रोजगारीका अवसरहरू सिर्जना गर्नु, गरिबीको रेखामुनि रहेका संख्या घटाउनुजस्ता विषय पनि विकाससँग जोडिएका हुन्छन् ।

देशको आर्थिक गतिविधि चलायमान बनाउन भौतिक पूर्वाधार आवश्यक पर्छ । देशमा सडक विस्तार विकासको पहिलो खुड्किलो हो । सडकले दुर्गम गाउँलाई सहरसँग र उत्पादनलाई बजारसँग जोड्ने पुलको काम गर्छ । विकासको पहिलो आधार भनेकै जनसहभागितामा कार्य गर्नु हो । कुनै पनि आयोजना सफल हुनका लागि त्यसमा स्थानीयलाई समावेश गर्नुपर्छ । विकासका योजनाहरू माथिबाट तल नभई तलबाट माथि लान सकेमात्रै प्रभावकारिता बढ्ने छ ।

हाम्रो जस्तो विविधतायुक्त देशमा विकासको आधार समावेशी हुनुपर्छ । दुर्गम क्षेत्रका नागरिक, अपांगता भएका व्यक्ति र आर्थिकरूपमा विपन्न वर्गका समस्यालाई प्राथमिकतामा राख्नु नै वास्तविक विकास हो । सहर केन्द्रित विकासले क्षेत्रीय असन्तुलन निम्त्याउँछ । त्यसैले पिछडिएको क्षेत्र र वर्गलाई मूल प्रवाहमा ल्याउनेगरी तय गरिएका कार्यक्रमहरूले सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्ने हुँदा यसतर्फ ध्यान दिनुपर्ने भएको छ । आर्थिक आत्मनिर्भरता र रोजगारी विकासको अर्को महत्त्वपूर्ण पक्ष हो । यो पक्ष आमनागरिकको जीविकोपार्जनसँग जोडिएको हुन्छ । स्थानीय स्तरमा उपलब्ध स्रोत र साधनको अधिकतम परिचालन गरी रोजगारीका अवसरहरू सिर्जना गर्नु नै विकासको प्राथमिक लक्ष्य हो ।

युवा पलायन

सुशासन अभाव, आर्थिक शिथिलता र रोजगारी सिर्जना हुन नसकिरहेको परिवेशका कारणले जेन-जी आन्दोलन भएको थियो । कोरोना महामारीको संक्रमणपछि आर्थिक गतिविधिमा आएको संकुचनको कारण त्यसपछिका वर्षहरूमा ठूलो संख्यामा युवाहरू वैदेशिक रोजगारी र अध्ययनका लागि विदेसिने क्रमले तीव्रता पाइरहेको छ । यसले गर्दा अर्थतन्त्रमा आन्तरिक उत्पादनको प्रभावकारी माग हुन सकिरहेको छैन ।

आर्थिक वृद्धिदर सुस्त गतिमा, उत्पादन न्यून, अत्यधिक बेरोजगारी, उद्योगधन्दा र उत्पादनमा कटौती, बजार मन्दी, व्यापार घाटामा बढोत्तरी, विकास बजेट खर्च गर्न नसक्ने अवस्था, बैंक तथा वित्तीय क्षेत्रमा लगानीयोग्य रकम बढी भए पनि लगानी नभएको अवस्थालगायतका कारणले युवा पलायन बढ्दो क्रममा रहेका छन् । हामीकहाँ शिक्षित, सीपयुक्त र आर्थिक रूपान्तरण गर्न सक्षम युवा अवसर नपाएर विदेसिनुमा राजनीतिक, आर्थिक र सामाजिक एजेण्डा मूल कारणको रूपमा रहेको छ । स्रोतको असमान वितरण, सामाजिक तथा आर्थिक अस्थिरता, सीमित अवसरले बढेको बेरोजगारीको कारण लाखौं युवा विदेसिन बाध्य छन् ।

अब के गर्ने

नेपालको अर्थतन्त्र अहिले कठिन मोडमा रहेको छ । अमेरिका, इजरायल र इरानबीचको युद्धको कारण अन्तर्राष्ट्रिय बजार प्रभावित भइरहेको छ । नेपाल जीवनस्तर सर्वेक्षण २०७९/८० का अनुसार औसत नेपालीले कूल खर्चको करिब ५७ प्रतिशत रकम दैनिक उपभोग्य वस्तुमा खर्च गर्छन् । यो भनेको हाम्रो ठूलो रकम उपभोग्य वस्तुमै खर्च भइरहेको छ भन्नु हो । यसको सबैभन्दा धेरै असर निम्न वर्गलाई पर्छ । बजारमा सामानको मूल्य बढेपछि यस्ता वर्गसँग सीमित आम्दानीको कारण उपभोगलाई घटाउनुबाहेक अर्को विकल्प हुँदैन ।

पेट्रोलियम मूल्यवृद्धिको असर ढुवानीमा परेको कारण यसको बाछिटाले सर्वसाधारणलाई प्रभावित पार्न थालिसकेको छ । मूल्यवृद्धिले उपभोगसँगै पूर्वाधार निर्माण र औद्योगिक उत्पादनमा पनि असर पारिरहेको छ । सिमेन्ट, बिटुमिन, फलामलगायतको मूल्य बढिसकेको छ । जसको कारण निर्माण उद्योग ठप्प हुने स्थितिमा पुगिसकेको छ । इन्धनको मूल्यवृद्धिकै कारण एसियाली विकास बैंकले २.७ प्रतिशत, विश्व बैंकले २.२ र आइएमएफले तीन प्रतिशतमात्रै नेपालको आर्थिक वृद्धि हुने प्रक्षेपण गरिसकेका छन् ।

देशमा अमनचयन, शान्ति सुरक्षामा सुधार, देशैभरि आत्मबल सिर्जना हुने वातावरण तयार हुन सकेको छैन । नागरिक बडापत्रहरूमा उल्लेख भएको कुरा व्यवहारमा लागू हुन सकेको छैन । देशको अर्थतन्त्र शिथिल अवस्थामै छ । अनुशासन र सुशासनको प्रत्याभूति अझै पनि हुन सकेको छैन । उत्पादकत्वमा वृद्धि, दिगो सुशासन र भ्रष्टाचारीलाई हदैसम्मको कारबाही भयो भनेमात्रै आमनागरिकले सुशासनको महसुस गर्न सक्ने छन् ।

नेपालको विद्यमान आर्थिक र प्रशासनिक संकट समाधानका लागि केवल नीतिगत प्रतिबद्धतामात्र पर्याप्त छैन, बरु नतिजामुखी सुशासन र उत्पादनमूलक लगानीबीचको तादात्म्य मिल्नु अनिवार्य देखिन्छ । सार्वजनिक ऋणको भार बढ्दै जाँदा त्यसलाई उपभोग र अनुत्पादक प्रशासनिक खर्चमा होइन, कृषिको आधुनिकीकरण, पर्यटन र उद्योगजस्ता प्रतिफल दिने क्षेत्रमा केन्द्रित गर्नुपर्छ । कर्मचारीतन्त्रलाई राजनीतिमुक्त बनाई 'पुरस्कार र दण्ड' को व्यवस्था कडाइका साथ लागू गर्दै सेवा प्रवाहमा पारदर्शिता ल्याउन सकेमात्र आमनागरिक र युवा पुस्तामा राज्यप्रतिको भरोसा फर्कने छ । तसर्थ, सरकारले पुँजीगत खर्च बढाउने र भ्रष्टाचारमा शून्य सहनशीलता अपनाउँदै आत्मनिर्भर अर्थतन्त्रको जग बसाल्न अब ढिला गर्नु हुँदैन ।

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

१३

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले निरन्तररूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा राष्ट्रिय दैनिकको उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

श्रम ईजाजत नं ८२२/०६६/०६७

VISION & VALUE OVERSEAS PVT. LTD.
Dhapasi Marg, Basundhara, Kathmandu, Nepal
Tel- +977-4379749, 4379162, 43379450, 9767659357/ 9767659356
Email:- apply@vnvnepal.com| URL: www.vnvnepal.com

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

१३

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

Grace Overseas pvt.ltd
Chappalkarkhana-4, Kathmandu
Tel : + 977-01-4526853, P.O.Box No.: 3078
E_mail : infograceoverseas@gmail.com,
Web : www.graceoverseas.com.np

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

१३

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

Career Development Human Resource Pvt. Ltd.
Buddhanagar, New Baneshwor, Kathmandu, Nepal
Phone : 01-4784063, 4784064, 9709083816, 9709083817, 9709083819
Fax: 01-4784063, E-mail: info@careerdevelopmenthr.com

महालक्ष्मी विकास बैंक लि.
Mahalaxmi Bikas Bank Ltd.
सबल बैंक, सफल सहकार्य

MOST CUSTOMER-CENTRIC BANK OF THE YEAR 2025

TRAVEL RETREAT FOR YOU AT
TRIBHUWAN INTERNATIONAL AIRPORT
RADISSON LOUNGE
ENJOY AN EXCLUSIVE 15% OFF ON LOUNGE ACCESS AND SERVICES

Radisson
HOTEL KATHMANDU

*T&C APPLIED

For all
OUR DEBIT / CREDIT CARD HOLDERS
AND MOBILE BANKING USERS.

www.mahalaxmibank.com

सुशासनका पहरेदार:

नागरिक समाज र सञ्चारमाध्यम

विविशा पौडेल

सार्वभौम शक्तिका मालिक आमजनतालाई केन्द्रमा राखी उनीहरूको इच्छाबमोजिम सञ्चालित शासकीय परिपाटी नै सुशासन हो। यसलाई विधिको शासन, उच्च अनुशासन एवं कुशल व्यवस्थापनको समष्टीको रूपमा लिइन्छ। यसको अवधारणा राज्य प्रणालीसँगै भएको मानिन्छ भने सन् १९८९ मा विश्व बैंकले 'गुड गभर्नेन्स' शब्दको प्रयोग गरेको पाइन्छ।

सुशासन आधुनिक लोकतन्त्रको राज्य व्यवस्थाका रूपमा स्थापित भएको अवधारणा हो। सुशासनमा राज्यबाट प्रवाह हुने सेवाहरू गुणस्तरीय र नागरिकमैत्री हुनुपर्छ। यसमा पारदर्शिता, उत्तरदायित्व, सहभागिता, विधिको शासन, समावेशिता, प्रभावकारिता र न्यायिक समानताजस्ता आधारभूत विषयहरू समेटिन्छ। कुनै पनि राज्यको राजनीतिक स्थायित्व, आर्थिक विकास, सामाजिक न्याय र नागरिक सन्तुष्टिको स्तर सुशासनको अवस्थासँग प्रत्यक्ष सम्बन्धित हुन्छ। तर जब सुशासनको अभाव हुन्छ, तब राज्य संयन्त्र कमजोर बन्छ, जसको फलस्वरूप भ्रष्टाचार बढ्छ र सुशासनको अस्तित्व समाप्त हुने अवस्था सिर्जना हुन्छ। त्यसैले सुशासन केवल सरकारको नीति वा घोषणामा सीमित रहने विषय होइन, यो व्यवहारमा कार्यान्वयन हुनुपर्ने जीवित प्रक्रिया हो।

सुशासनलाई प्रभावकारीरूपमा कार्यान्वयन गर्न केवल सरकारी निकायहरू पर्याप्त हुँदैनन्। यसका लागि नागरिक समाज र सञ्चारमाध्यमको सक्रिय भूमिका अपरिहार्य हुन्छ। यी दुवै संस्थाहरूले सरकारलाई उत्तरदायी बनाउने, गलत कार्यहरूको निगरानी गर्ने र नागरिकको आवाजलाई सशक्त बनाउने कार्य गर्छन्। त्यसैले सुशासन एउटा त्रिपक्षीय संरचनामा आधारित छ, यसमा सरकार, नागरिक र सञ्चारमाध्यम रहेका हुन्छन्। यी प्रत्येक पक्षले आफ्नो भूमिका जिम्मेवारीपूर्वक निर्वाह गर्नुपर्छ।

नागरिक समाज भन्नाले राज्य र बजारभन्दा बाहिर रहेका स्वतन्त्र र स्वैच्छिक संगठनहरू, समूहहरू, अभियानहरू तथा सक्रिय नागरिकहरूको समष्टीलाई जनाउँछ। यसमा गैरसरकारी संस्था, सामुदायिक संगठन, पेसागत संघसंस्था, मानवअधिकार समूह, महिला तथा संगठन र विभिन्न सामाजिक अभियानहरू समावेश हुन्छन्। नागरिक समाज लोकतन्त्रको तृतीय क्षेत्रको रूपमा चिनिन्छ, जसले सरकार र जनताको बीचमा सेतुको काम गर्छ। यसले नागरिकको आवश्यकता, अपेक्षा र समस्याहरूलाई सरकारसमक्ष पुर्‍याउनेमात्र होइन, सरकारका नीति र कार्यक्रमहरूको मूल्यांकन गरेर सुधारका लागि दबाब पनि सिर्जना गर्छ।

सुशासनमा नागरिक समाजको भूमिका बहुआयामिक हुन्छ। नागरिक समाजले नीतिगत तहदेखि कार्यान्वयन तहसम्म सरकारको गतिविधिहरूको निगरानी गर्छ। उदाहरणका लागि कुनै नयाँ कानुन वा नीति ल्याउँदा त्यसले कसलाई फाइदा गर्छ, र यसको दीर्घकालीन प्रभाव के हुन्छ भन्ने विषयमा नागरिक समाजले गहिरो अध्ययन गर्छ। यसले वैकल्पिक सुझावहरू बनाउन मद्दत गर्छ। त्यसैले नागरिक समाज नीति निर्माणको 'वाच डग' मात्र होइन नीति

(क्रमशः पृष्ठ घ मा)

> सुशासनको सुदृढीकरणका लागि नागरिक समाज र सञ्चारमाध्यम अपरिहार्य छ। यी संस्थाहरूले पारदर्शिता, उत्तरदायित्व र जनसहभागितालाई सुनिश्चित गर्दै लोकतान्त्रिक प्रणालीलाई बलियो बनाउन सघाउँछन्। तर, यी संस्थाहरु आफैं पनि जिम्मेवार, निष्पक्ष र पारदर्शी हुनु आवश्यक छ।

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिकले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

Yatra H.R. Solution Pvt. ltd
Old Baneshwor-9, Kathmandu, Nepal,
T: +977-1-4114682, +977-1-4114683, 9851046305
Email:- info@yatrahrsolution.com, yatrahr2017@gmail.com,
Web: www.yatrahrsolution.com
Govt.Lic. No. 1096/073/74

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले निरन्तररूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद अवसरमा यस प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

Kathmandu International Incorporate Pvt. Ltd.
Tokha Municipality-10, Samakhushi, Kathmandu
Phone No: 01-4960635, 4952265,
4960635 Mobile No. : 9816501787
Email : kiimanpowernepal@gmail.com
श्रम ईजाजत नं ४४१/०६०/६१

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले निरन्तररूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा राष्ट्रिय दैनिकको उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

RAJ GROUP OF COMPANIES
Basundhara–3, Kathmandu, Nepal
Tel : 0977-01-5903550, 5903660
Email : info@rajgroupnepal.com URL: www.rajgroupnepal.com

For Trade Inquiries:
Kathmandu: 01-5149566 | Birtamode: 023-531196 | Biratnagar: 021-512758 | Janakpur: 041-523963 | Birgunj: 051-524861 | Narayanghat: 056-537768 | Pokhara: 061-578103 | Butwal: 071-424270 | Bhairahawa: 071-573441 | Nepalgunj: 081-531123 | Dhangadhi: 091-520855

नागरिक समाज...

निर्माणमा रचनात्मक भूमिकामा पनि रहन्छ। साथै, नागरिक समाजले सार्वजनिक सेवा प्रवाहको निगरानी गर्छ। स्वास्थ्य, शिक्षा, खानेपानी, सडक, सामाजिक सुरक्षाजस्ता क्षेत्रमा सरकारद्वारा प्रदान गरिएका सेवाहरू गुणस्तरीय छन् कि छैनन् भन्ने कुरामा यसले ध्यान दिन्छ। यदि सेवा प्रवाहमा ढिलासुस्ती, भ्रष्टाचार वा विभेद देखिन्छ भने नागरिक समाजले त्यसको विरोध गर्दै सुधारको माग गर्छ। यसले जनसुनुवाइ, सामाजिक परीक्षण र जनअभियानहरू सञ्चालन गरेर जनतालाई सशक्त बनाउँछ।

सञ्चारमाध्यमले पनि सुशासनको अत्यन्त शक्तिशाली अंग हो। यसले सूचना संकलन, विश्लेषण र प्रसारण गर्ने एक कार्यमार्फत समाजमा चेतना फैलाउँछ। स्वतन्त्र, निष्पक्ष र जिम्मेवार सञ्चारमाध्यमविना सुशासनको कल्पना गर्न सकिँदैन। सञ्चारमाध्यमले सकारका निर्णयहरू, नीति र कार्यहरूलाई सार्वजनिक गर्न बाध्य बनाउँछ। जसले गर्दा नागरिकहरूलाई सुसूचित बनाई उनीहरूलाई सरकारको निर्णय प्रक्रियामा सहभागिता हुन प्रेरित गर्छ।

राज्यका प्रमुख तीन अंग व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायपालिकामाथि प्रत्यक्ष निगरानी गर्ने सञ्चारमाध्यमले सुशासन कायम गराउन सशक्त भूमिका खेल्दछ। सरकारी निकायहरूमा हुने भ्रष्टाचार, शक्तिको दुरूपयोग र अनियमिततालाई उजागर गर्छ। खोज पत्रकारितामार्फत सञ्चारमाध्यमले लुकेका तथ्यहरू सार्वजनिक गर्न सक्छ, जसले कानुनी कारवाही र नीतिगत सुधारको बाटो खोल्छ। उदाहरणका रूपमा सार्वजनिक कोषको दुरूपयोग, अनियमित ठेक्का प्रक्रिया तथा प्रशासनिक भ्रष्टाचारजस्ता विषयहरू सञ्चारमाध्यमबाट उजागर गरी यस्ता क्रियाकलाप हुन नदिन सक्छ।

नागरिक समाज र सञ्चारमाध्यमबीचको सम्बन्ध पनि अत्यन्त महत्त्वपूर्ण हुन्छ। नागरिक समाजका मुद्दाहरूलाई सञ्चारमाध्यमले व्यापकरूपमा प्रसारण गर्छ, जसले जनसमर्थन बढाउँछ।

साथै सञ्चारमाध्यमले उठाएका मुद्दाहरूलाई नागरिक समाजले संस्थागत रूपमा अघि बढाउँछ। जसले गर्दा

(क्रमशः पृष्ठ ६ मा)

> सुशासनमा नागरिक समाजको भूमिका बहुआयामिक हुन्छ। नागरिक समाजले नीतिगत तहदेखि कार्यान्वयन तहसम्म सरकारको गतिविधिहरुको निगरानी गर्छ। उदाहरणका लागि कुनै नयाँ कानुन वा नीति ल्याउँदा त्यसले कसलाई फाइदा गर्छ, र यसको दीर्घकालीन प्रभाव के हुन्छ भन्ने विषयमा नागरिक समाजले गहिरो अध्ययन गर्छ। यसले वैकल्पिक सुझावहरु बनाउन मद्दत गर्छ।

> नागरिक समाज र सञ्चारमाध्यमबीचको सम्बन्ध पनि अत्यन्त महत्वपूर्ण हुन्छ। नागरिक समाजका मुद्दाहरुलाई सञ्चारमाध्यमले व्यापकरुपमा प्रसारण गर्छ, जसले जनसमर्थन बढाउँछ। साथै सञ्चारमाध्यमले उठाएका मुद्दाहरुलाई नागरिक समाजले संस्थागत रुपमा अघि बढाउँछ। जसले गर्दा यी दुईबीचको सहकार्यले सुशासनलाई अझ सुदृढ बनाउँछ।

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना
१३
प्रभाव राष्ट्रिय दैनिकले निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद अवसरमा यस प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।
कैलाश खड्का
अध्यक्ष
तथा
नेपाल स्वास्थ्य व्यवसायी महासंघ परिवार
काठमाडौं, नेपाल.
NHPF
काठमाडौं नेपाल, फोन नं.०१- ४१११०२१, ०१-४१११०९२

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना
१३
प्रभाव राष्ट्रिय दैनिकले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।
All Skills International Human Resource Pvt.Ltd.
Maharajganj-3, Basundhara, Kathmandu, Nepal
Tel +977-1-4989541-4989542 Fax : + 977-1-4362800
E-Mail : Allskillsintl@Gmail.Com, Allskillskishor@Gmail.Com,
Website : Www.Allskillsintl.Com

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना
१३
प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।
Saudi Nepal Recruitment Agency Pvt.Ltd.
Ganesh Basti, Maharajgunj 04, Kathmandu, Nepal
Tel.+977-01-4720350, 4720849, 5908112
E-mail:info@saudinepal.com, Website : www.saudinepal.com
श्रम ईजाजत नं ७९७/०६५/०६६

नागरिक समाज...

साथै सञ्चारमाध्यमले उठाएका मुद्दाहरूलाई नागरिक समाजले संस्थागत रूपमा अघि बढाउँछ । जसले गर्दा यी दुईबीचको सहकार्यले सुशासनलाई अझ सुदृढ बनाउँछ । त्यसैले नागरिक समाज र सञ्चारमाध्यम दुवै सशक्त, स्वतन्त्र र जिम्मेवार भए भने सरकारमाथि प्रभावकारी निगरानी सम्भव हुन्छ ।

तर व्यवहारमा हेर्दा नागरिक समाज र सञ्चारमाध्यमको भूमिका सधैं सकारात्मकमात्र हुँदैन । कहिलेकाहीं यी संस्थाहरू पनि विभिन्न स्वार्थ, राजनीतिक प्रभाव वा आर्थिक दबाबबाट प्रभावित भएको पाइन्छ । उदाहरणका रूपमा, गलत सूचना फैलाउन सक्छन् । साथै व्यावसायिक हितलाई प्राथमिकता दिन सक्छन् । यसले जनविश्वासमा कमी ल्याउँछ र सुशासनमा नकारात्मक प्रभाव पार्छ । त्यसैले सञ्चारमाध्यममा पेसागत नैतिकता, तथ्यमा आधारित रिपोर्टिङ र आत्मनियन्त्रण अत्यन्त आवश्यक देखिन्छ ।

नागरिक समाजमा पनि चुनौतीहरू प्रशस्त छन् । कतिपय गैरसरकारी संस्थाहरूमा पारदर्शिता र उत्तरदायित्वको अभावमा आलोचित भएको पाइन्छ । केही संस्थाहरूले कुनै कार्यक्रम, परियोजनाका लागि कुनै बाह्य संस्था वा दाताको आर्थिक सहयोग र निर्देशनमा सञ्चालन भएको पाइन्छ । यसरी बाह्य संस्थाहरूद्वारा सञ्चालित भएर स्थानीय आवश्यकताभन्दा बाह्य एजेण्डामा केन्द्रित हुने अवस्था आएको छ । यस्तो अवस्था सिर्जना हुँदा सुशासनमा नागरिक समाजको भूमिका खुम्चिँदै गएको छ । त्यसैले नागरिक समाजले पनि आफ्ना कार्यहरूमा पारदर्शिता, समावेशिता र उत्तरदायी प्रणाली कायम राख्न जरुरी छ ।

नेपालको सन्दर्भमा हेर्दा सुशासनको अवस्था मिश्रित देखिन्छ । लोकतन्त्रको स्थापना र संघीय संरचनाको कार्यान्वयनपछि सुशासन सुधारका लागि विभिन्न प्रयासहरू भएका छन् । स्थानीय तहमा अधिकारको विकेन्द्रीकरणले सेवा प्रवाहलाई नजिक ल्याएको छ । तर क्षमता अभाव, स्रोत साधनको दुरूपयोग र पारदर्शिताको कमीजस्ता समस्याहरू अझै पनि कायमै छन् ।

यस्तो अवस्थामा सरकारलाई निगरानी गर्न नागरिक समाज र सञ्चारमाध्यमको अझ महत्त्वपूर्ण भूमिका रहन्छ ।

नेपालमा नागरिक समाजले विभिन्न आन्दोलनहरूमा महत्त्वपूर्ण भूमिका खेलेको छ । जस्तै: लोकतान्त्रिक आन्दोलन, मानवअधिकार संरक्षण, महिला अधिकार र सामाजिक न्यायका अभियानहरूद्वारा नागरिकलाई सचेत र सशक्त बनाएका छन् । यसरी नागरिक समाजले जनचेतना अभिवृद्धि गर्दै सरकारलाई उत्तरदायी बन्न योगदान दिएको छ । साथै, सञ्चारमाध्यमले पनि भ्रष्टाचारजन्य गतिविधिको उजागर गर्ने, नागरिकका समस्या उठाउने र लोकतन्त्रको रक्षा गर्ने कार्यमा महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दछ ।

डिजिटल युगको आगमनसँगै सञ्चारमाध्यमको स्वरूप पनि परिवर्तन भएको छ । सामाजिक सञ्जाल, अनलाइन पत्रकारिता र डिजिटल प्लेटफर्महरूले सूचना प्रवाहलाई तीव्र बनाएका छन् । जसले नागरिक सशक्त बनाएको छ । साथै, गलत सूचना र दुष्प्रचारको जोखिम पनि बढाएको छ । यस्तो अवस्थामा सञ्चारमाध्यमको जिम्मेवारी झन् बढेको देखिन्छ । सूचना प्रवाहमा तथ्य जाँच गर्ने, विश्वसनीयता कायम राख्ने र सही सूचनामात्र प्रवाह गर्न सञ्चारमाध्यम जिम्मेवार बन्नुपर्छ ।

सुशासन प्रवर्द्धनका लागि नागरिक समाज र मिडियालाई सशक्त बनाउने केही रणनीतिहरू आवश्यक छन् । त्यसका लागि पहिलोमा अभिव्यक्ति स्वतन्त्रता र प्रेस स्वतन्त्रताको संरक्षण गर्नुपर्छ । दोस्रोमा सञ्चारमाध्यममा पेसागत क्षमता अभिवृद्धि गर्न तालिम र स्रोतहरू उपलब्ध गराउनुपर्छ । तेस्रो, नागरिक समाजलाई संस्थागतरूपमा सुदृढ बनाउन पारदर्शिता र उत्तरदायित्वका मापदण्डहरू लागू गर्नुपर्छ । त्यसैगरी प्रविधिको प्रयोगमार्फत खुला शासन व्यवस्थाको प्रवर्द्धन गर्नुपर्छ ।

अन्ततः सुशासन कुनै एक पक्षको प्रयोगबाट सम्भव हुँदैन । यो सरकार, नागरिक समाज, सञ्चारमाध्यम र नागरिक सबैको साझा दायित्व हो । नागरिक समाज र सञ्चारमाध्यमले निगरानीमात्र होइन, रचनात्मक सहकार्य पनि गर्नुपर्छ । यसका लागि सरकारले पनि आलोचनालाई स्वीकार गर्दै सुधारका लागि तत्पर रहनुपर्छ ।

अतः सुशासनको सुदृढीकरणका लागि नागरिक समाज र सञ्चारमाध्यमको निगरानी अपरिहार्य छ । यी संस्थाहरूले पारदर्शिता, उत्तरदायित्व र जनसहभागितालाई सुनिश्चित गर्दै लोकतान्त्रिक प्रणालीलाई बलियो बनाउन सघाउँछन् । तर, यी संस्थाहरू आफैं पनि जिम्मेवार, निष्पक्ष र पारदर्शी हुनु आवश्यक छ । जब सरकार, नागरिक समाज र सञ्चारमाध्यमबीच सन्तुलित सम्बन्ध र सहकार्य कायम हुन्छ, तबमात्रै सुशासनको वास्तविक स्वरूपअनुसार कार्यसम्पादन हुन्छ । सरकार सुशासनको नीतिअनुरूप अघि बढेमा राष्ट्रमा समृद्धि, न्याय, शान्ति र दिगो विकासको मार्गमा अघि बढ्न सक्छ ।

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना
१३
प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।
SUHASHA LINK PVT. LTD.
Samakhusi-14, Tokha, Kathmandu, Nepal
Tel: 01 4982668, 4962338
Email : suhashafrontdesk956@gmail.com, documentationsuhasa@gmail.com

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना
१३
प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले निरन्तररूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा राष्ट्रिय दैनिकको उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।
PARADISE INTERNATIONAL (P.) LTD.
Paradise International Pvt. Ltd.
Bakhundol, Lalitpur
(Sarbanga Hospital Road, Kupondol, (Nearby Norway Embassy)
Contact No. 5534042, 5522063, 9841716671
Email : Email: admin@paradise.com.np

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना
१३ औं वार्षिकोत्सव
प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले निरन्तररूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा राष्ट्रिय दैनिकको उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।
Al Secure Manpower Recruitment Pvt. Ltd.
Sinamangal, Kathmandu, Nepal,
Tel: +977 1 4590800
Email : operation@smrnepal.com

www.machbank.com
हाम्रो
माछापुच्छ्रे बैंक
जहिले छ हाम्रो साथ...

माछापुच्छ्रे बैंक
सबल, उत्कृष्ट एवं विस्तारित

सभ्य समाज र सुशासन

ममता थापा

मुलुकमा सुशासनको नारा नयाँ होइन । विभिन्न समयमा भएका राजनीतिक परिवर्तनका प्रमुख एजेण्डामध्येको एक सुशासन बन्दै आएको हो । तर, पटक-पटकको राजनीतिक परिवर्तनले पनि सुशासनलाई किन संस्थागत गर्न सकेन ? यो अहिलेको गम्भीर प्रश्न छ । पछिल्लोपटक गत भदौ २३ मा भएको जेन-जी विद्रोहको मुख्य एजेण्डा नै सुशासन थियो । सोही आन्दोलनको बलमा गत फागुन २१ मा भएको आमनिर्वाचनमार्फत नयाँ शक्तिको रूपमा राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)को उदय भएको छ । करिब दुईतिहाइ बहुमतसहित बालेन्द्र शाहको नेतृत्वमा बनेको रास्वपा सरकारले सुशासनलाई नै प्राथमिकतामा राखेर कार्ययोजनाहरु अगाडि बढाएको अवस्था छ ।

संयुक्त राष्ट्र संघीय विकास कार्यक्रम (युएनडिपी) ले सुशासनलाई एक प्रक्रियाको रूपमा व्याख्या गर्दै भनेको छ, 'सुशासन भनेको देशको मामिला व्यवस्थापन गर्नका लागि प्रयोग गरिने आर्थिक, राजनीतिक र प्रशासनिक अधिकारको अभ्यास हो । यसले नागरिकहरूको हितको रक्षा, कानुनी शासनको पालना र पारदर्शितालाई समेट्छ ।' कानुनी शासनको अभावले नै मुलुकले अपेक्षित विकासको गति लिन नसकेको यथार्थ हामीमाझ छ । दुईतिहाइ नजिकको बहुमतप्राप्त बालेन्द्र सरकारबाट आमजनताले सुशासनको अपेक्षा राखेका छन् ।

त्यसो त सुशासन केवल राज्यबाट मात्र सम्भव हुने होइन, यसमा नागरिकको पनि उत्तिकै दायित्व हुन्छ । बेलायती दार्शनिक एडमण्ड बर्कले भनेका छन्, 'खराब मानिसको जित तबमात्र सम्भव हुन्छ, जब असल मानिसहरू केही नगरी चुपचाप बस्छन् ।' त्यसैले भ्रष्टाचार र अनियमितताविरुद्ध नागरिक बोल्नैपर्छ ।

लोकतन्त्रको शक्ति जनतामा निहित हुन्छ । यसको सुन्दरता केवल निर्वाचनको आवधिक चक्रमामात्र सीमित हुँदैन । धेरैलाई लाग्न सक्छ, पाँच वर्षमा एकपटक मतदान गरेपछि नागरिकको दायित्व सकियो । तर, लोकतन्त्रको वास्तविक सार त मतदानपछि सुरु हुने सरकार र नागरिकबीचको निरन्तर सहकार्यमा निहित छ । यही सहकार्यलाई मर्यादित र पारदर्शी बनाउने कडी नै 'सुशासन' हो । सुशासन केवल सरकारको कार्यशैली मात्र

होइन, यो त समाजको सामूहिक चरित्र र नागरिकको चेतनाको प्रतिबिम्ब पनि हो ।

सभ्य समाज निर्माण र सुशासन स्थापनाबीच अत्यन्तै निकटको सम्बन्ध हुने बताइन्छ । सभ्य समाज बन्न सुशासन अपरिहार्य हुन्छ भने सुशासनबिना हामीले चाहेको सभ्य समाजको कल्पना गर्न सकिँदैन । नेपालमा पनि विगत लामो समयदेखि सुशासनको बहस गर्दै आएको छ । मुलुक बनाउँछु भन्नेहरूको भाषणदेखि हरेक नागरिकले देखेको सपनामा सुशासन केन्द्रमा छ । तर यसको प्रभावकारी अभ्यास अझै पनि चुनौतीपूर्ण बनेको देखिन्छ । सुशासनको अभ्यास कानुनी समस्याले मात्र नभई सामाजिक संस्कार र नागरिकको भूमिकाका कारण पनि हुन नसकेको बुझ्न सकिन्छ ।

नेपालमा सुशासन सुनिश्चित गर्नका लागि संविधानदेखि विभिन्न ऐनमा कानुनी संरचना निर्माण गरिएको छ । हाम्रो संविधानले नै राज्य सञ्चालनलाई पारदर्शी र नागरिकप्रति उत्तरदायी बनाउने प्रावधान समेटेको छ । यसबाहेक सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ ले सार्वजनिक प्रशासनलाई प्रभावकारी,

(क्रमशः पृष्ठ ६६ मा)

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना
१३
प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।
AOS
APPOLO OVERSEAS SERVICES (P) Ltd
G.P.O. Box: 25038, Samakhushi,Townplanning, KTM Tel : +977-1-4363648, 4364403,
Email: appolooverseas111@gmail.com, www.appolooverseas.com

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना
१३
प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले निरन्तररूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद अवसरमा यस प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।
Munal Overseas Pvt. Ltd.
Kalamatidole, Airport, Kathmandu, Nepal.
Tel.: +977-01-4561297, 4562046, 9806758605
E-mail : munal465@gmail.com, Website : www.munaloverseas.com
श्रम इजाजत नं ९६५/०६०/०६१

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना
१३
प्रभाव राष्ट्रिय दैनिकले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।
PALIV INTERNATIONAL PVT.LTD
Lic No 1164/073/074
Paliv International Pvt. Ltd.
G.P.O Box 19936, Kathmandu Metropolitan City-4, Chapalkarkhana, Kathmandu, Nepal
Tel : +977-1-4418268, Mob No. 9801070598, Fax : +977-1-4420616
E-mail : info@palivinternational.com, palivinternational74@gmail.com

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना
१३
प्रभाव राष्ट्रिय दैनिकले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।
ABC Placement Pvt. Ltd.
Govt. license. 537/061/62
ABC PLACEMENTS PVT. LTD
Gaushala-9, Kathmandu, Nepal
Tel : 977-1-4582340,
Email : infoabcplacement@gmail.com, info@abcplacement.com
Website: www.abcplacement.com

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना
१३
प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।
SULAV SR Recruitment
Govt. License No. 1336/074/075
Sulav Recruitment Pvt.Ltd.
Maharajgunj, sankhapark, Kathmandu Nepal,
Telephone : +977- 5903011/5903012
Email: sulavrecruitment@gmail.com, Website: www.sulavhr.com

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना
१३
प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।
ICONIC
Iconic Hr Consultant Pvt Ltd
Ganesh Basti, Maharajgunj-4, Kathmandu, Nepal.
Tel: +977- 014548588, Mob No: 9816572430
E-mail: ram@iconic-hr.com, www.iconic-hr.com

सभ्य समाज...

समावेशी, पारदर्शी, जनसहभागितामूलक र जनमुखी बनाई त्यसको प्रतिफल नागरिकलाई दिन कानुनको शासन, भ्रष्टाचारमुक्त र चुस्त प्रशासन, विकेन्द्रीकरण तथा आर्थिक अनुशासन र सार्वजनिक स्रोतको कुशल व्यवस्थापनजस्ता असल मान्यतालाई आत्मसात् गरेको छ। त्यस्तै, सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ ले नागरिकलाई सरकारी सूचना प्राप्त गर्ने अधिकार सुनिश्चित गरेको छ। यो अधिकारले राज्यका कामकारवाहीमा पारदर्शिता कायम गर्न महत्वपूर्ण भूमिका खेल्न सक्छ। समाजमा आर्थिक अनुशासन, नैतिकता र सदाचार कायम राख्न भनेर बनेको भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ ले अनियमितता नियन्त्रणका लागि कानुनी दायरालाई मजबुत बनाएको छ। सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ ले सार्वजनिक निकायले खरिद गर्दा यस ऐनबमोजिम कार्यविधि पूरा गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ। ऐनले सरकारी खर्च र परियोजनालाई खुला, पारदर्शी र विश्वसनीय बनाइ सार्वजनिक खर्चको अधिकतम प्रतिफल हासिल गर्न भूमिका खेल्दै आएको छ। स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले स्थानीय तहलाई अधिकार प्रदान गरेको छ। नागरिकसँग प्रत्यक्ष सम्बन्धमा आधारित सेवा प्रवाहलाई सुदृढ बनाउँदै लोकतन्त्रका लाभहरूको न्यायोचित वितरण गर्दै दिगो विकासको अवधारणा सो ऐनमा छ। हामीसँग भएका सबै कानुनी प्रावधानलाई हेर्दा नेपालमा सुशासनको अभ्यास गर्न आवश्यक आधारशीला तयार भएको देखिन्छ।

कानुनी आधारशीला तयार भइसके पनि किन सुशासन कार्यान्वयन भएन भन्ने प्रश्न बारम्बार उठ्दै आएको छ। हामीकहाँ ऐन, कानुनमा सुशासन भए पनि प्रत्येक नागरिकले व्यवहारमा त्यसलाई अभ्यास गरेको पाईदैन। यसर्थ कागजी सुशासनलेमात्र प्रतिफल दिन नसक्ने रहेछ भनेर बुझ्न आवश्यक छ। जनताबाट चुनिएको व्यक्ति राष्ट्रपति, प्रधानमन्त्री या राज्यको उपल्लो ओहोदामा पुगेपछि पनि आफू सबैभन्दा पहिला नागरिक भएको र आफूले राज्यका नीति, नियमको पालना गर्नुपर्छ भन्ने कुरा बिर्सिएको पाइन्छ। हाम्रा सार्वजनिक प्रशासनमा अझै पनि ढिलासुस्ती, अनियमितता र प्रक्रियागत जटिलता विद्यमान छन्। सामान्य नागरिकले सानो सेवा लिनका लागि अनेकौं कार्यालय धाएर चाहिनेभन्दा बढी समय र ऊर्जा खेर फाल्नुपर्ने अवस्था छ। कर्मचारीका कोठीपिच्छे फाइल घुम्ने संस्कार अझै उस्तै छ। अर्कोतिर पहुँच भएकाहरू जटिल काम पनि एकैछिनमा गर्न सक्ने क्षमता राख्छन्। यस्तो गलत प्रवृत्तिले राज्यप्रतिको विश्वास घटाएको छ। आमनागरिकमा सरकारी अस्पतालमा समयमा उपचार हुँदैन, सरकारी विद्यालयले गुणस्तरीय शिक्षा दिन सक्दैन, सरकारी सेवा प्रवाहमा ढिलासुस्तीमात्र हुन्छ भन्ने बुझाइ विकास भएको छ।

साथै, नेपालमा सुशासन स्थापनामा सबैभन्दा ठूलो चुनौतीका रूपमा भ्रष्टाचार देखिएको छ। कानुनविपरीत लिइने अतिरिक्त सुविधा नै भ्रष्टाचार हो। सार्वजनिक पद धारण गरेकाहरूले अधिकारको दुरूपयोग गरे त्यसलाई नियन्त्रण गर्न हामीसँग संविधानले व्यवस्था गरेको अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग छ। तर राजनीतिक नियुक्ति तथा स्वार्थलाई केन्द्रमा राख्ने प्रवृत्तिले आयोगको भूमिका कमजोर बनेको छ।

राजनीतिक हस्तक्षेप नेपालको अर्को गम्भीर समस्या हो। प्रशासनिक निर्णयमा राजनीति घुस्दा निष्पक्षता प्रभावित हुँदै आएको छ। कर्मचारीको सरुवा, नियुक्ति र पदोन्नतिमा योग्यताभन्दा पैसा, पावरजस्ता मापक अगाडि आउँदा पहुँच नभएकाहरू क्षमता भए पनि पछि पर्दै आएका छन्। यस्तो अभ्यास सुशासनका लागि ठूलो अवरोध हो। यसले प्रशासनप्रतिको जनविश्वास कमजोर त बनाएको छ नै

> सभ्य समाज र सुशासन एकै सिक्काका दुई पाटा हुन्। सुशासनको वास्तविक सुरुवात सिंहदरबारबाट मात्र होइन, नागरिकको सोच र व्यवहारबाट हुन्छ। जब नागरिकले आफ्नो मतको सही प्रयोग गर्छन् र चुनिएका प्रतिनिधिमाथि निरन्तर खबरदारी गर्छन्, तबमात्र सुशासन नाराबाट व्यवहारमा परिणत हुन्छ। लोकतन्त्रलाई बलियो बनाउन मतदान गर्नेमात्र होइन, गलत काममा प्रश्न उठाउने आँट पनि उतिकै आवश्यक छ। सुशासनको मार्गचित्र नागरिकको सक्रियता र राज्यको जवाफदेहिताको संगमबाट मात्र तयार हुन सक्छ।

पछिल्लो समय यस्ता समस्यालाई समाजले सामान्यीकरण गर्न खोजेको पाइन्छ। कुनै जागिर खान पर्‍यो भने मैले चिनेकोमध्ये कसले जागिर लगाइदिन सक्छ भनेर पहुँचवालाहरूको सूची तयार गर्नु सामान्य भएको छ। यस्तो अभ्यासले गलत नजिरलाई संस्थागत बनाउने खतरा बढाउनुका साथै सुशासनको आधार कमजोर बनाइरहेको छ।

सभ्य समाजका नागरिक केवल अधिकारमात्र खोज्दैनन्, उनीहरू आफ्नो कर्तव्यप्रति पनि जिम्मेवार हुन्छन् भनिन्छ। सुशासन सरकारकोमात्र जिम्मेवारी होइन। नागरिकको सक्रिय सहभागिता र खबरदारी नभई यो सम्भव हुँदैन। हाम्रो मुलुकको सन्दर्भमा नागरिकले आफ्नो भूमिकाप्रति अझ चेतनशील हुन आवश्यक देखिन्छ। सबैभन्दा पहिले एउटा सचेत नागरिकले आफ्नो अधिकार, कर्तव्य र कानुनी प्रावधानबारे जानकारी राख्नुपर्छ। सरकारका कामकारवाही तथा त्यसको नतिजाबारे सूचनाको हक प्रयोग गरेर निगरानी गरिरहनुपर्छ। राज्यलाई कर तिर्नु, कानुन पालना गर्नु र सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण गर्नु नागरिकका आधारभूत कर्तव्य हुन्। सुशासनको चर्चा गर्दा प्रायः नागरिकले सरकारलाई मात्र दोष दिएको पाइन्छ तर मैले राज्यलाई कसरी योगदान दिइरहेको छु, आफ्नो कामप्रति कत्तिको इमानदार छु, कानुनको पालना गर्ने विषयमा कत्तिको संवेदनशील छु, पहुँचको प्रयोग गरेर फाइदा लिने काम आफूबाट भएको छ/छैन, सार्वजनिक स्थानमा फोहोर गर्ने, ट्राफिक नियम उल्लंघन गर्ने काम मबाट भयो कि लगायतका विषयमा स्वमूल्यांकन गर्न आवश्यक छ। नियम उल्लंघन गर्ने, कर छल्ने, सार्वजनिक सम्पत्तिको दुरूपयोग गर्नेजस्ता व्यवहारले सुशासनलाई फक्रन दिँदैन। भ्रष्टाचारविरुद्ध आवाज उठाउनु नागरिकको अर्को महत्त्वपूर्ण जिम्मेवारी हो। समाजमा हुने अनियमितता देखेर पनि चुप बस्नु भनेको त्यसलाई मौन समर्थन गर्नु हो। 'हाइ प्रोफाइल' नै संलग्न रहेको भनिएको भुटानी शरणार्थीदेखि वाइडबडी विमान खरिद प्रकरण, मेलम्चीलगायत विभिन्न परियोजनाका ढिलासुस्तीजस्ता विषयमा हामीले राज्यलाई कसरी खबरदारी गर्‍यौं ? लोकतन्त्रमा गलत कार्यलाई रोक्न नागरिकको आवाज नै सबैभन्दा ठूलो शक्ति हो। यस्ता

(क्रमशः पृष्ठ ञ मा)

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना
१३ औं वार्षिकोत्सव
प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले निरन्तररूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा राष्ट्रिय दैनिकको उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।
TRUST INTERNATIONAL OVERSEAS PVT. LTD.
Sanepa-2, Lalitpur, Nepal. Tel :+977-1-5915798, 5915799
E-mail : trustinternational4415@gmail.com
website:www.trustintloverseas.com

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना
प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले निरन्तररूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद अवसरमा यस प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।
Govt. license 559/062/063
Swift Gurkha International Pvt. Ltd.
Samakhusi, Tokha Road, Ktm, Nepal.
Tel: +9771 4352128, 4389471, 4350987, 9823726091

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना
प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रुपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।
Future Star Manpower Pvt. Ltd.
Govt. license 397/060/061
Future Star Manpower Pvt. Ltd.
Samakhushi, Townplaning, Kathmandu, Nepal, (Kathmandu)
Phone : +977-1-4960576, 4950719, 9810101810, 9813916322
E-mail : futurestarmp397@gmail.com, Website : www.futurestarmanpower.com

गरिमा विकास बैंक लिमिटेड
Garima Bikas Bank Limited
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट 'ख' वर्गको इजाजतपत्रप्राप्त संस्था

गरिमा सुरक्षित
तलब खाता
Insurance upto 500,000*
0 MINIMUM Zero Balance
FREE Debit Card*
FREE Mobile/Web Banking*
*शर्तहरू लागू हुनेछ

सभ्य समाज...

भ्रष्टाचारविरुद्ध आवाज उठाउनु नागरिकको अर्को महत्त्वपूर्ण जिम्मेवारी हो । समाजमा हुने अनियमितता देखेर पनि चुप बस्नु भनेको त्यसलाई मौन समर्थन गर्नु हो । 'हाइ प्रोफाइल' नै संलग्न रहेको भनिएको भुटानी शरणार्थीदेखि वाइडबडी विमान खरिद प्रकरण, मेलम्चीलगायत विभिन्न परियोजनाका ढिलासुस्तीजस्ता विषयमा हामीले राज्यलाई कसरी खबरदारी गर्‍यौं ? लोकतन्त्रमा गलत कार्यलाई रोक्न नागरिकको आवाज नै सबैभन्दा ठूलो शक्ति हो । यस्ता गतिविधि नियन्त्रण गर्न नागरिक सजग हुन आवश्यक छ । साथै, आफ्नो अमूल्य मतको प्रयोग गरेर योग्य प्रतिनिधि चयन गर्नु पनि उत्तिकै आवश्यक छ । नागरिकले आफ्नो मतको सही प्रयोग गर्न नसके शासन प्रणालीमा सुधारको अपेक्षा गर्नु व्यर्थ हुन्छ ।

सुशासनको सफलता केवल कानुनमामात्र नभई यसको व्यावहारिक कार्यान्वयन र नागरिकको सक्रियतामा निर्भर हुने कुरा अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यासहरूले देखाएका छन् । नर्वे, स्वीडेन, फिनल्याण्डजस्ता देशहरूमा नागरिक र सरकारबीचको विश्वास अत्यन्त उच्च भएको पाइन्छ । त्यहाँ सरकारका निर्णय खुला हुन्छन् र नागरिकलाई सूचना सहजरूपमा उपलब्ध हुन्छ । नागरिकले सरकारी खर्च, नीति निर्माण र प्रशासनिक निर्णयबारे सजिलै जानकारी पाउन सक्छन् । यसले सरकारलाई सधैं पारदर्शी र नागरिकप्रति उत्तरदायी बनाइ राख्छ ।

डिजिटल शासन (इ-गभर्नेन्स)लाई सुशासनको अर्को महत्त्वपूर्ण आधारका रूपमा लिइन्छ । धेरै विकसित देशमा कर तिर्ने, नागरिकतासम्बन्धी सेवा, व्यवसाय दर्ता, मतदान गर्ने, स्वास्थ्य सेवा, शिक्षासम्बन्धी प्रक्रियालगायतका काम गर्न परे अनलाइनमार्फत सेवा पइन्छ । यसले मानिसको समयमात्र बचाउँदैन, भ्रष्टाचारको सम्भावना पनि घटाउँछ । राज्यले दिने सेवा प्रविधिमैत्री भए मानवीय हस्तक्षेप कम हुन्छ, जसकारण सेवा प्रविधिमार्फत स्वचालित हुन्छ र अनियमितता हुने सम्भावना पनि न्यून हुन्छ ।

सिंगापुरजस्ता देशले कडा कानुनी कार्यान्वयन र शून्य सहनशीलताको नीति अपनाएका छन् । त्यहाँ सानो गल्तीमा पनि कडा कारबाही हुने भएकाले नियम उल्लंघन गर्ने हिम्मत गर्न गाह्रो छ । केही पनि आफ्नो पद, शक्ति वा पहुँचका आधारमा कानुनभन्दा माथि हुन सक्दैन । नियम उल्लंघन गर्नेहरूलाई तुरुन्त कारवाही हुने भएकाले त्यस्ता मुलुकका नागरिक अनुशासित भएको पाइन्छ ।

नागरिक सहभागिता अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यासको अर्को महत्त्वपूर्ण पक्ष हो । युरोपका जर्मनी, स्वीट्जरल्याण्डलगायत धेरै देशमा नीति निर्माण प्रक्रियामा नागरिक प्रत्यक्ष सहभागिता हुन पाउँछन् । यस्ता मुलुकले सार्वजनिक छलफल, सुझाव संकलन र जनमत आदिको आधारमा निर्णयहरू लिने गरेका छन् । यसले नीतिलाई व्यावहारिक र जनमुखी बनाउँछ । साथै, नागरिक स्वयं पनि जिम्मेवार हुन्छन् । राज्यलाई कर तिर्ने, नीति नियमको पालना गर्ने र सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण गर्ने विषयमा उनीहरू सचेत हुन्छन् ।

नेपालले यस्ता अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यासबाट धेरै कुरा सिक्न सक्छ । यद्यपि हाम्रो स्थानीय सन्दर्भ, सामाजिक संरचना र आर्थिक अवस्थालाई भने ध्यानमा राख्न आवश्यक छ । कानुनको कार्यान्वयनविना सुधार सम्भव हुँदैन । त्यसैले हाम्रो परिप्रेक्षमा कार्यान्वयनको पक्षलाई सुदृढ बनाउन जोड दिनुपर्छ । डिजिटल प्रविधिको विस्तार गरेर सरकारी सेवा अनलाइनमार्फत उपलब्ध गराउँदा पारदर्शिता बढ्छ र नागरिकलाई सहज हुन्छ । साथै, अख्तियार, न्यायपालिका र अन्य नियामक निकायलाई स्वतन्त्र भएर काम गर्ने वातावरणको सुनिश्चित गर्नुपर्छ । योसँगै नागरिकलाई चेतनशील, जिम्मेवार अनुशासित बनाउन अत्यावश्यक छ । यसका लागि शिक्षा प्रणालीमा व्यापक सुधार आवश्यक देखिन्छ । सामाजिक मूल्यमान्यताका रूपमा इमान्दारिता, अनुशासन र उत्तरदायित्वलाई स्थापित गर्नुपर्छ ।

सभ्य समाज र सुशासन एकै सिक्काका दुई पाटा हुन् । सुशासनको वास्तविक सुरुवात सिंहदरबारबाट मात्र होइन, नागरिकको सोच र व्यवहारबाट हुन्छ । जब नागरिकले आफ्नो मतको सही प्रयोग गर्छन् र चुनिएका प्रतिनिधिमाथि निरन्तर खबरदारी गर्छन्, तबमात्र सुशासन नाराबाट व्यवहारमा परिणत हुन्छ । लोकतन्त्रलाई बलियो बनाउन मतदान गर्नेमात्र होइन, गलत काममा प्रश्न उठाउने आँट पनि उत्तिकै आवश्यक छ । सुशासनको मार्गचित्र नागरिकको सक्रियता र राज्यको जवाफदेहिताको संगमबाट मात्र तयार हुन सक्छ ।

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना
१३
प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौँ ।
Fine Job Recruitment Pvt. Ltd.
Gyanjyoti Marga-4, Maharajgung, Kathmandu
Phone No. 01-4110722 / 4110721, 9801061512, GPO Box No.:- 6163
E-mail : finejobrecruitment@gmail.com, web:- www.finejob.com.np

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना
१३
प्रभाव राष्ट्रिय दैनिकले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौँ ।
Govt. License 1284/074/75
S.N. Recruiting Service Pvt Ltd
Nagarjun-2, Kathmandu, Nepal
Tel: 014890823, 9803334884,
E-mail : snrecruitingnepal@gmail.com

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना
१३
प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौँ ।
Al Kausar Human Resource Pvt.Ltd.
(Makawanpur Overseas Pvt. Ltd.)
Gairigaun - Tinkune, Kathmandu, Nepal Tel: +977 1 4442794
E-mail : alkausar.hrm@gmail.com

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना
१३
प्रभाव राष्ट्रिय दैनिकले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौँ ।
Govt. license. 537/061/62
Mashareq International Overseas Pvt.ltd
Sinamangal-9, Kathmandu, Nepal,
Tel: +977-1-4599763, 458335, 985-1018169
Email: mashareqoverseas@gmail.com,
Website: www.mashareqoverseas.com.np

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना
१३
प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौँ ।
I.M.G. Nepal Pvt. Ltd.
Lalitpur Metropolitan City-13,Ekantakuna, Lalitpur
Ph. No: +977-015415570, 9851065124, 9767488184/9801166991
Email : imgnepal2@gmail.com
Govt.lic. No. 1777/082/083

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना
१३
प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौँ ।
Mrs. Urmila Tamang
Langtang Skills Academy Pvt Ltd
Tel: 014971229, 9818510349
Email: langtangskills@gmail.com, Web: www.langtangoverseas.com
Govt. License 1643/080/081

www.jbbl.com.np
ज्योति विकास बैंक लि.
JYOTI BIKASH BANK LTD.
More than a Bank
परिवर्तनको ज्योति
नारी सम्मान बचत खाता
आत्मनिर्भरता तथा सम्मानको लागि

नि:शुल्क डेबिट कार्ड र मोबाइल बैंकिङ सुविधा
खाता खोल्ने बित्तिकै रु. १०० मोबाइल TOP-UP
लकर सेवा ५०% सम्म छुट
मासिक ब्याज भुक्तानी

सुशासनको परीक्षाः घण्टी बज्यो, पालो डेलिभरीको

वैकुण्ठ भण्डारी

नेपालमा बढ्दै गएको बेथिति, भ्रष्टाचार, परिवारवाद, दलगत स्वार्थका कारण आजित युवाहरूको आक्रोश गत भदौ २३ र २४ गतेको जेन-जी विद्रोहमा पोखियो । सामाजिक सञ्जालमाथिको प्रतिबन्धलाई लिएर शान्तिपूर्ण विरोध भएको भनिएता पनि त्यसभित्र अनगिन्ती रडहरू अझै पनि पर्दा पछाडि नै छन् ।

२०४६ सालमा प्रजातन्त्र प्राप्तिअघिसम्म निर्दलीय पञ्चायती व्यवस्थाले नागरिकहरूको हक अधिकार कुण्ठित गरेकै कारण विद्रोह गर्नु परेको इतिहासलाई देखाउँदै प्रजातन्त्रलाई शिशु प्रजातन्त्र भन्ने राजनीतिक नेतृत्वहरू आफै बेमेल हुँदा २०४८ सालको आमनिर्वाचनमा बहुमत प्राप्त कांग्रेसको नेतृत्वका सरकार गठन भए पनि आन्तरिक लडाईका कारण तत्कालीन प्रधानमन्त्री गिरिजाप्रसाद कोइरालाले उपनिर्वाचन गरे ।

पञ्चायतकालमा सीमित व्यक्ति र दरबारनिकटले मात्र राज्यको ढुकुटी दोहन गरे भन्ने आरोप लगाउँदै प्रजातान्त्रिक लडाईमार्फत बहुदलीय प्रजातन्त्र प्राप्तिपछि मुलुकलाई दलीय भागबण्डामा करिब ३५ वर्ष घिसार्ने काम भयो ।

पञ्चायतकालमा टेबलमुनिबाट चल्ने घुस प्रजातन्त्र प्राप्तिपछि टेबलमाथिबाट नै चल्न थाल्यो । भ्रष्टाचारको बीउमा मलजल बढ्यो । भ्रष्टाचारको बीउ रोपिरहँदा प्रशासन संयन्त्रमा प्रवेश गरेका कर्मचारीहरू अधिकांश अहिले नीति निर्माण गर्ने तहमा पुगेका छन् । जसले भ्रष्टाचार र बेथिति नियालेकामात्र छैनन् । नेताको टाउको देखाएर नेतासँगै भ्रष्टाचारमा रमाइरहेका पनि छन् ।

> प्रधानमन्त्री वालेन्द्र शाहबाट देशभित्रमात्र होइन देशबाहिर रहेका नेपालीहरूले पनि ठूलो अपेक्षा गरेका छन् । त्यसकारण पनि विभेदपूर्ण संविधान संशोधन गर्दै कानुनी संरचनालाई बलियो बनाउनु अपरिहार्य छ । भ्रष्टाचार नियन्त्रणका लागि विभिन्न कानुन भए पनि तिनको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा कमजोर बनाइएको छ । जसले कानुन कार्यान्वयन गर्ने हो उही भ्रष्टाचारमा रमाइरहेको छ । त्यसैले पनि ऐन, नियम र नीतिहरूलाई समयानुकूल परिमार्जन गर्दै कार्यान्वयन पक्षलाई कडाइका साथ अघि बढाउनु आवश्यक छ ।

त्यही भ्रष्टाचार र बेथितिको अन्त्य र मौलिक हक सुरक्षा गर्ने भन्दै ४६ सालमा प्रजातन्त्र प्राप्तिपछि जनताले सुख भोग गर्न पाउँछन् भन्ने 'ललिपप' देखाए पनि त्यो सफल हुन सकेन । संसदीय व्यवस्था काम छैन भन्दै २०५२ फागुन १ माओवादीका नामबाट सशस्त्र द्वन्द्व सुरु भयो । जनयुद्धका नामबाट गरिएको १० वर्षे युद्धले मुलुकलाई साँच्चै नै परिवर्तन ल्याउने आशा र अपेक्षा गर्दै युद्धमा होमिएकाहरू वा युद्धमा परेर १७ हजार नागरिकले ज्यान गुमाए । समाजवाद ल्याउँछु भनेर नेतृत्व लिनेहरू उही पुँजीवादीहरूसँग सहवासमा लागे ।

२०६२/६३ मा सबै दल मिलेर जनआन्दोलन गरे । जंगलमा रहेका र सहरमा रहेकाहरूले मुट्ठु जोडेर हिँडे । व्यवस्था परिवर्तन गर्न सफल भए । तर अवस्था भने आफ्नोमात्र परिवर्तन गरे, जनताको अवस्था उही रह्यो ।

सुशासन र भ्रष्टाचार न्यूनीकरणले मात्र नेपालजस्तो विकासोन्मुख देशका लागि अत्यन्तै महत्त्वपूर्ण विषय भएको भन्दै चर्का भाषण गर्दै जनताको आश्वासन थपिँदै गए । सुशासनलेमात्र राज्यका स्रोत साधनको प्रभावकारी उपयोग, सेवाको समान पहुँच र नागरिकको विश्वास कायम गर्न सक्छ भन्नेमा कसैको दुईमत रहेन । तर, भ्रष्टाचारमा लीप्त हुँदै नागरिकहरूमाथि ऋणको भारी बोकाउने काम दिनप्रतिदिन बढ्दै गयो ।

भ्रष्टाचारले विकास प्रक्रियालाई अवरुद्ध पार्दै आर्थिक, सामाजिक र राजनीतिक संरचनालाई कमजोर बनाउँदै समाजलाई नै दिग्भ्रमित बनाउने काम निरन्तर चलि नै रह्यो । २०४६ सालदेखि जनताले करिब ३६ वर्षसम्म निरन्तर दलहरूको स्वार्थ, नातावाद, परिवारवाद भन्दा टाढा नदेखिएपछि लाखौं युवापुस्ता विदेसिन बाध्य भयो । शिक्षा र रोजगारीका लागि पलायनको विकल्प भएन । हरेक क्षेत्रमा देखिएको निराशा चरम बनिसकेको थियो ।

त्यही चरम निराशाको परिणाम बेथिति र भ्रष्टाचार अन्त्यका लागि जेन-जी पुस्ताको विद्रोहले २४ घण्टाको अवधिमा मुलुकभर महत्त्वपूर्ण वस्तुहरू र भ्रष्टाचार आरोप लागेका नेतृत्वको भवन खरानी बनायो । त्यही खरानीको जगबाट उठेर भएको फागुन २१ गतेको निर्वाचनले नयाँ शक्तिको उदय गरिदिएको छ । जसले नेपालमा नयाँ प्रकारको राजनीतिक चेतना र अपेक्षा जन्माएको पनि छ । यो पुस्ताले पारदर्शिता, उत्तरदायित्व, समान अवसर र परिणाममुखी शासन खोजिरहेको छ । परम्परागत राजनीतिक शैली, नातावाद, भ्रष्टाचार र विशेषाधिकारप्रति उनीहरूको असन्तुष्टि खुलेर प्रकट भइरहेको छ । यही सन्दर्भमा 'बालेन शैली' नेतृत्व (परिणाममुखी, प्राविधिक रूपमा सक्षम, निर्णयमा साहसी र सार्वजनिक उत्तरदायित्वमा दृढ) नेपालमा सुशासन स्थापना गर्ने एउटा सम्भावित मोडेलका रूपमा देखिन्छ । अर्थात् सरकार गठन भएको १३ दिनभित्रै सरकारमा सामेल मन्त्रीको विवाद आएपछि तत्काल मन्त्री पदबाट हटाइएको छ । अनि मन्त्री पदको शपथ ग्रहण गरेको २७ दिनमा नै गृहमन्त्रीले राजीनामा दिनुपर्ने बाध्यकारी अवस्था बनाएको छ । यदि यस्तो नेतृत्व राष्ट्रिय तहमा सुदृढरूपमा स्थापित भयो भने सुशासन र भ्रष्टाचार न्यूनीकरणका लागि केही ठोस काम हुन्छ भन्नेमा यी दुई मन्त्रीको बर्खास्तगीले पुष्टि गरिदिएको छ ।

अहिले सरकारको नेतृत्व हाँकिरहेको प्रधानमन्त्री बालेन्द्र शाहबाट देशभित्रमात्र होइन देशबाहिर रहेका नेपालीहरूले पनि ठूलो अपेक्षा गरेका छन् । त्यसकारण पनि विभेदपूर्ण संविधान संशोधन गर्दै कानुनी संरचनालाई बलियो बनाउनु अपरिहार्य छ ।

भ्रष्टाचार नियन्त्रणका लागि विभिन्न कानुन भए पनि तिनको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा कमजोर बनाइएको छ । जसले कानुन कार्यान्वयन गर्ने हो उही भ्रष्टाचारमा रमाइरहेको छ । त्यसैले पनि ऐन, नियम र नीतिहरूलाई समयानुकूल परिमार्जन गर्दै कार्यान्वयन पक्षलाई कडाइका साथ अघि बढाउनु आवश्यक छ । अख्तियार दुरूपयोग अनुसन्धान आयोग, राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र, सम्पत्ति शुद्धीकरण विभागजस्ता ठाउँमा निश्कलंक व्यक्तिहरू जसले सरकारी पदमा रहेको व्यक्तिलाई नियुक्ति दिँदै भ्रष्टाचारसम्बन्धी मुद्दाहरू छिटो छरितो रूपमा टुंग्याउन विशेष अदालत तथा न्यायिक प्रक्रियालाई चुस्त बनाउनुपर्छ । न्यायमा पहुँच र दण्डहीनताको अन्त्य नगरेसम्म भ्रष्टाचार नियन्त्रण सम्भव छैन भन्ने कुरा भुल्नु हुँदैन ।

पूर्वभिआइपीको सुविधा खारेज गरौं

सबैभन्दा पहिले, पूर्वभिआइपीहरूको अत्यधिक सुविधा खारेज गर्ने विषय अत्यन्तै महत्त्वपूर्ण छ । नेपालमा प्रधानमन्त्री, मन्त्री, उच्चपदस्थ अधिकारीहरूले पदबाट बाहिरिएपछि पनि सरकारी स्रोतबाट सुविधा लिने प्रचलन छ, जसले राज्यकोषमा अनावश्यक भार परिरहेको छ । जनताले तिरेको करबाट केही व्यक्तिलाई जीवनभर विशेषाधिकार दिनु लोकतान्त्रिक मूल्यसँग मेल खाँदैन । त्यसैले 'पदमा रहुन्जेलमात्र सुविधा' भन्ने सिद्धान्त लागू गरिनुपर्छ ।

प्रधानमन्त्री, राष्ट्रपतिलगायतका उच्च पदाधिकारीहरूका लागि पनि यही सिद्धान्त लागू हुनुपर्छ । पदावधि सकिएपछि उनीहरूलाई सामान्य नागरिकसरह व्यवहार गरिनुपर्छ, आवश्यक सुरक्षाबाहेक अन्य सुविधा हटाइनुपर्छ । यसले राज्यका स्रोतहरूलाई प्राथमिकताका क्षेत्रमा प्रयोग गर्न मद्दत पुऱ्याउँछ, यी खर्चहरू शिक्षा, स्वास्थ्य र पूर्वाधार विकास लगानी गर्नुपर्दछ ।

अर्को महत्त्वपूर्ण पक्ष भनेको नातावाद र राजनीतिक आधारमा गरिने नियुक्तिहरूको

(क्रमशः पृष्ठ ञ मा)

घण्टी बज्यो...

नेपालको प्रशासनिक संरचनामा राजनीतिक पहुँचका आधारमा हुने नियुक्तिहरूले दक्षता र निष्पक्षतालाई कमजोर बनाइरहेको छ। यदि वालेन्द्र नेतृत्वले सुशासन ल्याउन चाहन्छ भने सबै नियुक्ति प्रक्रियालाई पूर्णरूपमा योग्यता, प्रतिस्पर्धा र पारदर्शितामा आधारित बनाउनुपर्छ। सार्वजनिक सेवा आयोगजस्ता निकायहरूलाई अझ सशक्त र स्वतन्त्र बनाउँदै, कुनै पनि राजनीतिक हस्तक्षेपलाई कडाइका साथ रोक्नुपर्छ। हाल विद्यमान रहेका कतिपय आयोग, संस्थान, परिषद्जस्ता सरकारी कार्यालय कार्यकर्ता भर्ती केन्द्रका रूपमा परिचित छन्। अनावश्यक आयोगहरू तत्काल खारेज गर्नुपर्दछ।

तर, यो प्रक्रिया भावनात्मक होइन, विधिसम्मत र प्रमाणमा आधारित हुनुपर्छ। जसले नियमविपरीत नियुक्ति पाएका छन्, उनीहरूलाई हटाउनु आवश्यक हुन्छ, तर योग्य व्यक्तिलाई केवल राजनीतिक कारणले हटाउनु न्यायोचित हुँदैन। त्यसैले 'सुधार' र 'प्रतिशोध' बीच स्पष्ट भिन्नता राख्नु जरुरी छ।

सम्पत्ति शुद्धीकरण र अवैध सम्पत्तिको राष्ट्रियकरण अर्को क्रान्तिकारी कदम हुन सक्छ। नेपालमा लामो समयदेखि भ्रष्टाचार, कर छली, अनियमितता र अवैध आर्जनबाट ठूलो मात्रामा सम्पत्ति संकलन भएको छ। यदि यी सम्पत्तिहरूको निष्पक्ष छानबिन गरी अवैध प्रमाणित भएमा राज्यले राष्ट्रियकरण गर्नुपर्छ। यसका लागि शक्तिशाली, स्वतन्त्र र प्राविधिकरूपमा सक्षम निकाय आवश्यक हुन्छ, जसले कुनै पनि राजनीतिक दबावबिना काम गर्न सकोस्। र, त्यसबाट प्राप्त सम्पत्तिबाट युवाहरूलाई विदेश पलायन हुनबाट रोक्न उत्पादनशील क्षेत्रमा लगानी गर्दै उद्योग कलकारखाना स्थापना गर्नु पर्दछ।

तर यहाँ सावधानी पनि आवश्यक छ। सम्पत्ति

> सुशासन र भ्रष्टाचार नियन्त्रण कुनै एकदिनमा हासिल हुने लक्ष्य होइन। यो निरन्तर सुधार, कडा प्रतिबद्धता र समन्वयको परिणाम हो। नेपाल सरकारले कानुनी, संस्थागत, प्रशासनिक र सामाजिक सबै पक्षलाई समेटेर समग्र सुधार कार्यक्रम लागू गर्नुपर्छ। नागरिक, सरकार र निजी क्षेत्रबीच सहकार्य गर्दै इमान्दार र पारदर्शी शासन प्रणाली निर्माण गर्न सकेमामात्र देशले दिगो विकासको बाटो समात्न सक्छ।

राष्ट्रियकरणको प्रक्रिया कानुनीरूपमा स्पष्ट, पारदर्शी र प्रमाणमा आधारित हुनुपर्छ। अन्यथा, यसले लगानीको वातावरण बिगार्न सक्छ र निजी क्षेत्रलाई त्रसित बनाउँछ। त्यसैले 'अवैध सम्पत्तिमात्र' राष्ट्रियकरण गर्ने स्पष्ट मापदण्ड बनाइनुपर्छ। बरु अकूत सम्पत्ति कमाएकाहरूको नामबाट उद्योगको नामाकरण गरी सो उद्योगमा कसरी सो उद्योग स्थापना भयो भन्ने शिलालेख राख्ने गर्दा इतिहासमा रहने र भविष्यमा भ्रष्टाचार गर्नेहरूमाथि नैतिक संकट पर्दछ।

राष्ट्रियकरणबाट प्राप्त स्रोतलाई उत्पादनशील क्षेत्रमा लगानी गर्नु अर्को महत्त्वपूर्ण पक्ष हो। नयाँ उद्योग स्थापना गरेर युवाहरूलाई रोजगारी सिर्जना गर्नु आवश्यक छ। नेपालमा बेरोजगारी ठूलो समस्या हो, विशेषगरी युवाहरू विदेसिन बाध्य भइरहेका छन्। यदि राज्यले उद्योग, कृषि, पर्यटन, प्रविधिलगायतका क्षेत्रमा लगानी बढायो भने आन्तरिक रोजगारी सिर्जना हुन सक्छ।

वालेन्द्र नेतृत्वले प्रविधिको प्रयोगलाई प्राथमिकता दिनुपर्छ। डिजिटल गभर्नेन्स भ्रष्टाचार घटाउने प्रभावकारी माध्यम हो। वालेन्द्र स्वयं महानगरको प्रमुख हुँदा र उनी आउनुपूर्वदेखि नै सुरुवात भएको अनलाइन सेवालाई सबै सरकारी कार्यालयमा अनिवार्य गराउने, भुक्तानी प्रणाली डिजिटल बनाउने, सार्वजनिक खरिद प्रक्रिया ई-टेण्डरिङमार्फत गर्नेजस्ता उपायहरूले मानव हस्तक्षेप घटाउनुका साथै पारदर्शिता बढाउने छ।

सार्वजनिक खरिद प्रणाली नेपालमा भ्रष्टाचारको प्रमुख क्षेत्र हो। ठेक्का प्रक्रियामा हुने मिलेमतो, कमिसन र अनियमितता रोक्न कडा निगरानी आवश्यक छ। सबै ठेक्का विवरण सार्वजनिक पोर्टलमा राख्ने, प्रतिस्पर्धात्मक बोलपत्र अनिवार्य गर्ने र अनुगमन संयन्त्र सुदृढ बनाउने कार्य आवश्यक छ।

राजनीतिक इच्छाशक्तिबिना कुनै पनि सुधार सम्भव हुँदैन। वालेन्द्र नेतृत्वको मुख्य बल नै यही हो, निर्णय गर्ने क्षमता र दबावसँग नडराउने प्रवृत्ति। यदि यस्तो नेतृत्व राष्ट्रिय तहमा विस्तार भयो भने, भ्रष्टाचारविरुद्ध 'शून्य सहनशीलता' नीति कडाइका साथ लागू गर्न सकिन्छ।

सरकारलाई बलियो बनाउनका लागि नागरिक सहभागिता पनि उत्तिकै महत्त्वपूर्ण छ। जेन-जी पुस्ता सामाजिक सञ्जालमार्फत सक्रिय छ, उनीहरूले सरकारलाई निरन्तर निगरानीमा राख्न सक्छन्। सरकारले पनि नागरिकको सुझाव, गुनासो र प्रतिक्रिया सुन्ने प्रणाली विकास गर्नुपर्छ। 'ओपन गभर्नेन्स' मोडेल अपनाउँदै, निर्णय प्रक्रियामा नागरिकलाई सहभागी गराउनु आवश्यक छ।

शिक्षा प्रणालीमा सुधार गर्दै केवल सैद्धान्तिक शिक्षा होइन, नैतिकता, इमान्दारिता र नागरिक उत्तरदायित्वसम्बन्धी मूल्यहरू समावेश गर्दै प्राविधिक शिक्षालाई जोड दिइनुपर्छ। विद्यालय वा उच्च शिक्षालयहरूको वर्गीकरण गरी सरकारले नै शुल्क निर्धारण गर्ने हो भने सरकारमाथि विश्वास बढ्नुका साथै अभिभावकहरूलाई पनि ठूलो राहत हुने छ। पछिल्लो समय नेपाली सञ्चारमाध्यमहरूको भूमिकामाथि प्रश्न उठिरहेको छ। सुशासन र भ्रष्टाचार न्यूनीकरण गर्नका लागि सञ्चार क्षेत्रले पनि उत्तिकै भूमिका निर्वाह गर्न सक्छ। त्यसका लागि निष्पक्ष सञ्चारमाध्यम र सञ्चारकर्मीको खडेरी

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना

१३

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले निरन्तररूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद अवसरमा यस प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

Believable Overseas Pvt Ltd
Govt. license 1283/074/75
Believable Overseas Pvt.ltd.
Mahaharajgunj, Sallaghari, Kathmandu, Nepal
Contact: 01-4378500 , 014017815
E-mail : believableoverseas@gmail.com

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना

१३

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

Govt. License No. 1331/074/75
Kalika Human Resource Pvt Ltd
Basundhara, Kathmandu, Nepal
Tel: +977-01-4987803, 4965281
Email: kalikahuman1331@gmail.com Web: www.kalikahuman.com.np

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले निरन्तररूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद अवसरमा यस प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

Sampaanata Overseas Pvt. Ltd. Kathmandu
Govt. License 1579/079/080
SAMPAANATA OVERSEAS PVT. LTD.
Koteshwor-32, Kathmandu, Nepal
Tel: 01-5918931, 5918932, Tel: 01-5913054, Mobile No : 9802352700
E-mail: infosampaanta@gmail.com, info@sampaanataoverseas.com Web: www.mpaanataoverseas.com

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना

१३

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

Govt. License 1676/080/081
Interpid Recruitment Services Pvt. Ltd
Sinamangal-9, Kathmandu
Tel: + 977-1-4560530/4560531, 9842749866, 9851405196,9802368141
E-mail: info@interpidhr.com, Web: www.interpidhr.com

साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरेशन लिमिटेड द्वारा प्रवर्द्धित STC ग्याँस
तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

- ISI स्टाण्डर्डको भित्र बाहिर रबर कोट र बीचमा स्टिलको जाली भएको ३ तहको होजपाइप
- उच्च गुणस्तरको रेगुलेटर
- पुन: प्रयोग गर्न न सकिने प्लाष्टिक सिल भएको सिलिण्डर
- कम्प्युटर प्राविधिबाट चल्ने प्लान्ट, तौलमा सोह्रै आना ढुक्क हुनुहोस्

मेट्रो काठमाडौं ग्याँस इण्डष्ट्रिज लिमिटेड
ईमेल : metro@stcnepal.com

साल्ट ट्रेडिङ्ग समूहका उत्कृष्ट खाद्य बस्तुहरु

घण्टी बज्यो...

परेको देखिन्छ । स्वतन्त्र र जिम्मेवार पत्रकारिताले भ्रष्टाचारका विषय उजागर गर्न मद्दत गर्छ । सरकारले प्रेस स्वतन्त्रताको सम्मान गर्दै, सूचनाको पहुँच सुनिश्चित गर्दै सञ्चारमाध्यम र सञ्चारकर्मीहरूको दिगोपनाका लागि मापदण्डसहित राज्यको तर्फबाट गर्नुपर्ने विभिन्न खाले सहयोग गर्नुपर्दछ । न कि पछिल्लो निर्णयजस्तै सरकारी सञ्चारमाध्यमलाई सेवामूलकभन्दा नाफामूलक बनाउने कार्य गरिनु हुन्न ।

बालेन्द्र नेतृत्वले साहसी निर्णय, पारदर्शिता, प्रविधिको प्रयोग र जनउत्तरदायित्वलाई केन्द्रमा राखेर शासन चलाउन सकेमा नेपालमा सुशासन स्थापना र भ्रष्टाचार न्यूनीकरण सम्भव छ । तर, यो यात्रा सजिलो छैन । पुराना संरचना, स्वार्थ समूह र राजनीतिक दबाबले अवरोध सिर्जना गर्ने छन् । त्यसैले निरन्तरता, धैर्यता र जनसमर्थन अत्यन्त आवश्यक हुन्छ । यदि सरकार र नागरिक मिलेर काम गरे भने नेपाललाई पारदर्शी, उत्तरदायी र समृद्ध राष्ट्र बनाउने लक्ष्य अवश्य हासिल गर्न सकिन्छ ।

अब यसो गरौं:

- पारदर्शिता र उत्तरदायित्व बढाउनु महत्त्वपूर्ण छ । सरकारी निकायहरूले गरेका निर्णय, खर्च र कार्यक्रमहरूको विवरण सार्वजनिकरूपमा उपलब्ध गराउनुपर्छ । सूचना प्रविधिको प्रयोग गरेर इ-गभर्नेन्स प्रणाली विस्तार गर्दा नागरिकले सहजरूपमा जानकारी पाउन सक्छन् र भ्रष्टाचारका अवसरहरू घट्छन् । उदाहरणका लागि अनलाइन सेवा, डिजिटल भुक्तानी प्रणाली र सार्वजनिक खरिद प्रक्रियालाई पारदर्शी बनाउँदा अनियमितता रोक्न सकिन्छ ।
- प्रशासनिक सुधार आवश्यक छ । सरकारी कर्मचारीहरूको नियुक्ति, पदोन्नति र सरुवामा राजनीतिक हस्तक्षेप अन्त्य गरिनुपर्छ । योग्यतामा आधारित प्रणाली विकास गर्दा कर्मचारीहरूको मनोबल बढ्छ र भ्रष्टाचारको सम्भावना घट्छ । साथै, नियमित तालिम, क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम र आचारसंहिताको कडाइका साथ पालना गराउनु जरुरी छ ।
- स्वतन्त्र र सशक्त निगरानी निकायहरूको भूमिका बलियो बनाउनुपर्छ । भ्रष्टाचार अनुसन्धान गर्ने निकायहरूलाई राजनीतिक दबाबबाट मुक्त राख्नुपर्छ । यस्ता निकायहरूले निष्पक्षरूपमा अनुसन्धान गर्न सक्ने वातावरण निर्माण गर्नु आवश्यक छ । साथै, आन्तरिक लेखापरीक्षण र बाह्य अडिट प्रणालीलाई मजबुत बनाउँदै अनियमितता पहिचान गर्ने संयन्त्रलाई प्रभावकारी बनाउनुपर्छ ।
- राजनीतिक इच्छाशक्ति अत्यन्तै महत्त्वपूर्ण हुन्छ । जबसम्म नेतृत्व तहबाट नै भ्रष्टाचारप्रति शून्य सहनशीलताको नीति अपनाइँदैन तबसम्म तल्लो तहसम्म सुधार सम्भव हुँदैन । राजनीतिक दलहरू भित्रै पारदर्शिता, आन्तरिक लोकतन्त्र र आर्थिक अनुशासन कायम गर्नुपर्छ ।
- नागरिक सहभागिता र जनचेतना अभिवृद्धि गर्नुपर्छ । सुशासन केवल सरकारको जिम्मेवारीमात्र होइन, नागरिकको पनि हो । नागरिकहरूले आफ्ना अधिकार र कर्तव्यबारे सचेत भई अनियमितताविरुद्ध आवाज उठाउनुपर्छ । नागरिक समाज, सञ्चारमाध्यम र गैरसरकारी संस्थाहरूले निगरानी र सचेतना फैलाउने काममा सक्रिय भूमिका खेल्न सक्छन् ।
- शिक्षा प्रणालीमा नैतिकता र इमान्दारिताको मूल्य समावेश गर्नुपर्छ । विद्यालयदेखि नै भ्रष्टाचारविरुद्धको चेतना र नैतिक शिक्षालाई प्राथमिकता दिनु आवश्यक छ । दीर्घकालीनरूपमा हेर्दा यसले जिम्मेवार र इमान्दार नागरिक तयार पार्न मद्दत गर्छ ।
- सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई सरल र प्रभावकारी बनाउनुपर्छ । जटिल प्रक्रिया, ढिलासुस्ती र अनावश्यक कागजी प्रक्रिया भ्रष्टाचारको प्रमुख कारण हुन् । सेवाहरूलाई समयबद्ध, सहज र नागरिकमैत्री बनाउँदा सेवाग्राही र सेवाप्रदायकबीचको प्रत्यक्ष सम्पर्क घट्छ, जसले घुस र अनियमितताको सम्भावना कम गर्छ ।
- प्रविधिको अधिकतम् प्रयोग गर्नु जरुरी छ । डिजिटल प्रणालीले मानव हस्तक्षेप घटाएर पारदर्शिता बढाउँछ । उदाहरणका लागि, कर प्रणाली, मालपोत, पासपोर्ट, सवारी दर्ताजस्ता सेवाहरू पूर्णरूपमा अनलाइन गर्दा अनियमितता नियन्त्रण गर्न सकिन्छ ।

अन्त्यमा, सुशासन र भ्रष्टाचार नियन्त्रण कुनै एकदिनमा हासिल हुने लक्ष्य होइन । यो निरन्तर सुधार, कडा प्रतिबद्धता र समन्वयको परिणाम हो । नेपाल सरकारले कानुनी, संस्थागत, प्रशासनिक र सामाजिक सबै पक्षलाई समेटेर समग्र सुधार कार्यक्रम लागू गर्नुपर्छ । नागरिक, सरकार र निजी क्षेत्रबीच सहकार्य गर्दै इमान्दार र पारदर्शी शासन प्रणाली निर्माण गर्न सकेमामात्र देशले दिगो विकासको बाटो समात्न सक्छ ।

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले निरन्तररूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी **१३औं वर्ष**मा प्रवेश गरेको सुखद अवसरमा यस प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको **हार्दिक मंगलमय शुभकामना** व्यक्त गर्दछौं ।

श्री रामहरि कार्की
अध्यक्ष

नेपाल पत्रकार महासंघ परिवार
ललितपुर

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले निरन्तररूपमा आफ्नो प्रकाशनको **१२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा** प्रवेश गरेको सुखद अवसरमा यस प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको **हार्दिक मंगलमय शुभकामना** व्यक्त गर्दछौं ।

Govt. License
1573/079/080

SHREESHA INTERNATIONAL PVT.LTD.
Koteshwor-32, Kathmandu, Nepal
Tel: 01-5918931, 5918932 Mobile No : 9802352700
E-mail: info@shreeshainternational.com, www. shreeshainternational.com

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिकले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी **१३औं वर्ष**मा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै **हार्दिक शुभकामना** व्यक्त गर्दछौं ।

श्री दिपक थापा
अध्यक्ष

श्री तुलसी पूरी
महासचिव

नेपाल लोकतन्त्रिक वैदेशिक रोजगार व्यवसायी एशोसिएसन
नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिकले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी **१३औं वर्ष**मा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै **हार्दिक शुभकामना** व्यक्त गर्दछौं ।

नेपाल वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघ परिवार
Nepal Association Foreign Employment Agencies (NAFEA)
सिफल-७, काठमाडौं, फोन नं. ०१-४५९०९६९, ४५९४४१८, ९८०१०९७८८२

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिकले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी **१३औं वर्ष**मा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको **कामना** व्यक्त गर्दछौं ।

नेपाल आदिवासी जनजाति पत्रकार महासंघ (फोनिज)
Federation of Nepalese Indigenous Journalists (FONIJ)
जिल्ला समिति, काठमाडौं

सिटी एक्सप्रेस
विदेशमा बस्ने नेपालीहरुको रेमिट
किनकि सिटी एक्सप्रेस सजिलो छ, छिटो छ, सुरक्षित छ
CITY EXPRESS MONEY TRANSFER
सिटी एक्सप्रेस मनि ट्रान्सफर
जहाँ नेपाली, त्यहाँ सिटी एक्सप्रेस

+977 1 5970224/5970225 | Toll Free No.: 16600 11 12 13
Scan & Download cityPAY
HIGHEST Tax Payer 2079/80 Remittance Sector
#Cityपठाऔं
CITY EXPRESS GROUP
cityPAY
ctxpress.com cityexpressmt ctxpressmt cityexpressmt

१३ औं वार्षिकोत्सव

बधाई तथा

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिकले आफ्नो प्रकाशनको
यस सुखद् अवसरमा हार्दिक बधाई ज्ञापन
पत्रकारिता तथा प्रकाशनको निरन्त

KAROBAR MEDIA
KAROBARMEDIA Pvt.Ltd.
977-1-5232329 / 5232045
www.karobarmedia.com
karobarmedia@gmail.com
Kamaladi, Kathmandu, Nepal

जोईन मिडिया हाउस प्रा.लि.
Join Media House P. Ltd.
Anamnagar, Kathmandu, Nepal
Tel: 01-4261030, Mob: 9851071408, 9851133942, 9851069943
Email: joinmediahouse@gmail.com

पब्लिक एड्भरटाईजिङ् प्रा. लि.
PUBLIC ADVERTISING PVT. LTD.
शंखमूल, काठमाडौं, नेपाल, फोन: ०१-४७९४३२९
इमेल: publicad75@gmail.com

B&B Cyber/Communication
Basu Thapa Magar
Managing Director
9841021523 / 9851088677
Kalanki Chowk, Kathmandu
DHL Capital Express Buddha Air
Our Services:
Photocopy, Lamination, Printing, Binding, Fax, Typing
Tourist Bus & Buddha Air Ticketing, Designing, Computer Repair
Recharge Cards Advertisement in Kantipur, Kathmandu Post, Nagarik, Annapurna, Aarthik Abhiyan, Naya Patrika & Television, F.M.
Kalanki, Ktm, P.O. Box: 11430 9810123131 9840267171
01-5234322, Fax: 01-5234530 dtcyber86@gmail.com/cyberbb9@gmail.com

Natural Media Pvt. ltd.
नेचुरल मिडिया प्रा.लि.
अनामनगर, काठमाडौं
फोन : ०१-५९२४२२९
Email : naturalmedianepal@gmail.com

Genesis
Arun Adhikari
Cell: 9851025766
Genesis Service Pvt. Ltd.
Baluwatar, Kathmandu
01-4444551, 4425820
ad.dhanus@gmail.com
7 365 DAYS RAPID SERVICE
• Planning • Designing • Advertising

इटहरी खबर
नागेश्वर मिडिया एण्ड एड्भटाइजिङ प्रा.लि.
इटहरी, सुनसरी

क्रियटिभ मिडिया सेन्टर प्रा. लि.
जनकपुरधाम
जनकपुर, धनुषा
विरेन्द्र कुमार साह

BAHAR MEDIA PVT. LTD.
बहार मिडिया प्रा.लि.
Thapagaun, New Baneshwor, Kathmandu
9843509211, 9851026747, 9808082077
baharmedia17@gmail.com
budhadharm0@gmail.com
Our Services | Advertisement on all Daily Newspaper, Best Media Counseling, Complete Advertisement Products, Creative Designing & Printing...

Global Media Home
विज्ञापन एजेन्सी
Arun Aryal
Managing Director
9841977510, 9851177514
Email: globalmediahome@gmail.com

Akshaya Publication & G Media Pvt. Ltd.
PHONE 01-5454815 01-5449880 P.O.Box 8450
EMAIL gmedia07@gmail.com
ADDRESS Kupondole, Lalitpur

Red Media Pvt. Ltd.
Advertising Agency
Shreedhar Acharya
Managing Director
+977-9851235800 /9841457873
+977-1-4238250
redmediapvtltd@gmail.com
shreedhar11@hotmail.com
Bagbazar
Kathmandu, Nepal

Santosh Subedi
Managing Director
Cell : 9841583670/9816135095
DARSHAN MEDIA HOME
दर्शन मिडिया होम
Anamnagar-32, Kathmandu
Cell: 9846148942
Ph. No.: 01-4102751, 01-4880310

OMEGA ZONE SERVICES PVT. LTD.
दिनेश थापा
सञ्चालक

राजेन्द्र प्रजापती
अध्यक्ष
मो.: ९८४६७००२९१
राकेश प्रजापती
प्रबन्ध निर्देशक
मो.: ९८२६१७२४३८
MR ADVERTISING AGENCY PVT. LTD.
Tokha-1, KTM, E-mail: mradvtagency@gmail.com
विभिन्न पत्र-पत्रिका तथा विभिन्न सञ्चार माध्यमहरुमा विज्ञापन गर्न विश्वासिलो एजेन्सीको लागि हामिलाई सम्झनु होला ।

फोर जि मार्केटिङ एण्ड डिष्ट्रब्युसन प्रा. लि.
चावहिल चुच्चेपाटी-७, काठमाडौं ९८५११४३२२१ (विज्ञान दुंगाना)
4g.marketing2019@gmail.com

ZERO Media Pvt. Ltd.

Graphic Designing
Advertising
Printing
Branding
Santosh Paudyal
Managing Director
Namaste Creation & Advertising Pvt. Ltd.
Anamnagar | Kathmandu
9851153579
+977-1-4232741
ncomedia1@gmail.com

विज्ञापन एजेन्सी
Bibek Paudyal
Managing Director
9851241854, 9803561211
ग्लोबल मिडिया प्रा. लि.
Global Media Pvt. Ltd.
Anamnagar-29, Kathmandu
977-01-5705811
gmedia753@gmail.com, bibekpdl2050@gmail.com
Advertisement
National Daily News Paper, Television, FM Radio & All kinds of Advertising Media Services.

SUNMOON Media Pvt. Ltd.

Bulanda Multitechnical Media Pvt. Ltd.
Ilam Bazar, Province No. 1, Nepal
Phone No. : 9842784666

SMD Smart Media
Services
Advertising Services
Design & Illustration
Printing Services
T-shirt, Cap, Hat, Keyring, Bags etc.
SMD Smart Media Pvt. Ltd.
Dillibazar, Kathmandu, Nepal
Email: smdsmartmedia@gmail.com

शुभकामना

१२ वर्ष सफलतापूर्वक पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको
न गर्दछौं । साथै, पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगति, गुणस्तरीय
रताका लागि **हार्दिक शुभकामना** व्यक्त गर्दछौं।

FUTURE HUB MEDIA
फ्यूचर हब मिडिया मल्टिप्रपोज प्रा. लि.
Future Hub Media Multipurpose Pvt. Ltd.
Office Address :
Anamanagar-29, Yakata Marga, Kathmandu
Tel: 01-4102680, 4102855, 9851143880, 9851073099
Email: futurehub2@gmail.com

सामाजिक सञ्चार
samajiksanchar.com
सूचना र समाचार

KATHMANDU MEDIA
A Complete Advertising Agency
Kiran Panta
Cell: 9851052170/9801052170
Kathmandu
Tel.: 01-4425024/4438170
E-mail: mediakathmandu@gmail.com

Raj
Media & Marketing
Matideri Shastrimarga Kathmandu
Ghar No. 64 Ground Floor
Phone: 4429906 | E-mail: raj.adv@hotmail.com
A complete solution of media and marketing...

Solution khabar
media group pvt.ltd
Chairman: Khemraj Dahal

RAJENDRA Rana
Managing Director
+977-9869835007, +977-9803662260
Kapan, Kathmandu
rradmedia2020@gmail.com
"The future of advertising"

SAJILO MEDIA
and Services (P.) Ltd.
Bagbazar, Kathmandu, Nepal.

Aawashyak Media
PRIVATE LIMITED

Himalaya
Advertising & Media

TRIYUGA
Media Agency Pvt. Ltd.
MD Bishwo Raj Tamang
Mobile: 9842855746

Padam Raj Sanjyal
Managing Director
9851248152
Anamnagar, Kathmandu, Nepal
+977-1-5705064
innovativemedia2017@gmail.com
www.immbnepal.com.np
Innovative Media
A Multiple Business Pvt. Ltd.

COSMOS
ADVERTISING

Creative
Media Print

Manaslu
Advertising & Media Pvt. Ltd.
Newplaza, Kathmandu, Nepal
01-4536965
manasluad@gmail.com
www.manasluadvertising.com

Rainbow Media Pvt. Ltd.
Anamnagar, Kathmandu
Ph. No. : 01-4102510
Rainbow Media

अनिरुद्ध विज्ञापन एजेन्सी
गोदावरी-१ अत्तरिया, कैलाली

Mhendo Media Pvt. Ltd.
Kathmandu-29, Nepal
Email : mhendomedia@gmail.com
Phone : 9851196829, 985108542

Jhamka Prasad Gautam
Managing Director
Dipesh Enterprises Pvt. Ltd.
Surgical Items, Lab Chemicals, X-Ray Films
Disposable Items, Hospital Furnitures & Many more

युनिभर्स मिडिया प्रा.लि.
UNIVERSE MEDIA Pvt. Ltd.

स्वार्गद्वारी मिडिया प्रा. लि.
अनामनगर, काठमाडौं
फोन नं. ०१-५७०५३४६
मो. नं. ९८५११२४७०८

युग पब्लिकेशन
नवयुग मिडिया
विराटनगर-११
जोशन श्रेष्ठ
प्रबन्ध निर्देशक
हाम्रो सेवाहरु
joshanstha123@gmail.com

JT Media
SUMAN SUBEDI
Managing Director
JT Media Pvt. Ltd.
Dillibazar, Kathmandu, Nepal
Contact : 9851089553
E-mail : jtmedia3@gmail.com
: mediasuman12@gmail.com

सुशासनको नारा र 'रिकल'को राजनीति: भ्रम र यथार्थ

टंक कला तिमिल्सेना

नेपाली राजनीतिको वर्तमान परिदृश्यमा निकै चर्चामा छन् 'राइट टु रिकल' र 'पपुलि ज्म' जस्ता शब्दहरू । खासगरी गत फागुन २१ को आमनिर्वाचनले स्थापित गरेको नयाँ शक्ति र विशेषगरी प्रधानमन्त्री बालेन्द्र शाहको नेतृत्वमा बनेको सरकारले सुशासनलाई आफ्नो मुख्य कार्यसूची बनाएको दाबी गर्दै आएको छ । परम्परागत राजनीतिक शक्तिहरूको असफलता र भ्रष्टाचारबाट वाक्क भएका जनतामाझ राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा) र बालेन्द्र शाहको उदयले एउटा ठूलो आशा जगाएको थियो । तर, सत्ता सञ्चालनको सुरुवातमै सुशासनको यो यात्रा चुनौतीपूर्ण र विवादास्पद बन्न पुगेको छ ।

प्रधानमन्त्री बालेन्द्र नेतृत्वको सरकार बनेको एक महिनाभित्रै दुईजना मन्त्री (श्रममन्त्री र गृहमन्त्री)लाई विवादमा मुछिएकै आधारमा पदमुक्त गरिनुले राजनीतिक वृत्तमा तरंग पैदा गरेको छ । प्रधानमन्त्री शाहले सुशासनका लागि लिएको 'शून्य सहनशीलता'को नीतिअनुरूप यो कदम चालेको दाबी गरिए पनि यस पछाडिको वास्तविक प्रेरक शक्ति र प्रक्रियालाई लिएर फरक-फरक विश्लेषण भइरहेका छन् । यही सन्दर्भमा रास्वपाले आफ्ना मन्त्रीलाई फिर्ता बोलाउनु र त्यसलाई 'राइट टु रिकल' को अभ्यासका रूपमा प्रचार गर्नुले एउटा नयाँ वैचारिक द्वन्द्व सिर्जना गरेको छ ।

लोकतान्त्रिक प्रणालीमा 'राइट टु रिकल' भनेको जनताले प्रत्यक्ष मतदानमार्फत आफ्ना प्रतिनिधिलाई पदमुक्त गर्ने शक्ति हो । तर, नेपालमा दलको आन्तरिक निर्णय वा सचिवालयको निर्देशनमा मन्त्री फिर्ता बोलाउने प्रक्रियालाई नै 'रिकल' को संज्ञा दिएर ब्राण्डिङ गर्न खोजिएको देखिन्छ । यो कदमलाई कतिपयले राजनीतिक इमानदारिता र पारदर्शिताको सचेत प्रयास मानेका छन् भने आलोचकहरूले यसलाई विशुद्ध 'पपुलिस्ट फण्डा' र जनताको मनोविज्ञानलाई प्रभावित पार्ने रणनीतिका रूपमा व्याख्या गरेका छन् ।

जब सरकार र दलहरू जनइच्छाविपरीत जान्छन्, तब उनीहरूलाई सच्याउने अस्त्र जनतासँग हुनुपर्छ भन्ने जीन-ज्याक्स रुसोको 'सोसियल कन्ट्र्याक्ट' को मर्म नेपालमा कसरी व्याख्या भइरहेको छ ? के रास्वपाले प्रयोग गरेको यो 'रिकल' नीति साँच्चिकै प्रत्यक्ष प्रजातन्त्रको झल्को दिने इमानदार प्रयास हो वा यो केवल क्याम्ब्रिज एनालिटिका शैलीको 'साइकोग्राफिक माइक्रो टार्गेटिङ' मार्फत मतदाताको ध्यान खिच्ने अर्को कडीमात्र हो ? यस लेखमा नेपालको अस्थिर राजनीतिमा मौलाउँदो पपुलिज्म, राइट टु रिकलको वास्तविक परिभाषा र वर्तमान सरकारका कदमहरूले लोकतन्त्रको सही बाटो पहिल्याउन सक्छन् वा सक्दैनन् भन्ने विषयमा केन्द्रित रहेर विश्लेषण गर्ने प्रयास गरिएको छ ।

राइट टु रिकल: सिद्धान्त र यथार्थ

'राइट टु रिकल' जनतामा निहित शक्तिको अभ्यास र एक लोकतान्त्रिक अध्याय हो । जीन-ज्याक्स रुसोले प्रसिद्ध पुस्तक 'द सोसियल कन्ट्र्याक्ट' मा सार्वभौमसत्ता जनतामा निहित हुने उल्लेख गर्दै भनेका छन्, 'जब सरकार जनइच्छाविपरीत जान्छ, त्यसलाई परिवर्तन गर्न

> छोटो र प्रभावशाली नारा मानिसको मनमा छिटो बस्छ र समूहको प्रभावले अरूलाई पनि पछि लाग्न प्रेरित गर्न सक्छ । यसकारण अहिले चलिरहेको राजनीति र दाबी गरिरहेको "राइट टु रिकल" पनि यसैको एक अध्याय हो । राइट टु रिकललाई राजनीतिक नारामा "ब्राण्डिङ" गर्न खोजिनु र जनताले सचेततापूर्वक प्रश्न गर्नुको सट्टा वाहवाही गर्नु पपुलिज्मको प्रभाव नै हो ।

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिकले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

Langtang Overseas Pvt. Ltd.
Basundhara-3, Kathmandu, Nepal
Tel: 014971229, 5903078, 5903079, Hotline - 980-2370863
E-mail : info@langtangoverseas.com, Website: www.langtangoverseas.com
Pokhara Branch Contact No. 061-570074, 061-570075, Mobile - 9810124144, 9707947852
Govt. Lic.No.1643/080/081

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिकले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

H.k.employment Services Pvt Ltd
Paris Danda, Koteshwor, Kathmandu-32, Nepal
Tel: 01-5921286, 5921287
Govt.Lic. No. 1699/081/082
Email:- info@hkemploymentservices.com, Web: www.hkemploymentservices.com

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिकले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

Govt. license.

PARI OVERSEAS PVT. LTD.
MANPOWER BAZAR, OPP AIRPORT GATE, KATHMANDU, NEPAL. phone: +977-1- 4590447 / 4590448
email: parioverseas1177@gmail.com

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले निरन्तररूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद अवसरमा यस प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

R. A. International Employment Agency Pvt Ltd
Basundhara-3 Metropolitan City, Kathmandu
Tel: +977-1-4016740, 4016760,4388035, Fax: 4016745
E-mail: rainternational81@gmail.com
Website www.rainternational.net
श्रम इजाजत नं १४०४/०७४/०७५

NMB HOME LOAN

सपनामा अब 'सम्झौता' नगरौं

योजनादेखि घरसम्मको यात्रामा NMB Home Loanको साथ रोजौं !

थप जानकारीका लागि: ०१-५९७०१५० call@nmb.com.np

NMB BANK एनएमबि बैंक समृद्ध नेपालको लागि
FMO
Member of Global Alliance for Banking on Values
Bank of the Year, ASIA 2021
Bank of the Year, Nepal 2017, 2018, 2020 & 2021

सुशासनको नारा...

> अमेरिका, क्यानडा, स्वीट्जरल्याण्ड, भेनेजुएला, भारत र फिलिपिन्सजस्ता मुलुकमा राइट टु रिकल अभ्यासमा रहेको पाइन्छ । स्थानीय तहसम्मको प्रयोग र केही राष्ट्रमा गभर्नरसम्म भए पनि भेनेजुएलामा भने राष्ट्रपतिसम्मै लागू हुने भनिएको छ । तर, यो अभ्यास स्थिर शासन प्रणाली भएका, राजनीतिक रूपमा उचित अभ्यास गरिने राष्ट्रमा देखिन्छ तर, हाम्रो जस्तो अस्थिर मुलुकमा यसको प्रयोग खतराको रूपमा देखापर्ने अवस्था पनि रहन्छ ।

सकिन्छ ।' यसरी यो परिभाषालाई 'रिकल'सँग जोडेर हेर्न सकिन्छ । तर, यो अभ्यास प्रत्यक्ष प्रजातन्त्रमा प्रयोगमा ल्याइएको देखिन्छ ।

राइट टु रिकलअन्तर्गत भेनेजुएलामा तत्कालीन राष्ट्रपति ह्युगो चाभेजविरुद्ध यो अधिकारको प्रयोग गरियो । तर उनलाई जनताले पुनः मत दिएर पदमै बहाल गरिदिए । अमेरिकामा सन् २००३ मा क्यालिफोर्नियाका गभर्नर ग्रे डेभिसविरुद्ध जनताले रिकल प्रक्रियामार्फत पदबाटै हटाइदिए । उनीमाथि ऊर्जा संकट, बजेट घाटा, कमजोर नेतृत्वको आरोप लगाइएको थियो । उसो त, राइट टु रिकलको पहिलो अभ्यास भने स्वीट्जरल्याण्डबाट गरिएको पाइन्छ । अमेरिका, क्यानडा, स्वीट्जरल्याण्ड, भेनेजुएला, भारत र फिलिपिन्सजस्ता मुलुकमा राइट टु रिकल अभ्यासमा रहेको पाइन्छ । स्थानीय तहसम्मको प्रयोग र केही राष्ट्रमा गभर्नरसम्म भए पनि भेनेजुएलामा भने राष्ट्रपतिसम्मै लागू हुने भनिएको छ । तर, यो अभ्यास स्थिर शासन प्रणाली भएका, राजनीतिक रूपमा उचित अभ्यास गरिने राष्ट्रमा देखिन्छ तर, हाम्रो जस्तो अस्थिर मुलुकमा यसको प्रयोग खतराको रूपमा देखापर्ने अवस्था पनि रहन्छ । यद्यपि, हाम्रोमा राइट टु रिकलको परिभाषा नै फेर्ने प्रयास भने चलेका छन् । के यी अभ्यासले सही बाटो पहिल्याउँछ ? चासो देखिन्छ ।

सामान्यतया राइट टु रिकल जनताले नै प्रयोग गर्ने लोकतान्त्रिक अस्त्र हो । पार्टी वा दल विशेषले मन्त्री फिर्ता बोलाउने वा अन्य काम गर्ने कुरा रिकल नभई पारदर्शितासँग जोडिने विषय हो भने यो राजनीतिक इमान्दारिताको अध्याय पनि हो, तर यसलाई नै रिकल भन्दै गरिने प्रचार पपुलालिज्मको उत्कर्ष नै हो । प्रधानमन्त्रीय पद्धतिमा मन्त्रीलाई प्रधानमन्त्रीले चाहेको बेला बर्खास्त गर्नसक्छ । यही विषय नै विशेषाधिकार पनि मानिन्छ ।

पपुलिस्ट राजनीतिमा एजेण्डाको विकास, प्रचार र आममानिसको ब्रेनवासमा अत्यधिक जोड लगाइन्छ अनि यसको प्रभावलाई विभिन्न माध्यमबाट 'इन्जेक्ट' गरिन्छ । जुन नेपाललगायत अल्पविकसित मुलुकमा सहजै गर्न सकिने प्रयोग बन्न पुगेको छ ।

रास्वपाले श्रममन्त्री दीपक साहलाई फिर्ता बोलाएको कुरा 'राइट टु रिकल' हो ? मन्त्रीबाट भएको रिकल त हो तर राइट टु रिकल होइन, किन ? यसरी रिकल हुनलाई जनताले नै मतमार्फत फिर्ता बोलाएको हुन आवश्यक छ । अन्यथा राइट टु रिकल मान्न सकिँदैन । तर, रास्वपाले यसरी फिर्ता बोलाउँदै सचेत कदम चाल्नुलाई राजनीतिकरूपमा पारदर्शिता र इमान्दारितासँग जोडेर हेर्न भने सकिन्छ । सेलेक्टिभ हुँदाको यो प्रमाणलाई प्रचारमा यस्तो जिकिर लिन सकिए पनि अन्ततः यो पपुलिस्ट कदमबाहेक धेरै हो भन्न सकिने अवस्था भने छैन । मन्त्री साहकी पत्नीले सार्वजनिक गरेको भिडियो सन्देशले स्पष्टीकरणको मौका नदिएको आरोपले नै यो थप अध्ययनको विषय बन्न सक्छ । तर, प्रधानमन्त्रीय पद्धतिमा यो सामान्य विषय हो ।

पपुलिज्मको प्रभाव र अभ्यास

बेलायतले युरोपियन युनियनबाट बाहिरिन 'ब्रेक्जिट' अर्थात् बाहिरिने निर्णय जनमतसंग्रहमार्फत लिएको थियो । जसमा बेलायती तत्कालीन प्रधानमन्त्री डेभिड क्यामरुनले जनमत संग्रहको घोषणा गरेका थिए । बेलायत इयूबाट बाहिरिनुका कारणहरूमा देखाइएका थिए, राष्ट्रिय सार्वभौमिकता, अत्यधिक आप्रवासनका कारण रोजगारीमा संकुचन, अस्पतालहरूमा बेड अभाव, इयू सदस्यताको

(क्रमशः पृष्ठ त मा)

> लोकतान्त्रिक प्रणालीमा 'राइट टु रिकल' भनेको जनताले प्रत्यक्ष मतदानमार्फत आफ्ना प्रतिनिधिलाई पदमुक्त गर्ने शक्ति हो । तर, नेपालमा दलको आन्तरिक निर्णय वा सचिवालयको निर्देशनमा मन्त्री फिर्ता बोलाउने प्रक्रियालाई नै "रिकल" को संज्ञा दिएर ब्राण्डिङ गर्न खोजिएको देखिन्छ । यो कदमलाई कतिपयले राजनीतिक इमानदारिता र पारदर्शिताको सचेत प्रयास मानेका छन् भने आलोचकहरूले यसलाई विशुद्ध 'पपुलिस्ट फण्डा' र जनताको मनोविज्ञानलाई प्रभावित पार्ने रणनीतिका रूपमा व्याख्या गरेका छन् ।

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना
१३ औं

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिकले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

वाइ बी राई
प्रबन्ध निर्देशक

International Manpower Recruitment Pvt. Ltd.
Gwarko 7, Lalitpur, Nepal, Tel: 01-5204346, 5204347, 5204348,
Mobile No.: +977 9801045628, 9851191649

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना
१३ औं

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिकले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

श्री जनक रावल
अध्यक्ष

श्री मिलन कट्टेल
महासचिव

प्रगतिशिल वैदेशिक रोजगार व्यवसायी मञ्च नेपाल
Progressive Form of Foreign Employment Association Nepal
Gaushala-8, Pingalasthan, Kathmandu
Tel. No. 01-4464301

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना
१३ औं

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिकले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

AKP
AIR KINGS®
Placement Pvt. Ltd.

Contavt Us :
Air Kings Placement Pvt. Ltd.
(Vrindit Services Pvt. Ltd.)
Kupandol-10, Lalitpur, Nepal
Phone No. 01-5424006, 5427196

सुशासनको नारा...

अमेरिकाको मिनेसोटा विश्वविद्यालयले गरेको एक अनुसन्धानले कस्ता राजनीतिक नाराहरूले छिटो र प्रभावकारीरूपमा मतदातालाई आकर्षित गर्छ भन्ने कुरालाई थप प्रस्ट पार्छ । लेलिया ग्लासले गरेको "मोडरेट भर्सेस एक्सट्रिम इन्टरप्रेटेसन अफ पोलिटिकल स्लोगन" नामक अनुसन्धानले थप रोचक तथ्य खुलाएको छ । अमेरिकामा ८५१ जनामा गरिएको यो अनुसन्धानले दिएको तथ्यले नै धेरै कुराको पटाक्षेप गरिदिन्छ ।

शुल्कदेखि देशमा आइरहके संकटको प्रमुख कारण नै इयूमा रहेको विषयलाई देखाइयो । त्यो समयमा लिभ इयू भन्ने नारा चर्चितमात्रै बनेन, सन् २०१६ मा भएको जनमतले बेलायतलाई बाहिर निकालिदियो । बेलायतले २०२० जनवरीमा इयू छाडे पनि यी समस्याहरू अहिले पनि समाधान भएका छैनन् । कामदार अभावदेखि आर्थिक संकुचनका कुराहरूबाट बेलायत बाहिरिन सकेको देखिन्न । राजनीतिक स्थिरता पनि बढेको देखिन्न । तर, यस्ता कुरा कसरी प्रभावकारी हुन पुगे ? यसको कारण मान्ने गरिन्छ, क्याम्ब्रिज एनालिटिका भन्ने कम्पनीले गरेको डिजिटल लगानी र अध्ययन ।

क्याम्ब्रिज एनालिटिकाले सामाजिक सञ्जाल फेसबुकमा प्रयोगकर्ताको उमेर, लिंग र वर्ग पहिचान गरेपछि लिभ इयूको नारालाई उनीहरूको फिडमा देखाएर 'साइकोग्राफिक माइक्रो टार्गेटिङ' गरेको दावी गरिन्छ । साइकोग्राफिक टार्गेटिङले मानिसहरूको व्यक्तित्व, रुचि, मूल्य, जीवनशैली, डर-आकांक्षा जस्ता मनोवैज्ञानिक विशेषताका आधारमा स-साना समूह निर्माण गर्दै लक्षित सन्देश वा विज्ञापन पठाउने रणनीति हो । जुन कुरा इयूबाट बाहिरिनका लागि बेलायती सामाजिक सञ्जाल प्रयोगकर्ताको फिडमा बारम्बार देखाइएको दावी गरिन्छ । तर, यसको विरोधाभास भने कायमै छ ।

बेलायतमा जस्तै अमेरिकामा पनि २०१६ मा राष्ट्रपतिको चुनावमा डोनाल्ड ट्रम्पको जितलाई यसरी नै हेर्ने गरिन्छ । ट्रम्पले 'मेक अमेरिका ग्रेट अगेन (मागा)' भन्ने नारालाई उछालेर अमेरिकी मतदातामा उनको प्रतिविम्बलाई जागृत गरेको र निर्वाचन परिणाम आफ्नो पक्षमा पारेको दाबी गर्ने गरिन्छ । जुन कुरा सामाजिक सञ्जालदेखि सञ्चारमाध्यमबाट समेत हुनेमा शंका छैन ।

उसो त अमेरिकी पूर्वराष्ट्रपति बाराक ओबामाले 'एस वि क्यान', इन्दिरा गान्धीको 'गरिबी हटाओ'देखि विभेदको अन्त्यसहित गणतन्त्र भनेको तत्कालीन माओवादी होस् वा भारतीय अघोषित नाकाबन्दीबाट राष्ट्रवादी छवि निर्माण गरेका केपी ओलीको 'समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली' नै किन नहोस्, यस्ता राजनीतिक नाराले निर्वाचन परिणाममा ठूला धक्का दिएको देखिन्छ । यी विषय राजनीतिकरूपमा बलिया बने पनि पपुलिज्मको उदाहरण नै हुन् ।

अमेरिकाको मिनेसोटा विश्वविद्यालयले गरेको एक अनुसन्धानले कस्ता राजनीतिक नाराहरूले छिटो र प्रभावकारीरूपमा मतदातालाई आकर्षित गर्छ भन्ने कुरालाई थप प्रस्ट पार्छ । लेलिया ग्लासले गरेको 'मोडरेट भर्सेस एक्सट्रिम इन्टरप्रेटेसन अफ पोलिटिकल स्लोगन' नामक अनुसन्धानले थप रोचक तथ्य खुलाएको छ । अमेरिकामा ८५१ जनामा गरिएको यो अनुसन्धानले दिएको तथ्यले नै धेरै कुराको पटाक्षेप गरिदिन्छ ।

मानिसहरू राजनीतिक नारामा कसरी अत्यन्तै छिटो प्रभावित बन्छन् ? मानिसको मनोविज्ञानलाई कसरी यस्ता नाराले रनभुल्ल पारिदिन्छ ? जस्ता तमाम विषयमा यो अनुसन्धानले धेरै कुरा खुलासा गरेको छ ।

'मानिसहरूले राजनीतिक नाराहरूलाई आफ्नो पहिलेदेखि नै रहेको मनोवृत्तिलाई प्रतिविम्बित गर्ने तरिकाले व्याख्या गर्छन् समर्थकहरूले नाराहरूलाई मध्यमरूपमा हेर्ने गर्छन् भने विपक्षीहरूले उही नाराहरूलाई चरमरूपमा व्याख्या गर्छन्,' अनुसन्धानमा भनिएको छ ।

अनुसन्धानमा केही चर्चित शब्दहरूको प्रयोग गरिएको छ, जसमा ह्यास्टयाग ब्लिभवुमेन, डिफण्डदपोलिस, फ्रिप्यालेस्टाइनलगायत छन् । परिणामले देखायो कि जो नारासँग सहमत थिए, उनीहरूले त्यसलाई साधारण सुधार वा न्यायको मागजस्तो मध्यम अर्थमा बुझ्थे, तर जो असहमत थिए, उनीहरूले त्यही नारालाई चरम र खतरनाक परिवर्तनको रूपमा व्याख्या गर्थे । यही कुराले एउटै सन्देश फरक राजनीतिक दृष्टिकोण भएका मानिसहरू फरक अर्थमा बुझ्छन् भन्ने देखिन्छ ।

यो अनुसन्धानले भनेको छ- फरक बुझाइले समाजमा गलत बुझाइ र राजनीतिक ध्रुवीकरण बढाउन सक्छ, किनभने मानिसहरू 'सबैले मेरो जस्तो सोचिरहेका छन्' भन्ने भ्रम वा 'अर्को पक्ष धेरै कट्टर छ' भन्ने धारणा बनाउँछन् । यसैगरी, यसले के पनि देखाउँछ भने राजनीतिक नाराहरू केवल शब्द नभई भावना, मूल्य र समूह पहिचानसँग जोडिएको शक्ति भएको देखाएको छ ।

छोटो र प्रभावशाली नारा मानिसको मनमा छिटो बस्छ र समूहको प्रभावले अरूलाई पनि पछि लाग्न प्रेरित गर्न सक्छ । यसकारण अहिले चलिरहेको राजनीति र दावी गरिरहेको 'राइट टु रिकल' पनि यसैको एक अध्याय हो । राइट टु रिकललाई राजनीतिक नारामा 'ब्राण्डिङ' गर्न खोजिनु र जनताले सचेततापूर्वक प्रश्न गर्नुको सट्टा वाहवाही गर्नु पपुलिज्मको प्रभाव नै हो ।

बेलायतमा जस्तै अमेरिकामा पनि २०१६ मा राष्ट्रपतिको चुनावमा डोनाल्ड ट्रम्पको जितलाई यसरी नै हेर्ने गरिन्छ । ट्रम्पले "मेक अमेरिका ग्रेट अगेन (मागा)" भन्ने नारालाई उछालेर अमेरिकी मतदातामा उनको प्रतिविम्बलाई जागृत गरेको र निर्वाचन परिणाम आफ्नो पक्षमा पारेको दाबी गर्ने गरिन्छ । जुन कुरा सामाजिक सञ्जालदेखि सञ्चारमाध्यमबाट समेत हुनेमा शंका छैन ।

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

१३

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले निरन्तररूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद अवसरमा यस प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

Ramesh Shrestha
Chairman/Director

Professional Recruiters Group Nepal
Basundhara-3, Kathmandu, Nepal
Contact No. 01-4975466 / 01-4975467
Govt. License 1767/081/82
E-mail : info@prgnepal.com

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

१३

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले निरन्तररूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा राष्ट्रिय दैनिकको उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

Chandani Recruitment Service Center Pvt Ltd
Bansidhara Marga, Chandol-4, Kathmandu, Nepal
Tel: +977-5914697, 5914698
Govt.lic. No. 1610/079/80
Email : chandanirecruitment@gmail.com, Web: chandanirecruitment.com.np

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

१३

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिकले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

Shivam International Manpower Services Pvt. Ltd
Sinamangal-9, Kathmandu Nepal
Tel : +977 01-5912780
Govt.Lic. No. 1570/079/80
Email : shivamintl9@gmail.com, Web: www.shivamintlmanpower.com.np

वालेन्द्र सरकारमा सुशासन कुन चराको नाम?

नेत्र तामाङ

सुशासन मूल मुद्दा बनाएर भदौ २३ र २४ गते युवाहरू सडकमा उर्लिंदा लागेको थियो अब देश विधिको शासनको सही ट्र्याकमा आउने छ। भ्रष्टाचारबाट ग्रस्त सरकारी तथा गैरसरकारी कार्यालयहरू स्वस्थ हुने छन्। बेरोजगारी र आर्थिक संकटबाट निराश जनतामा उत्साह सिर्जना हुने छ।

यही आशाका साथ फागुन २१ गते उत्साहपूर्वक मतदानमा सहभागी भए नेपाली जनता। पुराना दल नेपाली कांग्रेस, नेकपा एमाले, नेपाली कम्युनिस्ट पार्टी, जसले सत्तालाई 'म्युजिकल चेयर' बनाएर उपभोग गरिरहेका थिए, उनीहरूको विरुद्धमा जनमत थोडरियो।

'घण्टी टिनिनिनि, नाच फिनिनिनि...' बोलको गीत देशभर गुञ्जियो पनि। यो घण्टी बजाई पुरानाविरुद्ध आक्रोश थियो भने नयाँ दललाई साथ।

प्रश्नबाटै संगठित बनेको राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)को घण्टी चिह्नले धेरैमा आशाको सञ्चार गरायो। निर्वाचनपूर्व घण्टी बज्दा अनियमितता गर्नेहरू त्रसित हुन्थे।

तर हिजोआज घण्टी बज्दा आमनागरिक तर्सिन थालेका छन्। कर्मचारीहरू आत्तिएका छन्। आमसञ्चारमाध्यमको आवाज बन्द गर्न लागिएको छ। विद्यार्थीमाथि आतंक सिर्जना गरिएको छ। विश्वविद्यालय प्रहरीको परेड खेल्ने ठाउँ बन्न लागेको छ। आर्थिक सन्तुलन कायम गर्न नसक्दा चौतर्फीरूपमा महँगी बढ्न थालेको छ।

रास्वपाको सरकार बनेको महिना दिन नबित्दै सरकारको कार्यशैलीप्रति जनता आक्रोशित बन्न थालेका छन् भने नयाँ र पुरानोमा केही फरक नपाएको भन्दै पछुताउन थालेका छन्। सामान्यतया नागरिकको हितलाई केन्द्रमा राखी राज्यको स्रोतसाधन र अधिकारको प्रभावकारी ढंगले अभ्यास गर्ने शासकीय पद्धति नै सुशासन हो। यसमा विधिको शासन, सहमति, उत्तरदायी, जवाफदेही, भ्रष्टाचार नियन्त्रण प्रमुखमा पर्छन्।

यो बीचमा बालेन्द्र शाह नेतृत्वको सरकारले सहमति र थाहा दिने विषयलाई पूरै पन्छाएको छ। पहिलो त सरकारी विज्ञापन निजी सञ्चारमाध्यमलाई सरकारी विज्ञापन दिन बन्द गरेर सरकारले आमसञ्चारको मुख बन्द गर्ने प्रयास गरेको छ। निजी सञ्चार माध्यमलाई विज्ञापन रोक्नु नागरिकको आवाज बन्द गर्ने पहिलो कदम हो। यो तानाशाही शासकको चरित्र हो। जब जनता बोल्छन्, प्रश्न गर्छन् राज्य डराउँछ।

जनता सञ्चारमाध्यममार्फत आफ्नो प्रश्न राख्छन्। नागरिकका समस्या सञ्चारमाध्यमबाट नै उजागर हुन्छ। जब विज्ञापन बन्द गरिन्छ, तब आमसञ्चारमाध्यम बाँच्न सक्दैन। बालेन्द्र सरकारले सरकारी विज्ञापन निजी मिडियालाई नदिनेबारे न त सञ्चार उद्योगीसँग छलफल गरे न त उनीहरूलाई पूर्वजानकारी नै दिए। सामान्यत: पूर्वजानकारी र सहमतिको प्रयास सुशासनको प्रमुख विशेषता हो। यसरी बालेन्द्र सरकारले सुरुमै प्रेसको घाँटी थिचेको छ।

> वालेन्द्र शाह नेतृत्वको सरकारले सहमति र थाहा दिने विषयलाई पूरै पन्छाएको छ। पहिलो त सरकारी विज्ञापन निजी सञ्चारमाध्यमलाई सरकारी विज्ञापन दिन बन्द गरेर सरकारले आमसञ्चारको मुख बन्द गर्ने प्रयास गरेको छ। निजी सञ्चार माध्यमलाई विज्ञापन रोक्नु नागरिकको आवाज बन्द गर्ने पहिलो कदम हो। यो तानाशाही शासकको चरित्र हो। जब जनता बोल्छन्, प्रश्न गर्छन् राज्य डराउँछ।

यो सरकारको अर्को प्रहार विश्वविद्यालय, विद्यालय र शिक्षा क्षेत्रमा भएको छ। मनपरी रूपमा शैक्षिक क्यालेण्डर तोक्ने, विभिन्न कोर्स बन्द गराउने र दलीय संगठन हटाउने नाममा कर्मचारी संगठन र विद्यार्थी संगठन हटाएर विश्वविद्यालयलाई प्रहरीको परेड खेलाउने ठाउँ बनाउने प्रयास सरकारको देखिन्छ।

पेट्रोलियम पदार्थ बचतको नाममा वैशाखको पहिलो हप्ताबाट सुरु हुने शैक्षिक सत्र तेस्रो हप्तासम्म पुऱ्याएको छ। जसले गर्दा शैक्षिक क्यालेण्डर भद्रगोल बनेको छ भने निजी विद्यालय सञ्चालक निकै अप्ठेरोमा परेका छन्। ब्रिज कोर्स बन्द गराउने निर्णयका कारण शिक्षामन्त्री सस्मित पोखरेल आलोचित बनिसकेका छन्। विश्वविद्यालयमा कर्मचारी संगठन र विद्यार्थी संगठन जसरी पनि हटाउन ठाडो आदेश दिइएको छ। विद्यार्थी समाजमा

(क्रमश: पृष्ठ ञ मा)

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना
१३
प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।
SWIFT H.R. SOLUTION PVT. LTD.
Samakhusi-26, Kathmandu, Nepal
Phone: +977-1-4952852, 4964820, Fax: 4352852,
E-mail : swifthr12@gmail.com
Website : swifthrsolution.com

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना
१३
प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले निरन्तररूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद अवसरमा यस प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।
मुक्तिनाथ अधिकारी
प्रबन्धक निर्देशक
तथा
GOLDEN GATEWAY INTERNATIONAL P. LTD
Govt. license 1443/074/75
Kathmandu N.P.-9, Sinamangal, Kathmandu
Tel : 4465667
Email : ranakeshar334@gmail.com

हार्दिक बधाई
१३
तथा
शुभकामना
प्रभाव राष्ट्रिय दैनिकले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।
Lic No. 332/059/60
Saudi Id No. 1347
Jassim Trading & Services Pvt. Ltd.
Near Katyayani Temple, Kathmandu-31, Nepal
Tel.: 01-5923322, 5923323 / 9805678135, 9805678136
E_mail : jassimtrd@gmail.com, Website: www.jassim.com.np

हार्दिक बधाई
१३
तथा
शुभकामना
प्रभाव राष्ट्रिय दैनिकले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।
ELITE GURKHAS OVERSEAS (P) Ltd.
Govt.Lic. No. 535/061/062
Elite Gurkhas Overseas Pvt. Ltd.
Gongabu Townplanning-26 Kathmandu, Nepal
Tel.: +977-1-4975567, 4975568
E-mail: proelitegurkhas@gmail.com
Web: www.elitegurkhasoverseas.com

वालेन्द्र सरकार...

भइरहेका हरेक घटनाका 'फ्रन्टलाइनर' हुन् । विभेद र अनियमिततामाथि प्रश्न गर्न सक्ने विद्यार्थी हुन् । यसका लागि संगठित हुनु विद्यार्थीको अधिकारभित्रै पर्छ । तर थाहै नदिई कुनै सहमतिबिना सरकारले कर्मचारी संगठन र विद्यार्थी संगठन हटाउन निर्देशन दिइनु मनपरीतन्त्रको अर्को नमूना हो ।

विधिको शासनको तराजुमा पर्दा मन्त्रीमण्डल बनेको महिना दिन नबित्दै दुई मन्त्री पदमुक्त भइसकेका छन् । श्रममन्त्री बनेका दीपक साह आफ्नी श्रीमतीलाई स्वास्थ्य बिमा बोर्डको सदस्यमा निरन्तरता दिएको आरोप लागेसँगै मन्त्री पदबाट १३ दिनमै हात धुनुपर्‍यो ।

यता लोकप्रिय काम गरेर चर्चामा आएका गृहमन्त्री सुधन गुरुङ विवादित बिचौलिया दीपक भट्टसँगको व्यापारिक सम्बन्धका कारण मन्त्री बनेको २७ दिनमै मन्त्रालयबाट बिदा भए । गुरुङ हदबन्दीभन्दा बढी जग्गा प्रकरणका कारण पहिले नै विवादमा तानिएका थिए । उनका हजुरबुबा रामसल गुरुङको नाममा २२१ रोपनी जग्गा भएको विवरण गुरुङले सम्पत्ति विवरणमा उल्लेख गरेका छन् ।

यो जग्गा हजुरबुबाको नाममा भएकोले हदबन्दी नलाग्ने भाष्य बनाइएको छ । जबकि, नेपालको भूमिसम्बन्धी ऐनले पहाडमा ७० रोपनी खेती प्रयोजनका लागि र पाँच रोपनी घरघडेरी गरी ७५ रोपनीभन्दा बढी जग्गा राख्न पाइँदैन । तर यो जग्गामा अंशवण्डा नभएको भन्दै कानुनी अस्पष्टताको फाइदा उठाएर सुधन पन्छिए ।

नागरिक सबैभन्दा बढी असन्तुष्ट नै कानुनी अस्पष्टताको विषयमा हो । कानुनका बारेमा नेपालमा विभिन्न धारणा छन्- 'नेपालको कानुन, दैवले जानुन', 'कानुनका नौ सिङ', 'सानालाई ऐन ठूलालाई चैन' । यही अष्पष्टताका कारण दैनिक नेपालीहरूले दुःख झेलिरहेका छन् । यो अस्पष्टतालाई नजिर बनाउन पनि सुधनले २२१ रोपनी जग्गाबाट उम्कन हुन्नथ्यो । अझ उनको बुबाको नाममा चितवनमा २० रोपनी र धनकुटामा उनी आफ्नै नाममा थप २० रोपनी जग्गा देखियो ।

प्रधानमन्त्री शाहको सम्पत्ति पनि शंकास्पद देखिएको छ । शाहले काठमाडौं महानगरपालिकाको प्रमुख बनेर आर्जन गरेको तलब कतै देखाएका छैनन् । शाहले आफूले आर्जन गरेको रकम सामाजिक सञ्जालहरूबाट प्राप्त भएको दाबी गरेका छन् । प्रधानमन्त्री शाह यो मामलामा निकै नै अनुत्तरदायी देखिएका छन् ।

सुरुवाती दिनमा प्रतिशोध साधेर यो सरकारले राजनीतिक गिरफ्तारी बढाएको

> आफ्नोमात्र हैन, छ दलको घोषणापत्रमा भएका राम्रा योजना समेट्ने दाबी गरेको रास्वपा सरकारको कदमले अहिले आमनागरिकका दिमाग फिनिनि घुमाएको छ ।

देखिन्छ । पूर्वन्यायाधीश गौरीबहादुर कार्की नेतृत्वको आयोगले तयार पारेको प्रतिवेदन सार्वजनिक नगरी सरकारले पूर्वप्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली, पूर्वगृहमन्त्री रमेश लेखकलगायतलाई पक्राउ गरी प्रतिशोध साधेको प्रस्टै देखिन्छ ।

राजनीतिमा आफ्ना प्रशंसक र कार्यकर्तालाई मनपराउने खालका गतिविधि गर्ने र प्रतिशोध साध्ने रोग दक्षिण एसियामा धेरै अघिबाटै हो । रास्वपा सरकारले यसलाई निरन्तरता दिएकोमात्र हो ।

यसरी नै अहिले अमेरिका-इजरायल र इरान द्वन्द्वका कारण पेट्रोलियम पदार्थको मूल्य बढेको छ । यसरी मूल्य बढ्दा संसारभरको मूल्य स्वचालित हुन्छ । बीचमा पेट्रोलियम पदार्थको मूल्य बढ्दा सरकारले यसको मूल्य बढाएको थियो । तर पछि विश्वबजारमा पेट्रोलियम पदार्थको मूल्य घट्दा नेपालमा भने यसको मूल्य घटेको छैन । यसैलाई आधार मानेर सार्वजनिक यातायातमा ५० प्रतिशतसम्म भाडा बढिसकेको छ । यही कारण देशभर महँगी बढेको छ । सार्वजनिक यातायात व्यवसायीले विद्यार्थीलाई सहुलियत नदिने घोषणा गरिसकेको छ ।

अर्थतन्त्र ओरालो लागेको लाग्यै छ । यो संकटबाट जोगाउन व्यवसायीसँग सुझाव माग्नुको साटो सरकारले लगानीहरूलाई अत्याउने र पक्राउ गर्ने क्रम सुरु गरेको छ । यसरी सरकार आमनागरिकलाई मनाउने भन्दा पनि तर्साउने बाटोमा अग्रसर छ । पहिले सुन्ने, त्यसपछि समाधानको बाटो खोज्नुपर्नेमा सरकारले नागरिकलाई जबरजस्ती आफ्नो वाचापत्र लाद्ने काम गरिरहेको छ ।

आफ्नोमात्र हैन, छ दलको घोषणापत्रमा भएका राम्रा योजना समेट्ने दाबी गरेको रास्वपा सरकारको कदमले अहिले आमनागरिकको कानमा घण्टी टिनिनिनि बजेकै छ तर त्यो दिक्क लगाउने किसिमको छ भने दिमाग फिनिनी घुमाएको छ । थाहा दिएर सहमति उन्मुखको सिद्धान्त नअपनाई जवाफदेही नबने सुशासनको जग चाँडै भत्किने देखिन्छ । भत्कनुअघि बेलैमा सोचौं ।

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना

१३ औं वार्षिकोत्सव

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिकले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी **१३औं वर्ष**मा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै **हार्दिक शुभकामना** व्यक्त गर्दछौं ।

Govt.Lic. No 385/059/060
B.M. Overseas Pvt. Ltd.
Bijuli Bazar, New Baneshwor, Kathmandu
Tel: +977-1- 4790292
E-mail: info@bmoverseas.com Website : www.bmoverseas.com

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना

१३ औं वार्षिकोत्सव

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी **१३औं वर्ष**मा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै **हार्दिक शुभकामना** व्यक्त गर्दछौं ।

Govt. License 1656/080/081
Dolphin Human Resource Pvt. Ltd.
Jadibuti, Narephant-32, Kathmandu
Tel: + 977-1-5907440, 9851186532, 9861644553
E-mail: dolphinhuman01@gmail.com
Website : swifthrsolution.com

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना

१३ औं वार्षिकोत्सव

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी **१३औं वर्ष**मा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै **हार्दिक शुभकामना** व्यक्त गर्दछौं ।

AVION
Govt.lic. No. 1524/74/75
Avion Human Resource Management Pvt. Ltd.
Sinamangal-9, (Airport Gate) Kathmandu, Nepal.
Tel No.: +977 1 4584744, 9801000591, 9801000593, 9843685128
E-mail: avionhumanrm@gmail.com., Website: www.avionhrm.com

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना

१३ औं वार्षिकोत्सव

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले निरन्तररूपमा आफ्नो प्रकाशनको **१२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा** प्रवेश गरेको सुखद अवसरमा यस प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको **हार्दिक मंगलमय शुभकामना** व्यक्त गर्दछौं ।

Shanti Ghale
Proprietor

KnC
Govt. license 699/063/064
K & C International Pvt. Ltd.
Lazimpat-2, Kathmandu, Nepal, Dinesh Thapa
Tel: +977-1-4440633, 9841682307

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना

१३ औं वार्षिकोत्सव

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी **१३औं वर्ष**मा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै **हार्दिक शुभकामना** व्यक्त गर्दछौं ।

grand suite
Govt.lic. No. 880/067/068
Grand Suite Job Pvt. Ltd.
Rojthing , Koteshwor-32, Kathmandu Nepal
Contact No. +977 1 5100766, +977 1 5100475
E-mail : info@grandsuitejob.com, grandsuitenepal@gmail.com

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना

१३ औं वार्षिकोत्सव

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी **१३औं वर्ष**मा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै **हार्दिक शुभकामना** व्यक्त गर्दछौं ।

MHRS
Govt.Lic. No 1728/081/82
Mobhira H.R. Service Pvt. Ltd.
Gaushala, Bijayachowk, Kathmandu Bagmati
Telephone No. : +977-1-4588855/4588856, E-mail: mobhirahr@gmail.com

सुशासनमा नागरिक खबरदारी

दिपा सुनुवार

सभ्य समाज र सुशासन राष्ट्रको समुन्नत भविष्यका आधार स्तम्भ हुन् । यी दुई अवधारणा एकअर्कासँग गहिरो रूपमा जोडिएका छन् । जहाँ सभ्य समाज हुन्छ, त्यहाँ सुशासनको अभ्यास सजिलो हुन्छ । जहाँ सुशासन हुन्छ, त्यहाँ नागरिकको जीवनस्तर, अधिकार र अवसरहरू सुदृढ बन्छन् । तर यो केवल सरकारको प्रयासबाटमात्र सम्भव हुँदैनन् । यो नागरिक स्वयं कति सचेत, जिम्मेवार र सक्रिय छन् भन्ने कुराले यसको सफलता निर्धारण गर्छ ।

नेपालमा संविधान, कानुन र संस्थागत संरचनाले सुशासनका लागि स्पष्ट आधार तयार गरेको छ । तर व्यवहारमा अझै पनि चुनौतीहरू कायमै छन् । एक सभ्य समाजमा व्यक्तिको अधिकारको सम्मान गरिन्छ । फरक मत र पहिचानलाई स्वीकार गरिन्छ । हिंसा र विभेदको विरोध गरिन्छ । सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण गरिन्छ । नियम र कानुनको पालना गरिन्छ । तर, एउटा महत्त्वपूर्ण प्रश्न- के हामी नागरिक आफैं सुशासनका लागि जिम्मेवार छौं ?

सुशासनका प्रमुख आधारहरूमा पारदर्शिता, उत्तरदायित्व, कानुनको शासन, समावेशिता र प्रभावकारिता हुन् । पारदर्शिता भन्नाले निर्णय प्रक्रिया खुला र स्पष्ट हुनु हो । उत्तरदायित्वमा जिम्मेवार निकायले आफ्नो कामको जवाफ दिनु हो । कानुनको शासनमा सबै व्यक्ति र संस्था कानुनभन्दा माथि नहुनु हो । समावेशितामा सबै समुदायको सहभागिता सुनिश्चित हुनु हो । प्रभावकारितामा सेवा प्रवाह छिटो, सरल र गुणस्तरीय हुनु हो ।

यदि नागरिक आफै अनुशासित छैनन् भने कुनै पनि राज्यले कडाइका साथ कानुन लागू गरेरमात्र सभ्यता कायम गर्न सक्दैन । उदाहरणका लागि, सडकमा ट्राफिक नियम उल्लंघन गर्ने, सार्वजनिक स्थानमा फोहोर फाल्ने, भ्रष्टाचारलाई सामान्य ठान्ने प्रवृत्ति, यी सबै असभ्य समाजका संकेत हुन् । सभ्य समाजको आधार भनेको व्यवहार र मूल्य हो । सभ्यता भनेको केवल भौतिक विकास होइन, यो मानिसहरूको सोच, व्यवहार, नैतिकता र सामाजिक उत्तरदायित्वको प्रतिबिम्ब हो । एक सभ्य समाजमा कानुनको सम्मान गरिन्छ, अरूको अधिकारको कदर गरिन्छ र सार्वजनिक हितलाई प्राथमिकता दिइन्छ । नेपालको संविधानले पनि सभ्य समाज निर्माणका लागि आवश्यक मूल्यहरूलाई संस्थागत गरेको छ । उदाहरणका लागि, नेपालको संविधानमा सूचनाको हक (धारा २७)ले नागरिकलाई राज्यका कामकारवाहीबारे जानकारी पाउने अधिकार दिन्छ । यसले पारदर्शिता बढाउँछ, जसले सभ्य र उत्तरदायी समाज निर्माणमा मद्दत पुऱ्याउँछ ।

त्यसैगरी, नेपालको संविधानमा रहेको समानताको हक धारा १८ ले सबै नागरिकलाई समान व्यवहारको सुनिश्चितता गर्छ । यदि नागरिक स्वयंले विभेद र असहिष्णुता त्यागेनन् भने यी कानुनी प्रावधानहरू प्रभावकारी हुन सक्दैनन् ।

नेपालमा सुशासनको अवस्था

सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ ले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई सरल, छिटो र नागरिकमैत्री बनाउन जोड दिएको छ । यस ऐनले सरकारी निकायहरूलाई उत्तरदायी र पारदर्शी बनाउन कानुनी आधार प्रदान गर्दछ । त्यस्तै, भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ ले सार्वजनिक पदको दुरूपयोग, घुसखोरी र अनियमिततालाई दण्डनीय बनाएको छ । यसले स्पष्टरूपमा देखाउँछ कि सुशासन कायम गर्न कानुनको कडाइ आवश्यक छ ।

(क्रमशः पृष्ठ ञ मा)

> नेपालको संविधानले पनि सभ्य समाज निर्माणका लागि आवश्यक मूल्यहरूलाई संस्थागत गरेको छ । उदाहरणका लागि, नेपालको संविधानमा सूचनाको हक (धारा २७)ले नागरिकलाई राज्यका कामकारबाहीबारे जानकारी पाउने अधिकार दिन्छ । यसले पारदर्शिता बढाउँछ, जसले सभ्य र उत्तरदायी समाज निर्माणमा मद्दत पुऱ्याउँछ ।

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

१३

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले निरन्तररूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद अवसरमा यस प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

Makalu Advertising Pvt Ltd
Itahari, Sunsari, Nepal
Yadab Pokhrel
Mobile: 9841160073

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

१३

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले निरन्तररूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद अवसरमा यस प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

Govt. license 1208/073/74
Overseas Employment (P.) Ltd.
Bhimsengola, Baneshwor-34, Kathmandu, Nepal
Tel : +977-1-4110069
E-mail: overseas4employment@gmail.com

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

१३

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

शुभप्रवा सेभिङ्ग एण्ड क्रेडिट को-अपरेटिभ लिमिटेड
SHUBHAPRAVA SAVING & CREDIT CO-OPERATIVE LTD.
प्रधान कार्यालय: | Your Financial Partner
चुच्चेपाटी, चाबहिल, काठमाडौं, फोन नं. ०१-४५६१३२७/४५६१७५६
Email: info@shubhaprava.com.np, shubhaprava.cop@gmail.com, www.shubhaprava.com.np

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

१३

प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले निरन्तररूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद अवसरमा यस प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

Govt. license 938/067/068
Mass Human Resource Pvt. Ltd.
(ISO Certified Ethical Recruitment Company)
Samakhusi, Kathmandu, Nepal,
Tel: 4983088, 4955765, 9828776444

सुशासनमा नागरिक...

तर केवल कानुन बनाएर मात्र सुशासन सम्भव हुँदैन । त्यसको प्रभावकारी कार्यान्वयन र नागरिकको निगरानी अनिवार्य हुन्छ । जुन हाम्रो समाजमा साना वा गरिबलाई ऐन ठूलालाई चैन भन्ने उखान चरितार्थ नै छ ।

सुशासनको अवस्थालाई बुझ्न तथ्यांक महत्त्वपूर्ण आधार हो । ट्रान्स्पारेन्सी इन्टरनेसनलको सन् २०२५ को तथ्यांकअनुसार नेपालले १०० मध्ये ३४ अंकमात्र प्राप्त गरेको छ र विश्वका १८२ देशमध्ये १०९औं स्थानमा परेको छ । यसले नेपालमा भ्रष्टाचार अझै गम्भीर चुनौतीका रूपमा रहेको देखाएको छ । त्यस्तै, निर्वाचन आयोग नेपालको तथ्यांकअनुसार २०८२ को प्रतिनिधिसभा निर्वाचनमा करिब ६० प्रतिशत मतदान भएको थियो । यो सहभागिता उल्लेखनीय भए पनि अझै ठूलो संख्यामा नागरिक मतदान प्रक्रियाबाट बाहिर रहेका छन् । विश्व बैंकलगायतका संस्थाहरूले सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा ढिलाइ, जटिल प्रक्रिया र पारदर्शिताको कमीलाई नेपालको प्रमुख समस्याहरू औंल्याएका छन् । यी तथ्यांकहरूले कानुनी व्यवस्था भए पनि व्यवहारमा सुधार आवश्यक छ, र त्यसका लागि नागरिकको सक्रिय भूमिका अनिवार्य भएको जनाउँछ ।

नागरिकको दायित्व

अक्सर नागरिकहरूले आफ्नो अधिकारबारे चर्चा गर्छन्, तर कर्तव्यबारे कम ध्यान दिन्छन् । वास्तवमा अधिकार र कर्तव्य एकअर्काका पूरक हुन् भन्ने बिर्सन हुन्न । एक असल नागरिकको दायित्वहरू कानुनको पालना, कर तिर्ने जिम्मेवारी, भ्रष्टाचारमा असहयोग, सामाजिक सद्भाव, लोकतान्त्रिक सहभागिता आदि हुन् ।

यदि नागरिक स्वयंले कानुन उल्लंघन गर्छ भने सुशासनको अपेक्षा गर्नु व्यावहारिक हुँदैन । ट्राफिक नियमदेखि कर तिर्नेसम्म स-साना कुराहरूले ठूलो प्रभाव पार्दछन् । त्यसैले कानुनको पालना गर्नु असल नागरिकको परिचय हो । राज्य सञ्चालनको मुख्य स्रोत कर हो । कर छल्नु केवल गैरकानुनीमात्र होइन, अनैतिक पनि हो । सभ्य नागरिकले जिम्मेवारीपूर्वक कर तिर्नु दायित्व मान्छ । घुस दिनु र लिनु दुवै अपराध हुन् । 'काम छिटो गराउन' घुस दिने प्रवृत्तिले सुशासनलाई कमजोर बनाउँछ । जात, धर्म, भाषा वा लिंगका आधारमा विभेद नगर्नु सभ्य समाजको आधार हो । मतदान गर्नु, नीति निर्माणमा चासो राख्नु र सार्वजनिक बहसमा सहभागी हुनु नागरिकको महत्त्वपूर्ण दायित्व हो ।

नागरिक खबरदारी सुशासन कायम गर्न नागरिकको खबरदारी अत्यन्त आवश्यक हुन्छ । सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ ले नागरिकलाई सरकारी सूचना माग्ने अधिकार दिएको छ । यसले पारदर्शिता र उत्तरदायित्वलाई मजबुत बनाउँछ । राष्ट्रिय सूचना आयोगका अनुसार सूचना माग्ने अभ्यास बढ्दै गएको छ, तर अझै धेरै नागरिक यस अधिकारबाट अनभिज्ञ छन् ।

खबरदारीका माध्यमहरूमा सञ्चारमाध्यम, खोज पत्रकारिता, सामाजिक सञ्जाल, नागरिक समाज र संस्थाहरू, सार्वजनिक सुनुवाइ, सूचनाको हकको प्रयोग, नागरिक अभियान, शान्तिपूर्ण विरोध, आन्दोलन र अभिव्यक्ति, नागरिक स्वयं हुन् । यदि नागरिक मौन बस्छन् भने अनियमितता बढ्ने सम्भावना बढी हुन्छ । आजको डिजिटल युगमा नागरिकले आफ्नो आवाज सजिलै उठाउन सक्छन् तर तथ्यहीन सूचना फैलाउनु होइन, सत्य र प्रमाणमा आधारित खबरदारी आवश्यक हुन्छ । विभिन्न संघसंस्था, अभियान र आन्दोलनहरूले सरकारलाई जवाफदेही बनाउन भूमिका खेल्छन् । सूचना पाउने अधिकार प्रयोग गरेर सरकारी कामको पारदर्शिता बढाउन सकिन्छ । अन्यायविरुद्ध आवाज उठाउनु लोकतान्त्रिक अधिकार हो । तर यो शान्तिपूर्ण र जिम्मेवार हुनुपर्छ । सुशासन केवल नीति र कार्यक्रमबाट मात्र सम्भव हुँदैन, यो नागरिकको चेतनाबाट सम्भव हुन्छ ।

> आजको डिजिटल युगमा नागरिकले आफ्नो आवाज सजिलै उठाउन सक्छन् तर तथ्यहीन सूचना फैलाउनु होइन, सत्य र प्रमाणमा आधारित खबरदारी आवश्यक हुन्छ । विभिन्न संघसंस्था, अभियान र आन्दोलनहरूले सरकारलाई जवाफदेही बनाउन भूमिका खेल्छन् । सूचना पाउने अधिकार प्रयोग गरेर सरकारी कामको पारदर्शिता बढाउन सकिन्छ । अन्यायविरुद्ध आवाज उठाउनु लोकतान्त्रिक अधिकार हो । तर यो शान्तिपूर्ण र जिम्मेवार हुनुपर्छ ।

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना
१३ औं वार्षिकोत्सव
प्रभाव राष्ट्रिय दैनिकले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।
GREEN TARA
International Overseas Services Pvt. Ltd.
Damodar Marga, Jawalakhel, Lalitpur, Tel : + 977-01-5442013/14
E-mail : greentara.overseas@gmail.com, Website : www.greentaraintl.com

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना
१३
प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले निरन्तररूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा राष्ट्रिय दैनिकको उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।
Govt.Lic. No
1728/081/82
Reliable Manpower Recruitment Pvt Ltd
Sinamangal-9, Kathmandu, Nepal, (50 Meter opposite to Hope Hospital)
Telephone No. : 01-5922931/ 5922932/ 5922934
Email:- reception@reliablemanpowernepal.com, Web: www.reliablemanpowernepal.com

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना
१३
प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले निरन्तररूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद अवसरमा यस प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।
Shishir Pakhrin, Director | Gyan bahadur Tamang (Dipak), Chairman
Govt. License 1711/081/082
Alway Job Solution Pvt. Ltd.
Tokha-10, Samakhusi Kathmandu, Nepal
Contact No. 977 01-5923705, 015923706
E-mail : info@alwaysjobsolution.com.np, alwaysjobsolutionpvtltd@gmail.com,www.alwaysjobsolution.com.np

हार्दिक
शुभकामना
१३
प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।
अर्थमाला बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था
चावहिल, गणेशस्थान
काठमाडौं, नेपाल

हार्दिक बधाई तथा
शुभकामना
१३
प्रभाव राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाले विभिन्न आरोह-अवरोह पार गर्दै निरन्तर रूपमा आफ्नो प्रकाशनको १२ वर्ष पूरा गरी १३औं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा यस पत्रिकाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।
Govt. License
1285/074/075
Society Overseas Pvt Ltd
Gaushala -9, Kathmandu, Nepal
Tel: 01-5914614 01-5913645, Mob: 985-122082601, 9864266091
E-mail : societyoverseas@gmail.com